کیم

ناول

رډیارډ کیپلنګ

خلاصه او ژباړه
صفیه حلیم

مارچ ۲۰۱۱ م

۱. زمزمه
۲. پیر او مرید
۳. د ریل ګاډي نړۍ
۴. وړوکې مداري
۵. د سیند لټون
۶. جرنیلي سړک
۷. د سره غویي کنډک
۸. خپل او پردي
۹. د علم درواز
۱۰. د طلاي غشي سیند

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ليکوال او د ناول پيژندګلوي

کيم د نولسمی پيړی د انګريزي ژبی يو شاهکار ناول ګڼل کيږي. د دی ليکوال ، رډيارد کيپلنګ د انګلستان اوسيدونکی اوډيرې نوری لنډی کيسی او ناولونه يې کښلي دي. دی شاعر او ژورناليسټ و او د ماشومانو لپاره يې هم ليکنې کړي دي. په کال ۱۹۰۷ م کی کيپلنګ د ادب نوبل جايزه وګټله چې په انګريزي ژبې د ليکنو لپاره لومړې نوبل جايزه وه. جوزف رډيارد کيپلنګ په ۱۸۶۵ م کی دبريطانوي هند د بمبئ په ښارکی زيږيدلې و. د پينځو کالو په عمر کی د ده مور پلار دی په انګلستان کی د زدکړو لپاره ورواستاو. د اوولسو کالو لا نه و پورا چې د ښوونځي د زدکړو نه وروسته دی بيرته بمبئ ته ورغلو. ده خپل ماشومتوب د هنديه رنګين او کلتوري فضا کی تير کړې واو هندوستاني ژبه يې زده وه. کيپلنګ د ماشومانو لپاره د " ځنګله کتاب " نومې ناول اونورې لنډې کيسې وليکلې.
په ۱۸۸۲ م کی ده د لاهور نه خپريدونکې ورځپاڼې، " ملکي او پوځي ګزيټير " لپاره د يو ژورناليسټ په حيث کار پيل کړو. د خپل ژوند د لومړيو کلونو او بيا وروسته د خپل مسلکي ژوند تجربې د ده د " کيم " نومې ناول اساس جوړ شول.
رډيارډ کيپلنګ د کيم نومې ناول په ۱۹۰۱ م کال کی کښلې و. د بريطانوي امپيرياليزم هغه وخت په اوج کی و او د هندوستان لويه اوچه د ملکې وکټوريه د تاج يو داسې غمې و چې انګريزان پرې وياړيدل. هغه وخت هر چا فکر کوو چې انګريزانډير ايماندار او معتبر خلک دې او هر څه چې کوي هغه سم وي. خود " کيم " کيسې دا طلسم مات کړو.
کيم د يو يتيم ماشوم کيسه ده چې د نولسمې پيړی په نيماي کی په هند کی ژوند کوی. د ده پلار د آيرلينډ يو عادي پوځي و او د اور ګاډي په شعبه کی د انګريزانو تنخوادار ملازم و. د ده ميرمنه "ايني شاټ" د کولرا په وبا کی مړه شوه . د کيم پلار" اوهارا" له دی غمه شراب ته پناه يوړه او څه موده وروسته دی هم په داسی حال کی مړ شو، چې ماشوم زوې ته يې هيڅ پاتې نه و. د کيم پالنه يوه داسې ګډ نژادې ميرمنې په غاړه شي چې د اپيمو نشه کوي. هغه خلکو ته واي چې کيم مې خوريې دې خو کيم د ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پاتې شو ځکه د ده د پلار په پوځي غونډ کی هیڅوک خبر نه و چې کیم څه شو.
کیم له وړکتوبه د کوڅې او بازار ژوند کوي. دی ټوله ورځ د لاهور د میوزیم شاو خوا لوبې کوي او کله نا کله به په هغې لوې توپې کښیناستو چې " زمزمه نومیدو او د پاني پت په جنگ کی یې د کارولو نه وروسته افغانانو هم هلته پریښې و. خو کیم یو ډېر هوښیار ماشوم دی اود پیسو لپاره د ښار د سوداگرو، دکاندارانو اود کوڅې او بازار د خلکو په وړو وړوکارونوپسی منډې وهي.
دی خپلې جامې اوکړه وړه بدلولې شي او د خلکو په غولولو او په چل ول کی پورا مهارت لري. دې په خلکو ملنډې وهي، په ځان باور لري او مغروره هم دې.   کیم د اروپایانو په پرتله د هندوستانیانو سره خوشاله وي، د ده سوچ په هندوستاني ژبه کی وي او کله چې انگریزي ژبه واي نو لهجه یې لکه د نورو هندوستانیانو په شان وي   کیم ته د ده پلارویلي وي چې یوه ورځ به د ده قسمت، د دوو سړو اود یو سور رنگ غوي په راتگ بدلیږي، چې په شین میدان کی به ولاړ وي.   دا خبره د ده په دماغوکی ناسته وي او په لټون یې د یو داسې سفر ته اوځي چې په لاره د رنگا رنگ پیښو نه تیریږي. د کیسې په سر کی دی د تبت د یو بوداي جوگي یا لامه سره مخ کیږي چې د یو سیند په لټون راوتلې دې.   کیم د خپلو چالاکیو او د سیمې په اړه د معلوماتو له کبله په دی سفر کی د دی ساده جوگي لار ښود شي. د دواړو تر منځ یوه داسی انساني تړون جوړ شي چې یو بل ته ډاډ او توان ورکوي.
د دی ناول ځینو جملو ناندرئ راپورته کړې خو انگریزي ژبې ته یې څو محاورې ورکړې، لکه، " څوک چې یواځی سفر کوي، خپل منزل ته ژر رسیږي" یا "هر څوک چې زمزمه په لاس کی لري، پنجاب د هغه دې"
په دی ناول کی کیپلنگ مونږ یو داسی سفر ته له ځان سره وړي چې په لاره د هغه وخت د هندوستان د خلکو د ژوند یوانځور راته ښکاري.   د دی د میداني سیمو، د گرمې هوا او دوړ او خاورو نه، ددی غرونو او شنو ورشوگانو، کلیو او لویو ښارونو ته ورځو. په کورونوکی د عادي ښځو د ژوند ژواک نه واخلې، تر میوزیم او ښوونځو او په لوې جرنیلي سړک د اسونوگاډي او د اورگاډي هر څه وینو. په دی ناول کی مونږ د هند په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره د بيلا بيلو توکمونو او د مذهبونو د خلکو ژوند ته گورو. دلته جوگيان، درويشان او سادهوان مو تر نظره تيريږي.
د افغان ولوستونکو لپاره دا ناول په زړه پوری سياسي اړخ هم لري. د نولسمی پيړۍ د انگلستان هغه سياست چې د "لوی لوبی" په نوم يادیږي، په دی کيسه کی داسی اخښل شوی دی چې يوه ژورناليستيکي ليکنه جوړوي.
له ټول هند نه د معلوماتو تر لاسه کول، هغه وخت د انگريز يوه اړتيا وه. د دی لپاره د خلکو گومارول، د سازشونو او د پلانونو پلي کول او د سرحدونو او گاونډيانو له وېرې جنگ ته تياري کول، د کيسې برخه جوړوي. په دی سازشي کړيو کی د کيم په شان ماشومان خپله ونډه اخلي او هم ورباندی نيوکه لري. که څه هم د ناول دوه نورکريکټرونه ، محبوب علي، چې د اسونو تجار او افغان دی، په منفي توگه ښودل کيږي خو د دی کريکټر د کيم لپاره يوه ملاتړ په توگه معرفي کيږي. هم دغسی د ډگر وال کرايټن کريکټر د کيم په استعداد خبر شي نو د خپلو گټو لپاره تری کار اخيستل غواړي. خو له بلی خوا د ماشوم په حيث هغه کيم ته د زدکړو او د ښه چلن نصيحت هم کوي. په دی ناول کی د بيلا بيلو مذهبونو د مشرانو کريکټرونه يو څه نا څه د ټوکو او د ملنډو وړ گرځي. په هره ټولنه کی داسی کسان شته چې د معصومو خلکو نه د خپل ځان لپاره گټه اخلي، څنگه پخپلی عقيدی تينگ ولاړ وي او هر ځای چې موقع پيدا کړي نورو ته تبليغ پيل کړي. په هند کی د انگريز د پوځ په چلن دا ناول يو طنز دی. د ناول کيسه هم څه نا څه د مادي او معنوي ژوند د انډول يو درس ورکوي. په ځينو ځايونو کی مونږ د انسان بده او په ځينو کی ښه څيره وينو. دا هم راته څرگنديږي چې هر انسان يو څه نا څه ښه والې لري . له بلې خوا ډېر معتبر او ښه څيرې خپل بد انساني خصلت راښيي. د کيم کيسه د کيسو هغه ټول جزيات لري چې ولوستونکی له ځانه سره تر پای وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمزمه

د ښار والۍ له خوا هیچا ته اجازه نه وه چې د میوزیم مخې ته ولاړ زمزمه نومې پخوانۍ توپ دی کښیني. داسی ویل کیده چې دا توپه که د هر چا په لاس کی وي هغه به د پنجاب واکمن وي. خوکیم لږه شیبه وړاندې د لاله دینا ناتهه زوې له دی توپې غورځولې او اوس پخپله پری ناست و. ده خپل ځان ځکه د دی وړ ګڼلو چې اوس پنجاب د انګریزانو په واک کی و او دی انګریز و. خو کیم سپین پوست نه لرلو او په محلي ژبه خبرو ورله خوند ورکوو. بیا هم دی پیرنګې و، بې وزله او یتیم دیارلس کلن پیرنګې ماشوم . کومې میرمنې چې د ده پالنه کوله او د اپیمو چیلم به یې څکول، ټولو ته ویل چې کیم د هغې خوریې دې. خو د کیم مور د یو پیرنګې په کور کی نوکره او د کیمبل اوهارا سره یې واده کړې و. هغه د آیرلیند د (میویریک نومې) کنډک یو سارجنټ و. وروسته هغه د سند، پنجاب او د ډیلې د اورګاډو په شعبه ملازمت کوو. د ده میرمنه د کولرا په وبا کی مړه شوه نو اوهارا په نشو اخته شو او چې مړ شو نو کیم ایله د دریوکالو و.

د سارجنټ ټول میراث درې کاغذونه و. یو د ده د زوې کیمبل، د زیږیدوشهادت نامه او بل د پوځ د نوکرۍ نه د هغه د وتلو سند و. خو هغه دریم کاغذ مهم و. په دی لیکلي و چې کیم پسی به یو ډګرمند د خپلو نهو سوو عسکرو سره په اس سپور راځي او هغه وخت یو سور غویې به په شین میدان کی ولاړ وي. هغه وصیت کړې و چې دا درې واړه پاڼې دی کیم ته ورکړې شي او په هیڅ حالت هغه دا له خپل ځان لیرې نه کړي.
د پلار د جنازې نه وروسته کله چې کیم په برنډه کی د پروړ په چوکۍ ناست او ژړل یې نو هغې میرمنې دا درې واړه کاغذونه د څرمنې په یوه بټوه کی وګنډل او کیم ته یې پر غاړه کړل. کیم به کله کله د هغې میرمنې له خلې د غویې او د ډګر من کیسه اوریده. خو ده ته به د پلار خبره رایاده شوه چې دوه کسان به د ډګر من د پوځ لپاره لاره هواره کړي. که هغې ښځې په جادو باور لرلو نو کیم به یې یو جادوګر ته وراستولې وې او چا به د کاغذونو په لیدو سمدلاسه کیم په غرونو کی جوړ د مسیحیانو ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وراستولې وی. خو هغې میرمنې په جادو باور نه لرلو. کیم چې لږ لوې شو نو د مسیحي پادریانو په لیدو به یې ځان ترې پټ کړو. که یو انګریزچې افسر غوندې به ورته ښکاره شو، له ده د مور پلار یا د کورنۍ په اړه پوښتنې کولې نو سم ځواب به یې نه ورکوو.

د کیم د کولو لپاره ډېر څه و. هغه د لاهور ښار هره کوڅه پیژندله او په دی کی د ټولوخلکو د کاروبار نه خبر و. د ده ژوند د الف لیلا د افسانو نه هم په زړه پورې اوخونده ور و. په ښار کی کیم " د نړۍ وړوکې ملګرې" په نوم پیژندل کیدو. د ده کار به زیات وخت د شپې و، چې د خلکو د کورونو په بامونو په تیاره کی ده لکه د سیوري، د فیشني ځوانانو لپاره منډې تړړې وهلې. په داسی شیطاني کارونو خو کیم له هغه وخت راهیسې پوهیدو چې خبرې یې زده کړې وې. هغه ته دا لکه د یو لوبې ښکاریدل او ورته به یې خوند ورکوو. په تیارو کوڅو کی منډې، په دیوالونو د اوبو په نلونو بره ختل، د کورونو په بامونو د ناستو ښځو ژوند ته کتل، د دوي خبرې اوریدل او د اوړي په شپو د یو کور د بام نه بل ته وردانګل.

بیا د سیند پر غاړه ملنګان او فقیران و چې د ونو لاندې یا د خپلو خښتو د کوټنیو سره په ایرو کې یې ځانونه پټ کړي ناست یا ولاړو. کله چې دوي به له خیرات راټولولو وروسته روان و نو کیم به ورته سترې مشي ویل او دا ټول یې پیژندل او کله چې به د چا پام ورته نه و نو د دوي سره به یې په یوه کاسه کی ډوډۍ هم خوړله. هغې میرمنې چې د ده ساتنه کوله، مینت زارۍ به یې ورته کولې چې د انګریزانو جامې دی په غاړه کړي. دا یو پتلون، کمیس او یوه زړه خولۍ وه. خو د کیم لپاره دا اسانه وه چې د خپل کار په مناسبت د هندو او یا د مسلمانانو جامې پر غاړه کړي.

یو ځوان سړي هغه ته د ټیټې طبقې د هندو هلک پورا جوړه ورکړې وه. کیم دا جوړه د "نیلا رام" د لرګو په ټال کی د یو لوې چارتراش لاندې پټ ایښې وه. کله چې کیم د شپې په پښو وګرځیدو، نو سهار به سترې ستومانه د کور په دالان کی راښکاره شو. د ودونو د جنج (ورا) شا ته په زوره زروره چغې وهل یا د هندوانو په میله کی شور جوړول، دا د کیم هغه کارونه و چې ضروري به یې ګڼل. کله کله به یې په خپل کورکی ډوډۍ وموندله خوزیات وخت به پکې هیڅ هم نه و. په داسی وخت کی به هغه بیرته بهر ولاړو او د محلت ملګرو سره به یې ډوډۍ خوړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس کیم د زمزمه توپ په لوې نل داسې ناست و لکه چې یو باچا پر خپل اس ناست وي. ده به کله د وړوکي چهوټا لال او د حلوايي زوي د عبد الله سره د باچا وزیر لوبه کوله. د میوزیم په دروازه ولاړ پولیس ورته داړې چینګې کړې. د پولیسو کس کیم له پخوا پیژندلو چې دی څوک و، هم دغسی، مشکي، چې د اوبو د مشک نه به يې په سړک اوبه شیندلې. د میوزیم ترکاڼ جواهر سنګه هم د کیم له اصله خبر و. د ښار هر کس خبر و چې کیم څوک و خو هغه خلک چې د کلیو نه ښار ته راتلل خبر نه و. په دوي کی ځینې کسان به عجایب خانې (میوزیم) ته هم ورتلل چې هلته د خپلو سیمو جوړ شیان وګوري. په دی میوزیم کی د هندوستان هنري اونور شیان هم ایښي او هر هغه چا چې غوښتل يې ځان پوهه کړي، د میوزیم مشر نه به يې پوښتنې کولې شوې. عبد الله اوس د زمزمه په لویه پایه ورختلې و. په چیغه يې وویل،

عبد الله . پاڅه، اوس ما پرېږده چې ورباندی کښینم.

کیم. ستا پلار پکوړې خرڅولې او مور به دی غوړي غلا کول، مسلمانان له زمزمه پخوا راپریوتي و.

چهوټا لال. ما پرېږده چې زه پرې کښینم.

کیم . هندوان هم له زمزمه غورځیدلي و. دوي له مسلمانانو ماتې خوړلې وه. ستا پلار پکوړې خرڅولې. ستا مور...

د کیم خبره په خله کی پاته شوه. هغه په سړک یو داسې ننداره ولیده چې د ده ژبه يې بنده کړه. هغه د هند د هري سیمې خلک پیژندل، خو د موټرو او د ټانګو په شورکی ده یو داسې سړې ولیدو چې د هندوستان د هر توکم او سیمې نه يې توپیر لرلو. هغه سړې شپږ فټه لوړ و، لوې لوې څادرونه يې له ځانه تاو کړي و. کیم نه پوهیدو چې داسې جامې د کوم مسلک خلکو اغوستې. د ده د کمر بند سره د اوسپنې یو پرانستې قلمدان او د لرګي د مریو تسبیح ټالی وهلې. د هغه په سر یوه لویه درې ګوټیزه خولی وه . د ده مخ ژیړ او ګونځې و، سترګې وړې او له کونجونو بره ختلې وې.

کیم. دا څوک دې؟

عبد الله. سړې ښکاري.

کیم. بې شکه، خو ما په هند کی داسې سړې چرې پخوا نه و لیدلې.

چهوټا لال. ښاي، ملا وي، وګوره ، دی عجایب خانې ته روان دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي د میوزیم مخې ته ولاړ پولیسونه څه وپوښتل. خو پولیس د پنجاب و او د هغه په خبرو پوهه نشو. کیم ورته په چغه وویل،
کیم. دی خارجي دې... او غوییه، دی ستا په خبرو نه پوهیږي، دلته یې راواستوه. هغه له زمزمه ټوپ کړ. سپین ږیري اخوا دیخوا کتل او بیا ورو ورو د هلکانو په لوري نږدې شو. د ده د وړینو ځادرونو نه د غرونو خوشبوي راوالوتو. هغه په سوچا اردو ژبې وویل.
سپین ږیرې. اې وړو، دا لویه ودانۍ د څه شي ده؟
کیم. عجایب خانه...د عجایباتو نړۍ.
سپین ږیرې. آها عجایب خانه،،هن...نودلته هر څوک ورتلې شي؟
کیم. په دروازه یې لیکلي دي چې هر څوک ورتلې شي.
سپین ږیرې. بې له پیسو ورکولو وررننوتې شي؟
کیم. زه خو ورته ځم راځم اوډېرې پیسې هم نلرم.
راهب. یا ربه، زه زوړ شوې یم، نه ووم خبرچې ...
کیم. اې بابا ..بابا ... د کوم وطن یې؟ زات دی څه دې ؟ له لیرې خو به نه یې راغلې.
سپین ږیرې. زه د " کوهلو " اوسیدونکې یم. د کیلاش له غرونو نه وراخوا. خو ته پرې څه خبر یې؟ له هغو غرونو یم چې هوا یې پاکه او اوبه یې تازه دي.
عبد الله(په ویاړ)، خطاي؟ چین...د چین اوسیدونکې یې؟
چهوټا لال. پهاړي" د غرونو اوسیدونکې یې؟
سپین ږیرې. او بچیه، له داسې غرونو چې ته به یې چرې وونه ویني. تا د " بهوټیال " نوم اوریدلې دې چې په تبت کی دې؟ زه خطاي نه یم، بلکه ، " بهوټا " یم. او که غواړې نو درته ویلې شم چې زه " لامه" یم. ستاسو په ژبه کی ورته " گورو" یا استاد واي.
کیم .(له ځانه سره) د تبت گورو! ما داسې کس چرې پخوا نه ولیدلې. نو په تبت کی هندوان اوسیږي؟
سپین ږیرې لامه. مونږ د منځني لارې منونکي او د امن غوښتونکي بوداي راهبان یو. د مرگ نه وړاندې زه باید د څلورو سپیڅلو ځایونو زیارت وکړم. تاسو ماشومان یئ او دومره علم نه لرئ چې زما په شان سپین ږیرې به یې ولري. تاسو ډوډۍ خوړلې ده؟ زه اوس اوږې نه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دا راته ووايئ چې دا رښتيا دي چې د لاهور په عجايب خانه کيدېرى ځيرې ابښي دي؟
عبد الله. دا ريښتيا دي . دا ځاې د کافرانو له بوتانو ډک دې. ته هم د بوتانو منونکې يې؟
کيم. د ده خبره مه اوره. دا د حکومت اداره ده او دلته د بوتانو لمانځنه نه کيږ.ي. هلته يو سپين ږيرې صاحب ناست وي . ما سره راځه چې درښکاره يې کړم.
چهوټا لال. (د شونډو لاندې) نااشنا درويشان، ماشومان خوري.
عبد الله. (په ورو غږ) ملا نااشناهم دى او بت پرست هم .
کيم (په خندا) دى نوى دى. خو تاسو ځغلئ، د خپلو ميندو په غيږ کى ځانونه پټ کړئ.
کيم د ميوزيم د اوسپنې څرخي دروازې نه ورتير شو او لامه ورپسې و.
دننه د ميوزيم په لوې تالار کى لامه وازه خله ودريدو. هلته د يوناني بوديزم تمدن شاهکار مجسمې ايښې وې. د لرغونو پيړيو پخواني شيان چې جوړونکى يې هم له خلکو هير و. هلته په سوونو شيان و، په تيږه کى توږلي، د دروازو او د معبدونو ټوټې چې د هند د شمال نه راوړل شوي و . په هر يوسره نښه (ليبل) لګيدلې وه او د ميوزيم لپاره دوياړ يوه خزانه و.
لامه کله يواو کل بل شي ته په خوښئ ځير و، بيا ولاړو او يو داسې انځور ته ودريدو چې پکى د بودا د تاج اغوستو پيښه کښل شوې وه او دى د برسندې په يو ګل کى ناست و. د ده چاپيره باچاهان، زاړه او پخواني نور بودايان هم ولاړ و. د دى نه ښکته اوبه وې چې پکى ګلونه، مهيان او مارغان جوړ و. د ده د سر د پاسه دوو د لولکيو(پرپرکو) په ځير ديوانو د ګلونو اميل نيولې و او د هغې د پاسه دوو نورو ورباندى چتر نيولې و.
لامه په خوشالى وويل، دا پخپله ساکيامني(بودا) دى او په سلګيو شو. په شونډو يې يوه مرموزه دعا زمزمه کوله او بيا په زوره يې وويل، هغه اوس دلته دى، تر ټولو ښه او سپيڅلې ځټه هم دلته ده. زما زيارت پهډېر ښه شګون پيل شو. دا څومره مهارت دې، بې شکه مهارت دې.
کيم د چا د راتلو غږ واوريدو نو د يوې المارئ شا ته پټ شو. يو سپين ږيرې انګريز را روان و او لامه ته يې کتل. لامه تاو شو او د هغه په ليدو يې ورته لاس په تندي کيښودو، په بل لاس يې له څادر يوه کتابګوټې او يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاغذ ټوټه راویستله. انګریز په کاغذ ځو توري ولوستل او په موسکا یې وویل، " هو دا زما نوم دې"
لامه. زه د خپل ملګري سره ځو زیارتونو ته تللې ووم، هغه اوس د " لانګ چو" په خانقاه کی مشر راهب دې او دا کاغذ یې راته راکړې و.
هغه راته د دی ځاې او دلته ایښي شیانو په اړه ډېرځه ویلي و.
انګریز صاحب. د تبت لامه، هر کله راشه. ستا د علم د زیاتولو لپاره دا ټولی ځیرې او زه حاضر یو. مهرباني وکړه او د ځو شیبو له زما دفتر ته راشه.
هغه انګریز صاحب د خوشالۍ نه په جامو کی نه ځایدو. د ده دفتر د لرګي یوه وړه کوټنۍ (غرفه) وه چې د مجسمو ګیلري سره جوخته جوړه وه. کیم په دی وخت کی دکوټنې د لرګین دیوال سره په زمکه سملاستو او غوږ یې یوسوري ته برابرکړو چې دننه د دواړو سړوخبرې واوري. د لامه او د صاحب خبرې د ده له پوهې لوړې وې. لامه د یوعبادت ځاې نوم یادوو چې د ځلورو میاشتو پلې مزل وروسته دی ورته رسیدلې و او هلته یوه رنګ شوې تیږه پرته وه. صاحب یوغټ کتاب راواخستو چې د هغه ځاې عکسونه یې لرل. دا عبادت ځاې د یوې لوړې غونډۍ پر سر جوړو. لامه د ښکر نه جوړ د نظر چیناې عینکې په سترګو کړې او وې ویل، دا هغه وړه سره دروازه ده چې د ژمي نه وړاندې مونږ ترېنه لرګي دننه وړل.
هغه چې اوس لوې راهب دې راته ویل چې انګریزان په هر ځه خبر دي.
ما به پرې باور نه کوو. خو اوس مې ولیدل چې زمونږ سپېځلې ځته دلته په احترام ساتل شوې ده او د ده له ژوند ټول خبرېږي.
انګریز په دی خوشاله شو او لامه یې د نورو مجسمو او د تیږو د اثارو لیدو ته بوتلو. لامه لکه د ماشومانو خوشاله و او ځاې ځاې به یې د انځورونو او نقشو په اړه خپل معلومات ورزیاتول. کوم ځاې چې ده ته به معلومات نه و، نو صاحب به ورته الماني او فرانسوي ژبوکتابونه راوړل.
په ځو شیبو کی صاحب پوه شوې و چې د ده میلمه عادي فقیر نه و بلکه یو ولوستې، دیني عالم و. دوي په ځینو خبرو کی بیرته کتابونه وکتل، لامه به نسوار خلې ته کړل، خپلې عینکې به یې پاکی کړې او د اردو او تبتي ژبو په ګډون لکه د تیز اورګاډي خبرې وکړې. ده د چیناي راهبانو، خوان زانګ او د فاهیان نومونه یاد کړل او پوښتنه یې وکړه چې د دوي سفر نامې چا ژباړلي وې که نه. صاحب ورته هغه ژباړې راوویستې او لامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیرانه پاتې شو. بیا صاحب ورته هغه ژباړې په اردوکی واړولې او لامه په لومړي ځل خبر شو چې اروپایانو د دوي د دین او کلتور د معلومولو لپاره څومره هڅې کړي وې. بیا هغه ته یې یوه لویه نقشه ښکاره کړه چې ورباندې ژیړې نښې لګیدلې وې. د لامه ګوته د صاحب د پینسل پسې روانه وه او هغه ورته لرغوني ځایونه په نښه کول.
دواړو سپین ږیرو څو شیبې دی نقشې ته کتل او صاحب یو بل پایپ د څکلو لپاره بل کړو. په دی وخت کی کیم په فرش ویده شوی و او کله چې راویښ شو نو د دواړو سپین ږیرو خبرې لا روانې وې خو اوس هغه د دوي په خبرو پوهیدو.
لامه.. نو هوښیار صاحبه، بیا ما فیصله وکړه چې زه دی هغو زیارتونو ته ورشم چې زمونږ سپیڅلي (بودا) پرې ګام ایښې و. د هغه آباي ټاټوبي ته ولاړ شم، هغه ونه وګورم چې ده ورلاندې د ژوند حقیقت وموندلو، هغه معبد چې ده پکی عبادت کوو، او هغه ځای پخپلو سترګو ووینم چې ده تری بلې دنیا ته سفر وکړو. زه یواځې راووتلم. تر څلویښتو کالو دا زما په زهن کی و، چې پخوانیو تعلیماتو څوک عمل نه کوي. تاسو خبر یئ چې خلکو دبوتانو لمانځنه، جادو او د شیطان لاره خپله کړې ده. بهریو ماشوم هم راته وویل چې بت پرستي کیږي.
صاحب ورته وویل، چې په ټولو مذهبونو کی هم داسی ده خو لامه وویل، زمونږ ملایان پخپلو کی په جنګ اخته دي. ستاسو عالمانو ډیر ښه کارونه کړي دي خو د دوي په پرتله زه د هیڅ نه خبر نه یم. زه ورځم چې خپل روح د مادي نړۍ دځرخ نه ازاد کړم او په یوې پرانیستی لاره ګام کیږدم. هغه وموسیدو او وې ویل، د یو زایر په حیث زه ثواب ګټل غواړم. کله چې زمونږ سپیڅلي بودا تنکې ځوان و نو د ده د پلار په دربار کی یو تن وویل چې ده ته واده مه کوه ځکه چې دی کمزورې دې. پلار یې دری وارې دې له ازموینو تیرکړو. دریم وارې یې ورته یو غشې او لینده ورکړل چې نښه وولي. کله چې ده غشې له لیندې ورخوشې کړو نو هغه د نورو ټولو له نښنو وړاندې تیر او له سترګو پناه شو. اخر دا غشې چې په کوم ځای پریوتو، هلته اوبه راووتلې. په هغه ځای کی اوس یو سیند بهیږي. هر څوک چې د دې سیند په اوبو کی ولامبي نو له ګناهونو پاک شي. ته خبر یې چې هغه سیند کوم ځای کی دې؟ هغه د پوهې چینه به کوم ځای وي چې غشې پکی پریوتې و؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګریز صاحب ورته ووېل، افسوس چې زه خبر نه یم. لامه ورته مینت زاریَ وکړې چې زه اوس زوړ شوی یم او په خوب کی مي لیدلي دي چې هغه سیند باید ولټوم او هم د دی لپاره دلته راغلی یم. صاحب وویل که دی خبر وې نو ورته به یې ښودلې وې او لامه ته د مینت زاریَ اړتیا نه وه، خو افسوس چې معلومات نلري. لامه بیا هم خپله خبره کوله او ورته ټینګ شو چې انګریز له هر څه خبروي نو د دی سیند معلومات به هم ولري.
صاحب ورته بیا ووېل چې دی ریښتیا وای او د سیند په اړه معلومات نه لري.
لامه راپاسیدو نو هغه ترې پوښتنه وکړه چې چرته ځې. ده ورته ووېل، لومړې به په بنارس کی کاشي (زیارت) ته ورځم. هلته د جېن دین منونکي یو عالم سره وینم . هغه هم د رازونو سپړونکی دی او ښاي له هغه به یو څه زده کړم. کیدیشي ما سره بوده ګیا ته ولاړ شي. له هغه ځایه شمال او بیا په لویدیځ کی "کپل وستو" ته ورځم او هلته به د سیند لټه وکړم. خو ...نه...نه ...زه به د سیند لټون هر ځاې کووم. ځکه هیڅوک خبر نه دي چې هغه غشې کوم ځاې پریوتې و.
صاحب ترې پوښتنه وکړه چې دومره لیرې به څنګه ځې؟ نو ده ووېل، په سړک او داورګاډي د لارى. دی د پټهان کوټ له غرونو په ټرین کی راغلي و. صاحب ورته جنوب ته تلونکو اورګاډو د ټایم ټیبل (محال ویش) خبره وکړه چې په کاغذ چاپ شوې و. کله چې د ډوډیَ خواړو پوښتنه یې وکړه نو لامه ووېل، د دی سفر لپاره زه به د خپل سپیڅلي په پل ورځم او د هغه په شان د خیرات کچکول هم لرم. کله چې له غرونو روان شوم نو زما یوه مرید راسره و او هغه به راته ټوک ډوډیَ راپیدا کړه. خو په لاره هغه تبې ونیولو او مړ شو. اوس مرید نه لرم خو هر وختې چې اړتیا وه کچکول به پخپله ونیسم چې څوک خیرات راکړي.
صاحب خبر و چې په خانقاه کی اوسیدلې د دې لامه په شان عالمان خیرات نه غواړي. خودی د نورو په پرتله ورته هوډیالې ښکاره شو. هغه د نوي سپین کاغذ یوکتابګوټې او دوه درې پینسلونه راوویستل. دا یې لامه ته ورکړل اوله هغه یې د ده عینکې وغوښتې. د لامه د عینکو شیشې زړې وې او ورباندې دخراشکو لیکې جوړې شوې وې. انګریز صاحب دا عینکې په خپلو سترګوکړی نو د دې غټ والې ورته د خپلو عینکو په څیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره شو. هغه خپلې نوي عينکې لامه ته ورکړې چې ده په سترګوکړې نو سر يې يو خوا بل خوا تاو کړو او وې ويل، " لکه د وزرې سپکې دي" صاحب ورته وويل او دا د بلورو جوړې دي. خداې دی وکړي چې د سيند تر لېون درسره پاتې شي، دا عينکې ستا شوې. لامه ورته وويل چې عينکې او قلم کتاب به د دوو عالمانوتر منځ د ملګرتيا د نښې په توګه له ځانه سره واخلي.

بيا د خپل کمربند نه يې د اوسپنې قلمدان پرانستو او انګريز صاحب ته يې په ميز کيښودو، دا ستا او زما د ملګرتيا د نښې په توګه دی تا سره وي. دا زوړ دې او ښاي له ما هم زوړ وي. په قلمدان پخواني نقشونه جوړ و او لرغونې معلوميدو. صاحب ورته انکار وکړو چې دا قديمي شې دې او دی ترې نه شي اخستې. خو هر څومره چې ده انکار وکړو، لامه ورته ټينګ شو چې دا د ده له خوا يوه تحفه وه. بيا يې وويل، کله چې ما سيند وموندلو نو تا ته به په وريښمو جوړ يوانځور راوړم. ما به په خانقاه کی د وريښمو د پاسه په رنګ او برش داسی انځورونه جوړول. د صاحب وس نه رسيدو چې لامه يې په کوټه کی بند کړې وې ځکه په وريښمو هغسې د بوداې ديني انځورونه جوړونکې اوس د ګوتو په شمير پاتې و او دا هنر ورک شوې و. خو لامه بهر روان و، د ده سر لوړ و. يوې شيبې له د بودا يوې مجسمې ته يې وکتل چې په مراقبه کی ناست و او بيا له دروازې ووتلو.

پير او مريد

کيم هغه لامه پسې لکه د سيورې روان و . هغه دننه په ميوزيم کې د انګريز صاحب او د ده تر منځډېرې خبرې اوريدلې وې او زړه يې په ټوپونو و. ده په ژوند کی د داسې يوسړي سره نه وومخ شوې او په دی اړه يې نورې پلټنې غوښتې، هم هغسې لکه چې ده ديوې نوې ودانۍ يا د لاهور په ښار کی د نوي ميلې جاج اخستو. سپين ږيرې لامه د زمزمه نومې توپې سره ودريدو او اخوا ديخوا يې کتل، چې سترګې يې په کيم ولګيدې. هغه سترې و خو پوليس والا ورته په غرور وويل، "د توپې لاندې مه کښېنه". کيم د هغه په خبره خان کوڼ واچوو او لامه ته يې وويل، "که ته غواړې نو د هغې توپې لاندې کښېنه" او پوليس ته يې يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکنځله وکړه. پولیس والا غلي شو. هغه خبر و چې که کیم چغې کړې نو ټول کوڅه ډب هلکان به پرې راټول شي. کیم د لامه سره د توپې لاندې کښېناستواو پوښتنې یې پیل کړې.
کیم. تا دننه د چا عبادت کوو.
لامه. ما د هیچا عبادت نه کوو، هلته مې خپل سپیڅلي پیغمبر ته سر ټیټ کړو.
کیم . ته څه کارکوې؟
لامه. زه خیرات راټولوم، خو اوس رایاد شو چې ما له ډېره وخته څه نه دي خوړلي. ته خبر یې چې په دی ښار کی د ډوډۍ لپاره خلک څنګه سوال کوي؟ د تبت د دود په شان یو ځاې خاموشه کښېنم او که نه په زوره غږ وکړم.؟
کیم. هغه څوک چې په خاموشۍ سوال کوي، په خاموشۍ د نهرې د لاسه مړ شي.
لامه د پاڅیدو هڅه وکړه خو د یو سوړ اسوېلي سره بیا کښېناستواو په "کوهلو" کی خپل مړ شوي مرید یې په سلګیو کی یاد کړو. کیم خپل سر یوې خوا ته کوږ کړو، د هغه حالت یې څارلو او څه سوچ یې کوو. بیا یې د ده کچکول واخیستو او وې ویل، " ته آرام وکړه زه دلته خلک پیژنم."
هغه په منډه د موتي بازار یوې سابه خرڅوونکي ښځې هټۍ ته ولاړو چې دی یې پیژندلو. هغې د کیم په لیدوناره کړه،
ښځه. ښه نواوس ته جوګي شوی چې دا کچکول په لاس ګرځوې!
کیم. په ښار کی یو نوې درویش راغلی دی او ما داسی کس چرې پخوا نه ولیدلی.
ښځه. (په قهر) زوړ درویش وي که نوې، زه له دوي ویزاره یم . لکه د مچانو زمونږ په خواړو پاي. زما د وړو پلار دلته لنګر نه دې پرانیستي چې هر څوک غواړي هغه له به مفته ډوډۍ ورکوو.
کیم. نه..نه ...هغه درویش نوې دې. په عجایب خانه کی انګریز صاحب ورسره داسی خبرې کولې لکه چې څوک خپل وروړ سره کوي. اې زما مورې...دا کچکول راته ډک کړه.
ښځه. هاي زما قسمته... سهار یوغواي له دکانه د پیازو ټوکرۍ راله تشه کړې وه. هاغه دی بیا را روان دی، شابه...شو شو..شو ځغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم (غویي په وهلو وهلو د دکان نه وشړلو) وګوره...ما چې څومره سابه درته له غویي وژغورل، په دی کاسه کی د هغې لسمه برخه هم نه ځایږږي.
اې مورې... اوس راته لږې وريژې، د پاسه پرې اوچ مهې او لږ اینګولې راکړه.
د دکان د شا نه د یو سړي د غوریدو غږ واوریدل شو چې ښځه یې ترټله. ښځه. (په ټیټ غږ) ده رانه غواې شړلې دې.
بیا یې کچکول واخستو، دا یې له ګرمو وريژو ډک کړواو وې ویل، "غریبانو ته ورکول ښه وي". کیم په خپلو ګوتو په سپینو وريژو کی سورې جوړکړو.
کیم. زما جوګي غواې نه دې، لږ اینګولې هم راکړه او که د پاسه پرې یوه پراټه او ورسره لږه چټني هم وي نو هغه به خوشاله شي.
ښځه (د غاښونو په چیچلو) د خپل سر هومره سورې دی راته په وريژو کی جوړ کړو.
بیا یې د ترکارۍ اینګولې په کچکول کی واړولو. د پاسه پرې یوه پراټه او لږ ژیړ غوړي کینودل او د املي چټني یې یوې خوا ته پکی واچوله.
کیم. دا ښه وشول. اوس تر څو چې زه دی بازار کی یم نو غواې به ستا کورته نه راځي. زه به یې دومره ووهم.
ښځه.(په خندا) غواي ته بد مه وایه. هم تا خو راته ویلي و چې یوه ورځ سورغوې به له میدانه ستا ژغورلو له راځي. ګوره پام چې ډوډۍ چپه نکړې. هغه درویش ته وایه ما ته دی دعا وکړي او زما د لور د سترګوعلاج تری وپوښته.
کیم تر دې وخته د ډوډۍ کچکول له خپل سر لوړ نیولې او د کوڅې د سپو او د اوږو ماشومانو نه یې په ساتلو، په منډو لامه ته ورسیدو. لامه سترګې وغړولې او په کچکول کی ایښې شیانو ته یې وکتل. کیم هغه وخت یو مشکي (بهشتي) ته ناره کړه چې د میوزیم مخی ته یې اوبه شیندلې.
مشکي دوي ته نږدې راغې او د خپل مشک له خلې اوبو دارې یې ورته پریښودې. کیم پخپله لپه کی اوبه واخستې او وې څښلې. خو لامه د کمر بند نه یوه پیاله راوویسته او له اوبو یې ډکه کړه. بیا یې پخپله ژبه څو دعاګانې وویلې او په یو یوګوټ یې اوبه وڅښلې.
دواړو ښه په مړه ګیډه ډوډۍ وخوړه او کچکول یې تش کړو. لامه خپل نسوار وکړل، څو شیبې یې تسبیح اړولې او بیا په خواږه خوب ویده شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم د توپې د ګاډي لوې پل سره ډډه لګولې وه او سوچونه یې کول چې ناڅاپه ورته د نیلا رام د لرګیو ګودام رایاد شو. د سترګو په رپ کی دی د ګودام لوري ته روان و.
ماځیګر په ماښام بدل شو او د سړک د څراغونو رڼا چې بله شوه نو لامه له خوبه راویښ شو. سترګې یې اخوا دیخوا واړولې او مخې ته یې یو هلک په خیرنو جامو ولیدو چې د هندوانو پګړۍ یې په سر تړلې وه. ده ورته رډ رډ کتل چې هلک تري وپوښتل، "ولې چا درنه غلا کړې ده؟ "
لامه (پریشانه غږ کی) زما نوې مرید رانه تللې دې او نه پوهیږم چې هغه به اوس چرته وي؟ پخوانې مرید می مړ شوې و او د هغې په بدل کی خدای راته یو نوې مرید راواستولو. ما ته یې د ژوند لاره سمه کړه او چې زه د ولوږې بي حاله ووم نو زما د ډوډۍ لپاره یې سوال وکړو، زه یې موړکړم. ناڅاپه راپیدا شوې و او اوس ناڅاپه رانه ورک دې. ما فکر کوو چې د بنارس په سفر کې به دی راسره مل شي او ما نه به څه زده کړه وکړي.
کیم حیرانه پاته شو ځکه لامه ریښتیا ویل.
لامه.. خو زه اوس پوهیږم چې هغه د یو هدف لپاره رالیږل شوې و او دومره خبر یم چې اوس به هغه سیند پیدا کړم.
کیم.. د غشي سیند .
لامه. (حیران) ما خو تراوسه د عجایب خانې د ساتونکي نه علاوه بل هیچا ته دا خبره نه ده کړې. ته څوک یې؟
کیم...ستا مرید. ما پخپل ژوند کی ستا په شان څوک ندي لیدلي او زه غواړم تر بنارس درسره ولاړ شم. ستا په شان سپین ږیرې یو مرید ته اړتیا لري.
لامه. خو د غشي د سیند خبره تا ته چا وکړه؟
کیم. او... هغه خو کله چې تا د انګریز سره خبرې کولې نو ما واوریدل. زه د دروازې سره ملاست ووم.
لامه. (سوړ اسویلې) ما فکر کوو چې ته زما لار ښود یې. خو زه د دی شیانو وړ نه یم. ته د سیند په اړه معلومات نه لرې؟
کیم. نه..نه.. زه معلومات نه لرم. زه د یو غواي په لټه یم، سور غویې چې په شین میدان کی به ولاړ وي او ما سره به مرسته وکړي.
لامه. د څه لپاره ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. خدای خبر شه؟ خو ما ته مې پلار ویلي و. ما په عجایب خانه کی ستا له خلې د نااشنا غرونو او د عجیبه ځایونو په حکله واوریدل. که ته په دی عمرکی د سیند په لټون راوتلې یې نو زه هم سفر کولې شم. که زمونږ په قسمت کی وه نو پخپل لټون کی به بریالي شو. ممکن زه باچا شم.
لامه... زه به تا ته له باچهۍ نه زیات ښه شیان ورزده کړم. راځه چې بنارس ته روان شو.
کیم . د شپې نه. اوس خوغله راوتلي دي، سبا سهار به روانیږو.
لامه. خو د شپې تیرولو لپاره ځای نه لرو.
کیم. مونږ به په کشمیر سرای کی ښه ځای پیدا کړو. زه هلته یو ملګرې پیژنم... راځه راسره.
دوي دواړه د ښار په ګڼه ګونه کی روان و. لامه په لومړي ځل د یو لوی ښار په سړک د شپې حال ولیدو او د موټرو له هارنونو به وویریدو. دوي اورګاډي ستیشن ته نږدې د کشمیر سرای په لویه دروازه کی ورننوتل چې د دې پراخ انګڼ چاپیره محرابي دروازې او شا ته یې کوټې جوړې وې.
په انګڼ کی له اوښانو، اسونو او خچرو تجارتي سامانونه راښکته کیدل او باریدل. د هند د شمال او د مرکزي ایشیا د تجارانو ډلې دلته ایساریدې. یو شور ماشور پکی جوړ و. کیم په دی ګڼه کی لامه بدرګه کوو. دوي په یو څو پوړیو وختل او د محرابي برنډې بل سر ته ورغلل چې د اورګاډي ستیشن ته نږدې و. هلته به د اسونو سوداګر محبوب علي ایساریدو. دی د شمالي غرونو سړې و او کیم پخپل وړوکي ژوند کی اوپه تیرو کلونو کی د هغه لپاره څو کارونه کړې و.
محبوب علي یوغټ او دنګ سړې و، ږیره به یې په نکریزو رنګوله. ده کله کله یو یا بل کس چې د اسونو د تجارت سره یې هیڅ کار نه و، کیم ته په ګوته کړو چې په هغه دی نظر وساتي. کیم به ټوله ورځ هغه کس پسې ګرځیدو او ماښام به یې محبوب علي ته راپور ورکړو چې هغه کس چا سره ولیدل او چا سره یې خبرې وکړې. محبوب علي به د هغه خبرې واوریدې خو هیڅ به یې نه ویل. کیم احساس کوو چې دا د یوسازش برخه وه خو پوهیدو چې د محبوب علي نه پرته بل چا سره د دی خبروڅه ارزښت نه و.
هغه به کیم ته ښه خواړه اخستل او یو ځل خو یې ورته اته آنې (نیمه روپۍ) هم ورکړې وې. کیم یو اوښ په څپېړه ووهلو او لامه ته یې وویل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه دلته دې". دوي د يو تياره محراب شا ته وليدل چې محبوب علي، خپل د بخارا کمر بند پرانستې، د وريښمين قالينې جوړ د اس په زين ناست و او د يوې نقرئ چلم له نيچې يې تمبکوڅکول. محبوب علي د قدمونو د ښکالو په اوريدو سترګې محراب ته واړولی او د بوداي راهب په ليدو يې يو سوړ اسويلې وکړو، "لامه، سور لامه ، ستاسو ځاې خو د لاهور نه ډېر ليرې دې، دلته څه د پاره راغلې؟" لامه لکه د مشين خپل کچکول ورته وړاندې کړو. خو محبوب علي په قهروويل، "په کافرانو دی لعنت وي، زه د تبت پړسمنو ته هيڅ خيرات نه ورکوم، ورشه هغه اوښانو شا ته د بلتستان هلکانو نه يې وغواړه. دوي به ستا په قدر پوهيږي." بيا يې يو سايس ته ناره کړه، "وګوره ستا وطن دار راغلې دې ،که وږې وي نود ډوډئ غم يې وخورئ." هغه بلتي هلک چې سر يې خريلې و او د اسونو سره مله و، يو څه نا څه بوداي دين منونکې و، راغلو او لامه ته يې پخپله ژبه کی وويل چې د سايسانوډېرې ته دی ورشي. کيم هغه ته ورو ټيله ورکړه او په ورو غږ يې وويل، " ورشه"
لامه ولاړو او کيم هم هلته پاته شو. محبوب علي خپل چيلم ته پام وکړو او وې ويل، " ته هم ورځه هندو هلکه، خداې دې ټول کافران خوارکړي. زه تبتته د هغو نه يې غواړه چې ستا د خپل دين وي". کيم له يې خوند ورکړو چې محبوب علي هغه نه و پيژندلې ورته يې وويل،
کيم.. مهاراج، زما پلار مړ دې، مور مې مړه ده او خيټه مې تشه ده.
محبوب علي.. ورشه د اسونو سره ملو خلکو کې د چا نه وغواړه. هلته به څوک هندو وي.
کيم . (په انګليسي ژبه) محبوب علي، ايا زه هندو يم.
محبوب علي(حيرانتيا)، داڅه دي، وړوکي ملګريه؟
کيم. هيڅ نه. زه اوس د هغه لامه مريد يم او دواړه زيارت ته روان يو، بنارس ته. هغه ليونې دې او زه د لاهور ښار نه ستړې شوې يم. زه اوس نوي هوا او نوې اوبه غواړم.
محبوب علي. خوته د چا لپاره کار کوې او ما ته څه له راغلې يې؟
کيم. زه به نور چا ته ولاړ شم؟ پيسې راسره نشته او بی له پيسو سفر ته تلل ښه کار نه دی. ته به په افسرانوډېراسونه خرڅ کړې. ما وليدل، دا نوي اسونه دی ډېر ښه دي. محبوب علي اوس ما ته يوه روپۍ راکړه او کله چې ما خپل مال تر لاسه کړو نو دا به بيرته درکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. هن...تا راته پخوا چرې دروغ نه دي وېلي. هغه لامه راوغواړه او ته څو شيبې په تياره کی ودرېږه.
کيم. (خندا) زمونږ د دواړو خبرې به يو شان وي.
کله چې لامه د محبوب علي پوښتنې ځوابولی نو هم هغه خبري يې وکړې چې دی او هندو هلک دواړه بنارس ته روان دي او هغه هلک د ده مريد و. محبوب علي ترې د هلک نوم وپوښتلو نولامه سره هيڅ ځواب نه و. د هغه د کور، کلي، نژاد، مذهب، له دی ټولو هيڅ خبر نه و او ده ته يې وويل چې د دی پوښتنو اړتيا نشته. د هغه لپاره مهمه دا وه چې د خپل مريد نه بغيردی يواځې هغه سپيځلې سيند نشي موندلې او هيڅوک هغه مريد ترې نشي بيلولې. محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې داسی به نه کيږي. لامه چې بيرته ولاړو نو کيم محبوب علي ته وويل، "دی روغ ليونې دې. حاجې صيب زه به ولې تا ته دروغ وايم."
محبوب علي چلم کش کړو او وې ويل. "امباله د بنارس په لاره ده. تاسو بايد لومړې هلته ولاړ شئ. ته به زما يو پيغام هم امبالې ته ووړې. دا د يو سپين اس په اړه دی چې تير ځلې مې يو افسر ته پلورلې و." هغه کيم ته د اس او د افسر کړه وړه بيان کړل او وې ويل چې افسر ته دی وواي، چې د سپين اس بچي په ښه حال دي. افسر به پوهه شي چې ته زما له خوا ورغلی يې. هغه به درنه پوښتنه کوي چې تا سره د دی خبرې څه ثبوت دې. نو ته به ورته واې چې محبوب علي راته ثبوت راکړی دی. په دی وخت کی د محراب له دروازې يو سيورې رادننه شو. محبوب علي خپل غږ لوړکړو او وې ويل، "ښه نو ته په دی ښارکی ډوډۍ پسې گرځې او مور پلار دې مړه دي". د هغه سره څنگ کې ډوډۍ ايښې وه، له هغې يې يوه غوړه ډوډۍ راواخيسته او کيم ته يې په ورکولو کې وويل، " واخله زويه دا ډوډۍ، ورشه هلته يو لامه هم زما د سايس سره ناست دی، سبا به درته يوکار پيدا کړم."
کيم ډوډۍ په لاس کی واخسته او په خوړلو يې پيل وکړ، په ډوډۍ کی دننه درې نقرۍ روپۍ او ورسره په پريړکاغذ يوه نقشه تاو وو. کيم هغه روپۍ او پريړکاغذ پخپل غاړه کی ځوړند د څرمنې په تعويذ کی کيښودل او چې د سايس خوا ته ولاړو نو لامه د تودې ډوډۍ خوړلو نه وروسته بل اورته نږدې گونج مونج ويده و. کيم هم هغه سره نږدې سملاستو او وې خندل. دی پوهيدو چې ده محبوب علي له خوا يو کار په غاړه اخستې و او د سپين

(c) ketabton.com: The Digital Library

اس په کیسه یې هیڅ باور نه راتلو. خو کیم هیڅ شک نه لرلو چې محبوب علي د هند په لروبر کی د اسونو تر ټولو لوې، شته من او نامتو سوداګر و. البته هغه په دی نه و خبر چې دی د هند د سروې د شعبی په دوسیو کی د ." سي ۲۵ الف با" په نوم رجسټر و. په کال کی دوه درې وارې هغه یوه کیسه دی شعبې ته وراستوله. د دی کیسو سپیناوې د " ر ۱۷" او " م ۴" له خوا هم کیدو او زیات وخت به ریښتا و. په دی کیسو کی د غرونو د هر ډول پیښو خبرونه و، چې د ټوپکو د تجارت او د ګاونډیانو د اړیکو سره یې تړاو لرلو.
په نزدې وختونو کی کیسه داسی وه چې پینځو وړو باچاهانو ته د شمال یو لوې سلطنت د جنګ ګواښ کړی و او اود دوي له ملکونونه پټ خبرونه هند ته رسیدلي و. نو د هغو باچاهانو وزیران په دی سخت خواشیني و چې دا خبرونه څنګه هند کی انګریزانو ته ورسیدل. دوي ټولو د اسونو په هغه سوداګر شک کوو چې ږیره یې رنګوله. هم دا وه چې سږ کال د ژمي په واورو کی د محبوب علي په قافله دوه وارې ډزې شوې وې. د ده په قافله کی د دریو نااشنا کسانو د مله کیدو سره هغه نور هم له احتیاط کار اخستو او سږ کال په پیښور کی ایسار نشو او نیغ لاهور ته راغلی و. دی دوه ورځې وړاندې سراې ته را رسیدلې و او له هغه راهیسې بهر نه و وتلې.
خو هغه یو ټیلیګرام بمبئ ته وراستولی و چې هلته په یو بېنک کی ده خپلې پیسې ساتلې او بل یې ډېلي ته استولې و چې د ده د قام یو کس چې په کاروبار کی ورسره شریک و، په نوم و. دریم یې امبالې ته استولې و چې هلته یو افسر د سپین نسل د اس په انتظار و. خو د محبوب علي درې واړه ټیلیګرام پیغامونه د پوسټ افس نه وړاندې په لاره کی ولوستل شوي و. په دوي کی د اسونو د راوړولو د څنډ او د پیسو د ورکولو خبره لیکلې وه. په دی وخت کی محبوب علي ته کیم او لامه ورمخامخ شول او اوس هغه اصل پیغام کیم ته ورکړې و چې امبالې ته یوسي.
له ډوډئ خوړلو وروسته محبوب علي، پټ له سراې بهر ووتلو خو خپله کوټه یې نه وه قلف کړې. کیم د هغه په خونه کی د چا د پښو ښکالو واوریده نو ورو غوندې ولاړو او وې لیدل چې یو سړي د محبوب علي د شیانو غوټې خلاصولې، داسی لکه چې څه یې لټول. هغه په یو چاقو د محبوب علي د پڼو(پیزار) تلې هم وسپړدل خو هیڅ یې وونه موندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپیده چاودې پر وخت محبوب علي سراې ته راغلو نو د سایسدېره تشه وه. هلته نه کیم و او نه لامه. ده خپل یو سایس ته چې تر اوسه ویده و، لته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دواړه څه شول. هغه د سترګو په موښلو ورته وویل چې لامه د چرګ بانګ نه هم وړاندې پاڅیدو او هلک یې ځان سره بوتلو. خو اصل خبره دا وه چې کله کیم د محبوب علي په خونه کی غل ولیدو نو پوه شو چې هغه یو عادې غل نه و. عادې غل د پنو تلي په چاقو نه شکوي. لومړې خو کیم غوښتل چې ناره کړي " چور...چور(غل ...غل) " او ویده خلک راپاڅوي. خو بیا یې پخپلی غاړې کی په تعویذ لاس کینودو او دی نتیجي ته ورسیدو چې دا به ارو مرو د هغه سپین اس خبره وي اوغله هغه څه لټول چې ده امبالي ته ووړل. ده سوچ وکړو،کوم خلک چې د پنو تلي څیرلې شي، هغوي د خلکو خیټې هم څیرلی شي. هغه د ویده سپین ږیري په غوږ کی وویل، بابا، بنارس ته د تلو وخت شوې دې. لامه د ده په غږ سمدلاسه راپاسیدو او دواړه لکه د سیورو له سراې ووتل.

د ریل ګاډي نږۍ

شپه پاې ته رسیدلې وه چې دوي دواړه د کلا په شان جوړد اورګاډي سټیشن ته ورسیدل. د اورګاډي د پاټلۍ د پاسه په هوا کی ځړیدلی برقي تارونو نه وړانګې راوتلې چې په لیدو یې لامه هیښ شو او دا ورته د شیطان کار معلومیدو. دی د کیم سره په یو لوې تالار کی ولاړ و چې خلک پکی لکه د مړو پراته ښکاریدل. د دریمې درجې هغه مساپر چې د شپې یې ټکټونه اخستي و، د ګاډي په انتظار هم هلته ویده و. کیم لامه ته معلومات ورکول چې د اورګاډي تورانجن کوم ځاې ودریدو او د دی شا ته ترلې خونو کی خلک کښیناستل.
په دی تالار کی یوه لرګینه کوټګۍ (غرفه) هم وه چې مخ ته یې د شیشې یوه تخته وه او پکی لوې سورې جوړ و، د هغې شاته یو بابو د سفر لپاره ټکټونه خرڅول. کیم ویل، " ټکټ هغه کاغذ وي چې مونږ به تر امبالې رسوي." لامه ورته وویل، "مونږ خو بنارس ته روان یو". کیم ورسره بحث ونکړو او وې ویل،" ښه، ښه، بنارس ته ، پیسې می پکار دي" لامه د اور ګاډو سره بلد نه و او کله چې پنځویشت مینټه د پاسه درې بجې جنوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته تلونکي ګاډې په غړمباري راښکاره شو نو وې لیدل چې ټول مړي ژوندي شو. د پکوړو او خوږو پلورونکو نارې، د پولیسو چغی، د ښځو شور ماشور چې د خپلو غوټو او ماشومانو په راټولولو، د خپلو سړو پسې یې منډې وهلې. لامه په دی وخت کی کیم ته د پیسو یوه کسوړه په لاس کېښوده اودی د هغه په ساده توب حیرانه شو. د ټکټ بابوسترګې تر اوسه خوبولی وې او کیم څو پیسې ورکړې نو هغه ورته د یو داسی ښار ټکټ ورکړو چې له دی ځایه شپږ میله لیرې و. کیم ټکټ ته وکتل او وې ویل،" زه د کلي بزګر نه یم خانه، د لاهور ښار اوسیدونکی یم، سم ټکټ راکړه د امبالې". بابوتندې تریو کړو اوبل ټکټ یې ورکړو. بیا کیم ورته نورې پیسې کېښودې چې اوس د امرتسر ټکټ راکړه. کیم خپل ځان لپاره ټکټ وانخستو ځکه د محبوب علي پیسې یې په دی نه لوریدې. د امبالې د ټکټ دهرې روپۍ په سر کیم د لامه نه یوه انه خپل کمیشن په توګه تری وساتل. لامه ته یې د پاتې پیسو کسوړه ورکړه اوپه ویاړ یې وویل، "داسې مرید به د چا وي؟"

لامه د اورګاډي د دریمې درجې د ډبې دروازې سره ولاړ و او دننه یې ولیدل چې ډبه له خلکو ډکه وه نو په کمزوري غږ یې کیم ته وویل، " ښه به وي چې مونږ پلي ولاړ شو" یو چاغ سیک چې مخ یې په ږیره پټ و، کیم ته وویل، " دی وېریږي؟ مه وېریږه، یو وخت زه هم د ټرین نه وېرېدم. راځئ، را ځئ... د حکومت کارونه هم دغسی دي.

لامه. دننه دوه کسان به ځاې شي؟

دکروندګر میرمنه (په چغه) دننه موږک هم نه ځایږي.

کروندګر. د وړو مورې، ځاې به ورته پیدا کړو. دا زوې دې پورته کړه، هغه محترم جوګي دی وګوره.

میرمنه. (په قهر) زما په غیږ کی اویا غوټې دي. په دوي څه وکړم؟ زما په زنګون یې ولې نه کښینوې، بې شرمه سړي هم داسی وي.

هغې چارچاپیره وکتل چې څوک د دی په خبرو د تاید سر وخوځوي. د امرتسر یوې نڅاګرې، چې کړکۍ سره ناسته وه د خپلې لوپټې لاندې پوزه کش کړه. یو هندو بنیا چې په ټوکر کی تاو خپله د حسابونو دوسیه، په ترخ کی وهلې و، ناره کړه.

بنیا. دننه شئ... دننه شئ... د بې وزلو سره مهرباني ښه کار دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوگره پوځي. او... او...مهرباني هم هغسی لکه چې خوسی زیږیدلي نه وي او اوو فیصده سود دې پرې اخستي وي (ټولو ناستو وخندل)
لامه. دا اورګاډې بنارس ته ځي؟
کیم. هو هو مونږ هسې چټي خو ورته نه یو راغلي، ور دننه شه که نه وروسته پاتې کیږو.
د امرتسر جینۍ. وګوره دا سړې پخوا چرې اورګاډي ته نه دې ختلې.
کروندګر خپل غټ لاس بهر کړو او لامه یې بره ګاډي ته کش کړو. یو چا ورته د لرګي په سیټ ځاې تش کړو، خو لامه وویل، دا زما د اصولوخلاف کار دې، زه به په زمکه کښینم. بله دا چې زه په کرسۍ کښینم نو ځان مې خوږیږي". کروندګر ورته وویل، په دی اورګاډو کی مونږ ټول اصول مات کړي دي. ته وګوره، د هر قام او د نژاد خلک د یو بل سره څنګ تر څنګ ناست یو". میرمنې یې وویل، هو او ځینې پکی هیڅ شرم نه لري". هغې د امرتسر جینۍ ولیده چې ځوان پوځي ته یې کتل. کروندګر وویل، ښه به نه وې چې د غویي په ګاډې تللې وی، څه پیسې به مو سپما کړې وی.
میرمنې یې وویل، " هو هغه پیسې به مو په ډوډۍ لګولې وی.
لامه. که مونږ خبرې ونکړو نو خداې به راباندې مهربانه شي.
کیم. او مورې، په هغې ښځې خو به خدای ډېر مهربانه شي چې یو اوړي ته ډوډۍ خیرات کی ورکړي.
سیک (خاندی) دا د ګدایانو خبره وي. او خورکۍ په ځان دی پخپله وکړل.
هغې ښځې د یوغوړ ډبي نه د کیک ټوټه کیم ته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دې چرته روان و. کیم ورته د بنارس نوم واخستو. پوځي ورته وویل، " ته خو راته مداري معلومیږې. هره لوبه چې دې زده ده راوښایه او ستا ژیړ ملګرې ولې غلې ناست دې؟" کیم وویل، ځکه چې دی سپیڅلې دې او په هغو معاملو غورکوي چې له تا او ما پټ دي. سیک وویل، دا به سمه وي خو مونږ د لودیانې سیکان یو او په دی خبرو ماغزه نه خرابوو، مونږ جنګ کوو... جنګ. او زما د خور لیورزې په یوغونډ کی نایک دې.
هلته ډوګره خلک هم دي. پوځي په دی خبره خوشاله شو ځکه دی ډوګره و. د امرتسر جینۍ وویل، ما ته خو ټول پوځیان یو رنګ ښکاري. د کروندګر ښځې هم په تاید کی سر وخوځوو نو جینۍ بیا وویل، دا ټول چې د سرکار ملازمان وي، یو بل ته د ورور په سترګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمینداووویل، " زما ورور د جټانو په غونډ کی دی، خو ډوګره هم ښه خلک وي. پوځي وویل، هو سیکان هم په دی نظر دي، درې میاشتې کېږي کله چې دوي د پیرزیۍ په کوتل کی اتو اپریدي ډلو راګیرکړي و، نو ډوګره پلټن ورسره کومک کړی و. بیا هغه د دی غرنۍ جنګ کیسه تیره کړه نو امرتسر جینۍ وموسیده. هغه پوهه وه چې پوځي دا کیسه د دی د خوښي لپاره کوله. د ډبې د بل سر نه د کروندګر میرمنې په اوریدو هاې افسوس وکړل چې پوځیانو د غرونو د خلکو کورونه وسیزل او ماشومان یې در په دره کړل. پوځي وویل چې هغوي هم زمونږ خلک وژلي و او کله چې مو روغه وکړه نو سرکار ورلهډېرې پیسې ورکړې.
ګاډې اوس امرتسر ته رسیدلي و او د دی د څراغونو رڼا د شپې په ختمیدو پیکه ښکاریده. د مساپرو د ټکټ جاج اخستونکې ګارډ راښکاره شو او کله چې هغه د کیم ټکټ وکتلو نو ورته یې وویل، ښکته شه. کیم احتجاج وکړو چې دی امبالې ته روان دې. ګارډ ورته وویل، زما له خوا دوزخ ته ولاړ شه خو ټکټ دی تر امرتسر دی. کیم په ژړا شو او په چغو چغو یې ویل چې سپین ږیري د ده پلارهم دی او مور هم. دی د هغه امسا په شان دې او که دی ورسره نه و نو هغه به مړ شي. په ډبه کی ناستو ټولو خلکو ګارډ ته زاریۍ وکړې چې په ماشوم دی مهرباني وکړي. ښیا ورته تر ټولوډېرې خبري وکړې خو ګارډ کیم د غوږ نه ونیولو او ښکته په پلیټ فارم یې ودرولو.
لامه هک پک ورپسې ښکته شو او نه پوهیدو چې څه وکړي. کیم له کړکۍ بهر په واویلا و، "زه غریب یم، زما مور پلار مړه دي، که زه دلته پاتې شوم نو د دی غریب سپین ږیري ساتنه به څوک کوي".
لامه په دی وخت کی وویل، " دا څه حال دې؟ دی زما مرید دې او بنارس ته به راسره ځي، که د پیسو اړتیا وي نو"... کیم ژر په ورو غږ ورته وویل، " غلې شه بابا...مونږ خو څه راجګان نه یو چې پیسې دی دوړه کړو، د نړۍ خلکډېر زړه سواندې دي". هغه له وخته د امرتسر جینۍ ولیده چې په لاس کی یې پیسې نیولې وې او له ګاډي ښکته شوه. کیم پوهیدو چې د هغې په شان ښځېډېرې سخي وي. هغې پیسې کیم ته ورکړې چې د امبالې ټکټ واخلي او له هغه یې وپوښتل، " ستا جوګي د شمال نه راغلې دې؟ کیم په زوره وویل، د شمال د بل سر نه، هلته د غرونو له مینځه.
جینۍ وویل، په شمال کی د زالغوزي ونې شنې وي او واوره کیږي. زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور هم دغرونو وه. خپل جوګي ته وايه چې دعا راته وکړي. کيم په زوره وويل، "په تا د خداې رحمت لس زره واري وي. مقدس جوګي يوې ميرمنې راباندې رحم وکړو چې زه تا سره سفر وکړې شم. دا ميرمنه د سرو زرو زړه لري". بيا په منډه ولاړو چې ځان ته ټکټ واخلي. جينۍ لامه ته وکتل چې لکه د مشين کيم پسې، څوړند سر روان و او په تبتي ژبه يې څه ويل.

د کروندګر ميرمنې وويل، "دی جينۍ ننډېر ثواب ګټلي دې، دا جينۍ فرشته ده". يو بل وويل، په امرتسر ښارکی دغسی په زرګونو فرشتې اوسېږي". دريم وويل، شابه زرکوه جوګي صيب چې ګاډې درنه روان نشي. کيم په هغو پيسو نه يواځې دا چې ټکټ بلکه د خواړو لپاره هم شيان رااخستي و.

ده په ګاډي کې د لامه مخې ته هر څه کيښودل او وې ويل، "ډوډۍ وخوره... دا دی اوس سهار دې" ګاډې د پنجاب په ښيرازو زمکو کی په منډه و او ټولو مساپرو د خپلوخپلو ډوډيو غوټې پرانستې، څه نا څه خوړل. د ناشتې نه وروسته د کروند ګر ښځې او سيک پان خوړل، زميندار او پوځي په لاس د تمبکو اوکاغذ نه سيګرټ جوړ کړي او څکول يې. لامه نسوارکړي او تسبيح يې اړولې. کيم په سيټ دواړه پښې تاوکړې، پرلت وهلې ناست اوپه دی خوشاله و چې خيټه يې مړه وه.

لامه. تر بنارس به کومو سيندونو نه تيرېږو.

بڼيا. مونږ ګنګا لرو، نور...نورهم شته.

لامه. ما د يو خاص سيند پوښتنه کوله، هغه چې اوبه يې شفا لري.

بڼيا. هم هغه ګنګا ده، په دی کی چې څوک ولامبي پاک شي. ما درې واري په ګنګا کی لامبلي دي.

پوځي. آو، تا ته د دی اړتيادېره وه. (ټولو وخاندل)

لامه . دا ګنګا چا جوړه کړې ده.

بڼيا. (په کرکه) ګنګا خدايانو جوړه کړې ده خو ته د کوم مذهب منونکی يې؟

لامه. زه د تر ټولو ښه دين منونکی يم. ښه نو ګنګا ستا خدايانو جوړه کړه. نو ستا خدايان څه ډول دي؟

بڼيا. نو ستا خداې څوک دې؟

لامه. واورئ...زه به اوس تاسو ته د هغه چاخبره وکړم... واورئ اې د هند اوسيدونکو واورئ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغه په اردو ژبه کی د بودا د ژوند کیسه پیل کړه، خو زر د تبت په اړه یې خبرې وکړې او ورپسې د هغو صحیفو په اړه لګیا شو چې په چینایي ژبې لیکل شوي و. ټولو په صبر د ده خبرې اوریدې. په ټول هند کی دغسی جوګیان، سادهوان او پیران ځاې ځاې خلکو ته د خپل دین تبلیغ کوو. کله چې لامه ستړې او خاموشه شو نو پوځي خبری پیل کړې.
پوځي. په پیر زیی کوتل کی مونږ سره د مسلمانانو یوکنډک هم و. د دوي یو ملا، فکر کووم د پوځ نایک و. په هغه چې به چپه راغله نو وړاندوینې(پیشګوي) به یې کولې. خو ټول لیوني د خداې په امان کی دي. د هغه افسرانو به ترې سترګې پټولې.
لامه. واورئ زما د پیغمبر د غشي کیسه واورئ.
دا د هغوي په طبع برابره کیسه وه نو ټولو ورته غوږ ونیولو. د کیسې په پاې کی هغه د سیند پوښتنه وکړه خو ټولوهم دا ویل چې دا سیند ګنګا دې.
کروندګرښځه. مونږ په جالندهر کی ښه خدایان لرو، وګوره ځومره ښه فصلونه یې راکړي دي.
کروند ګر. په پنجاب کی د سپیڅلي سیند لټهډېر ګران کار دی. زه خو ښه سیند هغه ته وایم چې هرکال نوي خاوره پر زمکه راته اچوي .
او زمونږ د کروندګرو خداې "بهومیا" نومیږي. زه تل د هغه شکر وباسم چې داسی ښی زمکی یې راکړي دي.
لامه. (کیم ته) زما مریده... ته څه فکر کوی چې زمونږ پیغمبر به د هند تر شمال راغلي وي؟
کیم .هو، امکان شته چې راغلي وي.
سیک. په وروستي ځل چې کوم لوې سړې دلته راغلې و، هغه سکندر زوالقرنین و چې خلک ورته سکندر اعظم وای. هم هغه د جالندهرکوڅې پخې کړې او په امباله کی یې د اوبو لویه باولۍ جوړه کړه. دا دواړه اوس هم شته. خو ما ستا د پیغمبر په اړه څه نه دي اوریدلي.
پوځي. (په ملنډو) ویښته اوږده پریږده او پنجابي ژبه ووایه. د سیک کیدو لپاره به دې بس وي.
لامه یو سوړ اسویلې وکړو او پخپل ځان کی راتاو شو. دی هغه وخت د یوې غوټې په شان ښکاریدو چې تری په تبتي ژبه د دعاګانو او د تسبیح غږ راتلو. بیا یې سر راپورته کړو او کیم ته یې وویل، "دا د ګاډي غږ په ما بد لګي، داسی ښکاري چې مونږ له سینده تیر شوي یو". هغه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل، " صبر وکړه صبر. ستا سيند خو د بنارس سره نږدې دې. تر اوسه مونږ له هغه ډېر ليرې يو". لامه وويل، خو زمونږ پيغمبر شمال ته هم راغلې و او دا واړه واړه سيندونه چې مونږ ترې تيرېږو، هسې نه په دوي کی يو سيند هم هغه وي چې زه يې لټوم". کيم ځان پرې ناغرضه کړو نولامه بيا وويل، "ته ما ته راليږل شوې يې، داسی ده که نه؟ زما د عبادت په بدل کی ته ما ته راوليږل شوې، د هغه توپې سره نږدې، هم ته وې چې يو ځلې په يو صورت او بيا په بل صورت راته راغلی" کيم ورته ورو وويل، "دا خبرې دلته د کولو نه دي. هغه هم زه ووم ، بيا سوچ وکړه د توپې سره هغه هندو هلک هم زه ووم". لامه وويل، "خو هلته يو انګريز سپين ږيرې هم و چې د سيند په اړه يې راته باور راکړی و". کيم د عجايب خانې خبره وکړه. بيا يې ورته ډاډ ورکړو چې يو وارې دوي امبالې ته ورسيدل نو پلې به د سيند لټه وکړي.

لامه په دی خوشاله شواو نيغ کښيناستو. بيا يې وويل،" ته هم د څه شي په لټون راوتلې يې؟ کيم ورته د سره غويي او د شين ميدان خبره وکړه خو ورسره يې زياته يې کړه چې دا يوه افسانه ده. د کروند ګر ښځې د دوي خبرو ته غوږ ايښې و او په خبرو کی راولويده چې د دوي په کلي کی يو سورغوايې شته چې په شين ميدان کی ګرځي او هيڅوک ورته څه نه واي. ښاي هم هغه ستا غواې وي. سيک وويل،" ښځو له يوه خبره په لاس ورکړئ نوسلګونو نوي کيسې ترې جوړوي. ټول جوګيان خوبونه ويني اود دوي مريدان هم." لامه وويل،" ښه نو شين ميدان او بيا سورغوايې به مونږ ته انعام راکوي؟ کيم وويل، "نه نه، دا خو يوه کيسه چا راته وکړه . زه غواړم چې په امباله کی دا غواې ولټوم. خو ته د ګاډي په شور کی د سيند لټون نشې کولې. کيديشي چې غواې ددی لپاره راليږل شوي وي چې مونږ دواړو ته لاره ووښاي"

لامه ټولو مساپرو ته وکتل او کيم ته يې لاس ونيولو، "دی پرون ما ته راليږل شوې دې او د دی مادي نړی بنده راته نه ښکاري". د کروندګر ښځې وويل، "ماډېر فقيران او جوګيان ليدلي دي خو داسی جوګي او داسی مريد مې نن وليدل". د هغې ميړه خپله ګوته سر ته يوړه او اشاره يې وکړه چې دوي دواړه ليوني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړوکې مداري

اورګاډې امبالې ته ورسيدو او ټولو هغو مساپرو چې هلته ښکته کيدل، خپل شيان راټول کړل. د کروند ګر ښځې کيم ته وويل، "مونږ دلته د يوې قانوني معاملې لپاره راغلي يو او شپه به مو زما د ميره د ماما کشر زوې کره وي. د هغوي د کور په غولي کې به ستا او د جوګي لپاره د ايساريدوځاې ووشي" بيا يې ميره ته مخ واړوو او وې ويل، "دوي به راته دعا وکړي" کيم په زوره وويل، "اې پيره، يوه ميرمنه چې د سرو زرو زړه لري، د شپې لپاره راته ځاې راکوي. دا د مهربانه خلکو وطن دې، د جنوب د مهربانه خلکو... وګوره له سهاره مونږ سره څومره خلکو مرسته وکړه". لامه په درناوي سرورټيټ کړو. خو کروندګر خپل کالي کونډې په راخستلو ښځې ته په قهر وويل، "زما د ماما د کشر زوي کور د کوڅه ډبو خلکو لپاره نه دې". ښځې هم په قهر وويل، "ستا د ماما کشر زوې زما د پلار د کاکا زوې د لورپه واده کې ورله هيڅ نه و ورکړي. هغه ډوډۍ اوس د دوي په حساب کې واچوه. جوګي خيرات درنه نه غواړي". کيم اوس ناارامه و چې زر تر زره لامه ته سر پناه پيدا کړي او د کروندګر په خبرو په تلوسه شو. خو هغه ميرمنې ورته د راتلو وويل. دی پخپله د محبوب علي پيغام هغه انګريز افسر ته د رسولو لپاره هم ليواله و.

کله چې دوي د چاونۍ شا ته د هندوانو يو کور ته ورسيدل نوکيم وويل، "زه ورځم چې د ډوډۍ غم وخورم". لامه وار خطا د ده لاس ونيولو، "ته به بيرته راځې کنه؟ لوز وکړه چې ته به هم په دی صورت کی راځې، اوس که ناوخته نه وي نو د سيند لټه به وکړو". کيم ورته وويل،" هواوس ډېر ناوخته دې او تياره شوې ده. ګوره مونږ د لاهور نه څومره ليرې راغلو، سل ميله خو به وي". لامه وويل، "زه د خپل خانقاه نه نورهم ليرې شوم او دا نړۍ څومره لويه اوبده ده"

کيم په تياره کې ورک شو. محبوب علي چې هغه ته د کوم انګريز د کور پته ورکړې وه، دی د هغې دروازې ته ورسيدو او د برنډې د ديوال سره په ښنو بوټو او واښو کې پټ کښيناستو. په کورکې څراغونه بل و او نوکرانو په سپينو جامو کې د ډوډۍ د ميز د پاسه لوښي ايښودل. يو انګريز په تورو او سپينو جامو کې برنډې ته راووتلو چې يوه سندره يې زمزمه کوله. کيم په تياره کې د هغه مخ نشو ليدلې. ده د هند د يو عادي فقير په شان غږ را

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويستوچې " د غريبانوساتونکيه، تاسو ته دی خير وي...محبوب علي واي..." انګريز د ده د غږ په لوري ونه کتل او نه پری هيښ شو. هم هغسې ولاړ يې وويل، "څه واي محبوب علي؟" "دا چې د سپين اس د نسل بچي ځاې پرځاې دي". کيم وويل. "د دی ثبوت څه دې"؟ انګريز د ګلابو بوټي ته ورنږدې شو. کيم هغه پرېږ تاو شوې کاغذ د انګريز پښو ته واچوو او وې ويل، "محبوب علي دا ثبوت راکړې دې" سړي زر د کاغذ د پاسه خپله پښه کيښوده ځکه هغه وخت يو باغبان د برنډی سر ته راغلی و او ده نه غوښتل چې هغه کاغذ ووينې.
کله چې باغبان بيرته ولاړو نو انګريز کاغذ د زمکې نه راواخستو او د هغې پرځاې يې يوه روپۍ وغورځوله. کيم د روپۍ شړنګ واوريدو .
انګريز په ګړندي ګامونو کورته ولاړو نو کيم وروړاندی شو اوچټک هغه روپۍ يې جيب ته کړه. خو هغه د روپۍ پرواه نه ساتله. ده د خپل پيغام اغيزې په هغه سړي ليدل غوښته. له هغه ځايه د وتلو پر ځاې دې ورو ورو لکه د مار په زمکه تاو راتاو کور ته نور هم نږدې شو. دی خبر و چې د هند انګريزي بنګلې چار چاپيره خلاصې وي. انګريز يو وړوکي کوټې ته ورغلی و چې د برنډې په يو سر کی لکه د دفتر ښکاريدو. هلته د کاغذونو او دوسيو پنډونه ايښې و او انګريز اوس په يوې کرسۍ ناست د محبوب علي له خوا راليږل شوي کاغذ ته کتل. د سړي مخ د څراغ په رڼا کی واضح ښکاريدو او د کاغذ په ولوستو د ده رنګ واوختو.
په دی وخت کی د يوې ښځې غږ واوريدل شو چې " ويل يې..."ګرانه چيرته يې؟ ژر د ناستي کوټې ته راشه چې ميلمانه راتلونکي دي" سړي اوس هم د کاغذ مطالعه کوله. ښځې څو شيبې وروسته بيا چيغه کړه، "ميلمه راغلو، زه په دروازه کی د پوځيانو غږ اورم" سړي ورمنډه کړه او هم هغه وخت يو لوې موټر چې شا ته څلورو پوځيانو بدرګه کوو، په دروازه راننوتو. پوځيانو پښې ودربولې او سلامي ودريدل. له موټر يو لوړ دنګ سړې چې ويښته يې تور و، را ووتلواو يو بل ځوان ورسره مله و.
کيم د موټر پاې سره نږدې پر زمکه پروت و، سړو په خندا خبرې کولې. د تورو ويښتو سړي د کيم د سړي نه څه پوښتنه وکړه نو هغه په ځواب کی وويل، " بې شکه، محترم، د اس په اړه يو خبردی" بيا بل سړي ته يې وويل،" مونږ به څو شيبو کی بيرته راشو، تر هغې ټول مشغول ووساته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځیانو ته یې د انتظار وویل او دواړه هغه وړوکي دفتر ته ولاړل. موټر بهر ووتلو او کیم ولیدل چې دواړو سړو د محبوب علي له خوا رالیږلي کاغذ ته کتل. دوي په ورو غږ خبرې کولې خو بیا هم کیم اوریدې شوې.
لوړ سړی. اوس د اوونیو خبره نه ده، د ورځو معامله ده، بلکه د څو ساعتونو. ما د څو ورځو نه د دی خبرې توقع لرله خو دی...دی معلوماتو ورباندي یو میخ ټک وهلو. نن دی "گروگن" دلته ډوډۍ ته رابللی دی؟
ځوان سړی. هو محترم او مېکلین هم راځي.
لوړ سړی... ډېره ښه ده، زه به دوي سره پخپله خبرې وکړم. دا هم ضرور ده چې معامله دی کونسل ته وړاندې شي، خو په داسی کارونو کی سمدلاسه عمل پکار وي او مونږ د دې لپاره جواز لرو. د پنډۍ او پیښور کنډکونو ته خبردارې ورکړئ . په دی به د اوړي کومکونه اغیز من شي خو بله لاره نه لرو. که په لومړي ځل مو دوي ته سم گوزار ورکړې وې نو اوس به دا حال نه وی. اته زره به بس وي.
ځوان سړې. د توپخانې په اړه څه وایئ؟
لوړسړی. په دی باید د میکلین سره خبرې وکړم.
ځوان سړی. محترم دا د جنگ مانا ورکوي؟
لوړسړی.نه...دا د سزا مانا ورکوي. لکه چې یوسړی د خپلو مشرانو د عمل په بدل کی تاوان ورکوي.
ځوان. خو کیدیشي . سي ۲۵ دروغ ویلي وي.
لوړ سړی. د ده معلومات د نورو د معلوماتو تاید دې. په عمل کی مونږ شپږ میاشتې د مخه خبر شوي و. دوي سره د روغې یو چانس و، خو پرځای یې دوي په دی موده کی ځانونه نور هم قوي کړل. هغه څو ټیلیگرام پیغامونه سمدلاسه ورولیږه. خو د نوي خفیه شفر سره. زما او د وارټن د شفر سره. زما په فکر میرمنو ته به نور د انتظار زحمت نه ورکوو. نورې خبرې به د سیگرټو پرڅکولو وکړو. زه خبر وم چې همدغسې به کیږي، دا سزا ده، جنگ نه دی.
کله چې د موټر بدرگه پوځیان له لوی دروازی ووتل نو کیم لکه د چینجي د دیوال سره سره وښکیدو او د کور شا ته ولاړو. د خپلې تجربې پر اساس دی خبر و چې هلته به ډوډۍ پخیږي. په پخلنځي کی هر ډول خلک په کاراخته و او ده هم پکی ځان ورگډ کړو، خو یو کس دی وشړلو. کیم په ژړا وویل، "ما غوښتل چې لوښي درته ووینځم او یو ټوک ډوډۍ وخورم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کس ورته وویل، "زه زه، د امبالې ټول خلک هم په دی کار پسې راوتلي دي. څه تښته"، دوي اوس د ښوروا قابونه دننه وړل، "ته فکرکوې چې کرایټن صیب د میلمستیا د کارونو لپاره ستا په شان کوچه ډب غواړي؟" کیم د لوړ پوځي په اړه ځان خبرول غوښته. هغه لویو قابونو ته وکتل او وې ویل، "ډیره لویه میلمستیا ده" . یو چا وویل، " د حیرانتیا خبره خو نه ده چې مشر میلمه جنګ لاټ صیب دې. سپه سالار"
د کیم لپاره دا معلومات بس و او د سترګو په رپ کی دی ورک و. کله چې دې له هغه کوره ووتلو نو سوچ یې کوو، آیا دا هر څه د یو اس د نسل لپاره کیږي؟ محبوب علي ته پکار و چې ما سره راغلې وې او کتلې یې وې چې دروغ څنګه ویل کیږي. د دی نه وړاندې د محبوب علي ټول پیغامونه چې کیم ورته اوړل د ښځو په اړه و. اوس د سړو خبرې وې.
لوړ سړي ویل چې دوي به یو ځای چا ته د سزا ورکولو لپاره پوځ لیږي، دا خبر به پنډۍ او پیښور ته ځي، توپې هم پکی دي. هغه په لاره روان و او چرت یې وهلو چې که زه لږ نور دوي ته ور نږدې شم نو ډېر لوې خبر به پیدا کړم.
دی چې د کروندګر د ماما کشر زوي کور ته ورسیدو نو د یو قانوني معاملې په اړه بحث کیدو او لامه خوبولې و. د شپې د ډوډۍ نه وروسته یو چا چلم راوړو نو کیم هم ترې کش وکړو. هغه ته خپل ځان نن د یوسړې په شان ښکاریدو. ناستو کسانو د ده سره ډېر په ادب خبرې کولې ځکه د کروندګر میرمنې ټولو ته د سره غویي او د ده له بلې نړۍ نه د راتلو خبره کړې وه. د دی کورنۍ برهمن ملا چې راغلو نو د لامه سره یې په دیني معاملو خبرې پیل کړې. د ادعیانو نه خبره نجوم ته لاړه او دواړو ملایانو د ستوروراو د کایناتو خبرې راواخستې. شپه ناوخته د کروندګر میرمنې د خپل برهمن نه د لامه په اړه وپوښتل نو ده وویل، "هغه بې شکه پوهه سړی دی، که څه هم زمونږ خدایان نه مني خو دی د حق په لاره روان دې".
کیم له برهمن نه د سره غواي په اړه معلومات وغوښتل نو هغه د ده د زیږیدوورځ، نیټه او شیبه ترینه پوښتل. کیم وویل، "په کومه شپه چې په سري نګرکی لویه زلزله راغلې وه، د مې لومړۍ نیټه وه. د لومړي چرګ بانګ او د دویم چرګ بانګ په مینځ شیبو کی زه وزیږیدم". کیم ته دا هر څه هغې ښځې ویلي و چې د ده پالنه یې کړې وه. په دی خبره یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ټولو ته وویل،" وګورئ دا د دی خبرې ثبوت دې چې مرید غیر عادي قوت لري". برهمن د غولي په خاوره کی د ستورو نقشې جوړې کړې اود سره غواي د اصل په اړه یې وپوښتل.
کیم په جوش ورته ټوله کیسه تیره کړه چې په شین میدان کی د سره غویي له لیدو وړاندې، دوه کسان به لاره هواروي او بیا به د ده قسمت ورسره بدل شي. برهمن د ستورو او د سپوږمۍ او د لمر خبرې کولې، بیا ده ته یې د یو وړوکي لرګي د راوړو امر وکړو. تر نیم ساعت پر زمکه کله یوې خوا ته به یې لیکه راښکله او کله بل، اخر هغه وړوکې لرګي یې د دم په ویلوویلو په نقشه واچوو او وې ویل، " ستوري واي چې په راتلونکو دریو ورځو کی دوه سړي به هر څه تیارکړي. له هغوي وروسته به سره غواې ښکاري خو د دی هر څه سره د جنګ او د وسله والو کسانو نښي هم ښکاري".
د کروندګر میرمنې وویل،" مونږ سره د اورګاډي په ډبه کی یو سیک پوځي ناست و کنه". برهمن سر وخوځوو،" زه د وسله والو پوځیانوخبره کووم، په سوونو کی، ستا د جنګ سره څه سروکار دی؟ ستا ستوری تاوده او قهر ژن دی، چې ډېر ژر د جنګ الامه ښاي". لامه په تلوسه وویل، "هچرې نه... مونږ یواځې د صلح غوښتونکي او د سیند په لټون یو". کیم وموسیدو، ځکه د پیرنګي په کور کی وړاندې یې چې څه اوریدلي و هغه ورته په زړه شول.
برهمن په خاوره کی کښلي نقشونه په خپله پښه ورانول او ویل، " له دی زیات زه په راتلونکو دریو ورځوکی څه نه وینم هلکه، په دریو ورځو کی سورغواې به درته ښکاره شي". لامه په تلوسه وویل، " او زما سیند، زما سیند به څنګه شي؟ " برهمن ورته په افسوس وویل، " وروره دا عادي خبره نه ده"
په بل سهار ټولو په دوي تینګار وکړو چې ایسار شي، خو لامه نه منل. کوربانو کیم ته د ښې ډوډۍ یوه لویه غوټه برابره کړه او درې انې هم د لارې د خرڅ لپاره ورته ورکړې. بیا ټولو دواړو ته په مخه ښه وویل او دوي د جنوب لوري ته پلي روان شول. لامه په افسوس وویل، "داسی خلک به د خپلو غمونو نه چرې ازاد نشي". کیم د ډوډۍ پنډ په سراخستې، وویل، "که دوي ازاد شول، نو په نړۍ کی به یواځې بد خلک پاتې شي او بیا زمونږ په شان خلکو ته به ډوډۍ او سرپناه څوک ورکوي؟" لامه یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويااله وليده نو ورته يې وويل، راځه وګورو، هسې نه زمونږ سيند هم دا وي. دوي په پټيو کی روان و او د کلي ټول سپي ورپسې و. کيم او بوداي لامه له سابو د پټيو نه تيريدل چې يو بزګر د خپل ډانګ سره په قهر او په ښکنځلو د دوي لوري ته په منډه شو. ده د امبالې په بازارکی ترکاري او ګلونه خرڅول او کيم د ده د ژبې نه اندازه لګوله چې دی به د کومی سيمی وي. لامه د سپوهيڅ پرواه ونکړه او کيم ته يې وويل، "دا سړې څومره بده خله لري او خبر نه دی چې مساپرو سره خلک مهرباني کوي، مريده، خبردار ووسه چې دا سړې د ښې طبقې راته نه ښکاري". سړې ورته رانږدې شو،

سړې. هوهو... ګدايانو، ووځئ له دی پټيو.

لامه.(په صبر) مونږ ستا د بی برکته پټيو نه په وتلو يو.

کيم. (په چيغه)، که بل فصل دی وونشو نو دا به ستا د ژبې ګناه وي.

هغه سړي لږ ناارامه شو او لهجه يې نرمه کړه.

سړی. دا نړیٔ له خيرات خورو ډکه ده.

کيم. او باغبانه، ته څنګه پوه شوې چې مونږ له تا خيرات غواړو؟ مونږ خو د دی پټيو په سر کی هغه سيند کتل غواړو.

سړی.(ناخواله خندا)، سيند...تاسو د کوم ښار اوسيدونکي يئ، چې کنال نه مو سيند جوړکړو. وګورئ دا نيغ جوړ شوې دې، سيمټي مورګې لري او د دی اوبه زه د سپينو زرو په بيه اخلم. البته د دی نه ور اخوا د سيند يوه څانګه شته، خو که ستاسو اوبه پکارې وي نو زه به يې درکړم، او که پیٔ مو ...

لامه. (په تګ) نه نه... مونږ به سيند ته ورشو...

سړی.(په وارخطاي) پیٔ او ډوډیٔ...اې ....ګورې ،ما ته يا زما پټو ته ښيرې مه کوئ . تاسو خو خبر يئ چې په دی ګرانه ګرانی کی اوس دومره سوالګر پيدا شوي دي چې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه.(کیم ته) وو دی لیدل، اول د قهر په سرو خاوروکی پټ، ده څومره سخته ژبه کاروله. اوس یې هغه دوړه له سترګو لرې شوه، نو هم یې ژړه نرم شو او هم یې ژبه. خدایه...د ده پټي دی تل شنه وي. اې بزګره...پام کوه چې د انسانانو قضاوت په تادۍ کی مه کوه.

کیم.ما داسی جوګیان لیدلي دي چې خلکو ته یې د انغري نه واخلې، ترغوجلې پورې ښیره کړې وه. څه فکر کوې، دی سپیڅلې او هوښیار دې او که نه؟ زه د داسې کس مرید یم.

لامه.غرور ښه شي نه دې...هغه څوک چې د توازن په لاره روان وي، غرور نه ډډه کوي.

کیم. خو تا وویل چې دا سړې د ټیټې طبقی دې او خرابه خله لري.

لامه. د ټیټې طبقې...ما خو داسی نه دی ویلي. دا څنګه کیدېشي؟ زه انسانان په طبقوکی نه وېشم. ټول د خداې مخلوق یو. په سر کی د ده چلن ښه نه و خو وروسته مودب شو نو ما د ده ګناه هیره کړه. بله دا چې دی هم زمونږ په شان دې، د مادي نړۍ په څرخ تړلې دی، خو زمونږ نه په دی توپیرلري چې دی د خلاصون په لاره نه ورځي.

دوي دواړه د کنال غاړی ته ودریدل چې د اسونو او د نوروڅاروو د پښو ښښی پری جوړی وې. لامه یو څو شیبې اوبو ته کتل، هلته د ګنې فصل هم شین و. کیم د څو ګنو د سیوري لاندی کښیناستو او ترې پوښتنه وکړه چې دی به سپیڅلې سیند څنګه پیژني نو لامه ویل،" د دی په موندلو ، ما ته به هر څه رڼا شي. خو دا هغه سیند نه دی، کاشکه په دی اوبو کی اوسیدونکو وړو چینجو راته ویلي شول چې زما سیند چرته دی."

کیم هغه وخت یوه لوې ښامار ولیدو نو لامه یې شا ته راښکلو او دواړه ساه نیولي ودریدل. ښامار چې ژیړ او نسواري لیکې یې لرلې، غاړه ښکته کړه او د کنال اوبه یې وڅښلې. بیا هم دغسې په زمکه پروت و. کیم اخوا دیخوا کتل او ځان سره لګیا و چې یوه کوتک راسره وې نو د دی ښامار مرۍ به مې ماته کړی وې. لامه ورته وویل، ولې؟ دی هم زمونږ په شان د ژوند په څرخ سپور دې. کیم وویل چې د ده له هر ډول مارانو نه کرکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيږي. خو لامه ايسارکړو، "پرېږده چې دی هم ژوند وکړي". په دی کی ښامار په يوشرنګيدلي غږ خپل سر پرانستو او چمچمار تری جوړ شو.
لامه هم هغسې ورسره خبرې کولې، چې " وروره، که زما د سيند په اړه دی څه معلومات وکړل نو بيا راشه". کيم ورته په غلي غږ وويل ،"ستا په شان سړی ما تر اوسه نه و ليدلې، څنګه، دا ښامار هم ستا په خبره پوهيږي؟ "څوک څه خبر دي لامه وويل او د ښامار څنګ ته ورو غوندې تير شو چې په خاوره کی تاو راتاو پروت و.

هغه کيم ته اشاره وکړه، خو دی په ويره و، "زه د بلې غاړې نه درځم." لامه ورته ډاډ ورکړو، "راځه هيڅ درته نه واي." کيم زړه نا زړه و خو لامه ورته لاس اوږد کړو او په چيناي ژبه يې څه وويل. کيم فکر وکړو چې هغه څه "دم "ويلو. دی ورور ورو د ښامار څنګ نه تير شو خو هغه سر هم راپورته نکړو. کيم له خپلې تندي خوله پاکه کړه او وې ويل، "ښه نو اوس کومې خوا ته ځو؟" لامه وويل، "دا ستا کار دې چې فيصله وکړی، زه زوړ يم او دا سيمه نه پيژنم. راځه چې يو بل سيند ولټوو."

د سيند لټون

د پنجاب په دی ښيرازه زمکه په يو وخت درې فصلونه کيدل، ګنا، تمبکو، او نوره سبزي، لکه مولۍ او ټيپر. دوي ټوله ورځ ګرځيدل او هر ځاې چې اوبه يې وليدې نو ورته به ولاړل. کله به سپي ورپسې شول او کله د غرمې په خوب ويده کلي وال يې راويښ کړل. په هر ځاې لامه د خلکو پوښتنې ځوابولې او بيا به هغوي ورته د يو سيند درک ورکړو. کله کله به چا ورباندی وخاندل خو زياتو خلکو ورته د دمې وويل، اوبه يا شوملې يا پۍ به يې ورله راوړل، ډوډۍ به يې ورله ورکړه. ښځې به زياتې مهربانه وې. ماشومان به په پيل کی شرميدل او وروسته به ورسره مله شول.
ماښام دوي په يوکلي کی د ختو د يوې جونګړې څنګ کی د لوې ونې لاندی کښيناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي سپين ږيري مشر ورته راغلو اود دوي کيسه يې واوريده. د لامه د کښيناستو لپاره يې يوکټ واچوو او گرمه ډوډۍ يې راوغوښته. بيا يې چيلم ورته تازه کړو او د کلي پنډت يې راوبللو. کيم يو څو هلکانو ته د لاهور د ښايست، د اورګاډي د سفر او د ښار د ژوند کيسې کولې. سړي پخپلو کی لگيا و. اخر د کلي پنډت وويل چې دی د سيند په اړه څه نه شي ويلې خو لامه د حق په لټون راوتلی دی او د ده په شان يو بل جوگي هم تيره مياشت راغلې و. ناستو ولاړو خلکوته يې وويل، "په ياد مو دي، د شمشتۍ (کيشپ) جوگي. ټولو سر وخوځوو. هغه جوگي ته کرشنا په خوب کی ويلي و چې که دی پخپله پرياگ ته ولاړو نو بې له سوځيدو به جنت ته ځي.
پنډت اعلان وکړو، " دا جوگي په هغو خدايانو باور نه لري چې زه يې پيژنم. خو صبر وکړئ ...دی زوړدی او له لرې راغلې دې او بله دا چې ليونې دې. بيا يې لامه ته وويل، "له دی ځايه شپږ ميله لويديځ ته جرنيلي سړک کلکتې ته ځي". لامه په تلوسه وويل، "خو زه بنارس ته روان يم"، پنډت وويل، "هو هغه سړک بنارس ته هم ځي او د شمالي هند د ټولو سيندونو نه تيريږي. خو اوس به ښه دا وي چې تاسو شپه په دی کلي کی وکړئ، سهار به سړک ته ووځئ او په لاره چې هر سيند نه تيريږئ، درته به معلوم شي".

لامه دا خبره خوښه کړه. هغه څو دعاگانې وکړې چې وروستۍ يې په چيناي ژبې کی و. بيا يې کيم نه پوښتنه وکړه "په هر څه پوهه شوې؟" کيم ورته په ادب وويل،" هو" د کلي مشر کيم ته وکتل چې د يوې جينۍ سره يې خبری کولې. لامه د کيم د لټون او د ده د مريد کيدو کيسه ټولو ته تيره کړه او دا چې هغه د خداې له اړخه له بلی دنيا نه ده ته رااليږل شوې دې. پنډت موسکې شو او کيم ته يې په چغه وويل، "ته څوک يې؟" هغه د بل سر نه په زوره وويل "د سپيڅلي لامه مريد" پنډت وويل، "ستا جوگي واي چې ته پيرې يا روح يې." کيم وويل، "نو پيرې ډوډۍ خوړې شي؟ زه خو اوږې يم." لامه په زوره وويل، "دا د ټوکو خبره نه ده. په هغه بل کلي کی، چې ما نه يې نوم هير شو، نجومي دا خبره کړی وه." کيم د لامه په غوږ کی وويل، "هغه د امبالې ښار و چې بيگا شپه مو پکی وکړه. " د لامه راياد شول، "هو امباله نوميدو، هلته نجومي پخپل علم څرگنده کړه چې زما مريد به په دوو ورځو کی خپل مراد ته ورسيږي. خو هغه ستا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورو په اړه څه ویلي و؟" کیم غاړه تازه کړه او د کلي ټولو سپین ږیرو ته یې وکتل. "زما د ستوری مانا جنګ دې." یو کس وخندل. خو بل وویل، "دا وړاند ویینه خو نه ده، په سرحدونو هر وختې جنګ کیږي". خو په سپین ږیرو کی یو پخوانې پوځي هم ناست و چې په غدر کی د ده په میړانه انګریزانو ورته انعامونه ورکړی و او اوس هم انګریز چار واکي او کمشنر د ده لیدو ته راتلل. د ده زامن هم په پوځ کی و. هغه په زوره وویل،

پوځي... د هلک خبره وړاند ویینه ده.

کیم (په چغه)، دا به یو لوې جنګ وي، د اتو زروپوځیانو...

پوځي. لښکربه د سرو کوټونو وي که د هند کنډک؟

کیم .(په تلوسه) سره کوټونه به وي، د ګوراګانو لښکر او توپې به هم وي.

لامه. (وارخطا) نجومي خو راته دا خبره نه وه کړی.

کیم (په جوش) دا خبر یواځی ما ته راغلی دې چې اته زره پوځیان به د پنډۍ او پیښور نه د جنګ لپاره ځي.

برهمن. ده ارو مرو دا خبره په بازار کی اوریدلی ده.

لامه. خو دی ټول وخت له ما سره و. څنګه خبرشو.

پنډت. چې سپین ږیرې مړ شو نو دی هلک نه بهډېر ښه مداري جوړ شي. دا څه نوې لوبه ده؟

پوځي. یوه ښه راوښایه. که د جنګ خبره وي نو زما زامنو به له وخته ما ته ویلې وې.

کیم. کله چې هر څه فیصله شول نو ستا زامن به هم خبر شي. خو هغه کس چې دا اختیار یې په لاس کی دې، ستا له زامنوډېر لوړ ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا، ته راته ووایه. آیا د اتو زرو پوځیانو د توپونو په بدرګه د تګ خبره به ټیټو خلکو کړی وي؟

پوځي.. نه

کیم.. نو ته خبر یې چې د دی پوځ امر به چا ورکړی وي؟

پوځي. هو ،ما هغه لیدلي دې.

کیم. څوک دی؟

پوځي. زه یې له هغه وخته پیژنم چې دی د توپخانې افسر و.

کیم.. لوړ دنګ سړې، تور ویښته او داسی قدم اخلي.

کیم د پوځیانو په شان ایغ نیغ وګرځیدو. یوکس وویل چې هر پوځي همدغسی ګرځي. خو کیم ورته وویل، نه په دی کی توپیر دی، هغه لوړ رتبه کس داسی ګرځي او داسی سوچ کوي. دا یې وویل او خپله ګوته یې په تندي کیښوده او ورو ورو یې ښکته جامنې ته برابره کړه. بیا خپله خولۍ یې په ترخ کی ووهله او د زانې په شان ودریدو. ټول خلک دی ننداری ته ځیر و. پوځي پوښتنه وکړه،" دا افسر د امرکولو پر وخت څنګه چلن کوي؟ کیم وویل، "دې خپل څټ ګروي، بیا یوه ګوته پر میز وهي او پوزه راکاږي. بیا امر کوي، چې فلانی فلانی کنډک راواستوئ، فلانی توپې ورولیږئ." هغه خپل لاس یو موټې کړو او په زوره یې وویل، "دا جنګ نه دی، دا سزا ده سزا"

پوځي اوس قانع شو او وې ویل، "بس بس، زه پوهه شوم چې دی څوک دې. ما د جنګ د میدان په لوګو کی د ده غږ اوریدلي دې." د کیم غږ واوښتو او وې ویل،" ما خو لوګې و نه لیدو، دا هر څه می په تیاره کی لیدل چې یو سړي ورته لاره پاکه کړه، بیا په اس سپور یو تن راغې، بیا دی پخپله راغلو. بابا، ما ریښتیا ویلي دي که دروغ؟ " پوځي وویل، "بې شکه، دا هم هغه افسر دی." لامه په ویاړ ټولو ته وویل، "ما تاسو ته نه وویلي چې دې له بلې دنیا راغلی دې. دی د ستورو ملګری دی." یو سپین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږيري وويل، "خير په مونږ څه اړه لري؟ اې، كه ته د غيب خبر وركولې شې نو ما سره يوه غوا ده چې سره ټاكي لري. ښاي ستا د غواي خور وي." كيم وويل، زما ستوري ستا په څاروو پورې نه دي تړلي." يوى ښځې وويل،"هغه غوا ناروغه ده ، دى زما ميړه دى او د خبرو چل ورله نه ورځي. ته راته ووايه چې هغه به جوړه شي كه نه؟"

كيم كه يو عادي چلباز كس وې نو دا لوبه به يې غځولې وې، خو دى په لاهور كى لوې شوې او ديارلس كاله يې د فقيرانو او د عامو خلكو چلن كتلې و. د كلي پنډت هغه ته په كينه كتل. كيم وويل، "زما په فكر تاسو يو ډېر ښه پنډت لرئ چې دا اوس مې وليدو." ښځى ته يې وويل، "ته او ستا ميړه فكركوئ چې ستاسو غوا به په تشو خبرو جوړه شي. د عبادت كوونكو سره درغلي مه كوئ. يو خوسكى خپل پنډت ته وركړئ او كه خداى درته ډېر په قهر نه و نو غوا به مو په يوه مياشت كى بيا پىَ وركوي." پنډت د ځان سره وويل،" پورا استاد دى، ما په څلويښتو كالو كى دا كارونشو كړې". كيم ور زياته كړه، "لږ اوړه، لږ كوچ او يو څو دانې لاچي، په دى څوك شته من كيږي؟"

پوځي ودريدو او كيم ته يې ست وكړو چې كه دوي دواړه شپه له هغه سره تيرول غواړي. پنډت د دى تايد وكړو خو وې ويل چې د لامه خدمت د دوي د دهرم شاله (عبادت ځاې) دنده وه. ټول د دوي د ځواب په انتظار و. كيم ورو غوندې د لامه څنګ كى ودريدو او ورته يې وويل، " پيسې چرته دي؟ هغه ورته وويل، "زما ملا سره تړلي كسوړه كى." كيم ورته وويل،" شابه زر دا كسوړه ما ته راكړه خو چې څوك پرى پوهه نشي. " لامه ويل، "ولې، اوس خو مونږ ټكټ نه اخلو." كيم ورته وويل، "زه ستا مريد يم كه نه؟ ما تر اوسه ستا ساتنه كړى ده كه نه؟ پيسې راكړه او سهار رانه بيرته واخله." هغه د لامه په كمر بند لاس ووهلو او د پيسو كسوړه يې په تياره كى راوويسته. لامه سر وخوځوو. "زه هم داسى دى وي. دا بده نړى ده، زه خبر نه ووم چې پكى دومره خلك اوسيږي."

په بل سهار د كلي پنډت سخت په قهربښكاريدو خو لامه خوشاله و او كيم د زوړ پوځي په كور كى دومره كيسې اوريدلى وى چې ورباندې سم موړ شو. پوځي ورته په عمل كى وښودله چې كله به هغه په اس سپور شو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله توره به يې ځنگه په زنگانه ايښې وه. لامه د کيم په ليدو ورته وويل، " د دی کلي هوا ډېره ښه ده، نور کله زما خوب کچه وي خو بيگا مې اړخ هم نه دی بدلولې، اوس مې هم سر لږ درونډ دی." کيم پوهه شو چې پنډت به لامه ته د شپې ښه ډېر اپيم ورکړی وي چې وې شوکوي. ورته يې وويل، "يوگوټ گرم پې وڅښه." کيم د اپيميانو لپاره يو څو کورنيو نسخو نه خبر و.

دوي د سفر لپاره تيار شول نو لامه پوښتنه وکړه چې د کلي والو د خدمت په بدل کی څه وکړي. هغه د پنډت نه خوشاله معلوميدو او کيم ته يې وويل چې کولې شي، هغه دهرم شاله ته يوه روپۍ ډالۍ کړي. کيم ورته وويل،" محترم، تا کله په سړک يواځی سفرکړې دې؟" هغه وويل ،خود نو...په کوهلو کی زما مريد چې مړ شو نو تر پټهانکوټ پوری يواځی ووم. په لاره هر چا چې راسره ښه وکړل نو هغه ته به مې يو څه نذر ورکول." کيم په سخته لهجه وويل، "اوس ته په هند کی يې، د دوي اسطورهډېر لاسونه لري. دوي پخپل حال پرېږده."

زوړ پوځي دوي ته په مخه ښه ويلو لپاره پخپلې کچرې (يابو) سپور راغلو، يوې ډډې ته يې توره هم ځړيده. د کلي خلک خفه ښکاريدل او پنډت خو ورتهډېر بد بد کتل. هغه د شپې خپل ښه اپيم لامه ته ورکړي و خو هيڅ پيسې يې ورسره و نه موندلې. پوځي ورته په کچرې د سپريدو اشاره وکړه، خوکيم ويل " زه د خپل جوگي غلام يم." پوځي ورته وويل، "ته چې پخپله د جنگ ستورې لرې نو ولې دی ژير جوگي پسې روان يې؟" کيم ورته وويل، "دی له نوروډېرو جوگيانو توپير لري. دی يو ريښتونې جوگي دې. مونږ نه نجوميان يو، نه مداريان او نه گداي گر." پوځي وويل، "هغه خو ما پخپله وليدل خو زه دا سړې نه پيژنم."

د سهار په تازه هوا کی لامه د اوښ په شان لوې لوې گامونه اخيستل. خپلې دعاگانې يې ويلې او تسبيح يې اړولې. دوي د امونو د باغ نه تيرشول چې د هغې نه اخوا په پټيو کی ټول خلک په کار اخته و. په ختيځ کی د هماليه د غرونو تت انځور ښکاريدو. لامه د خپلې تسبيح يو اتيايمه دانه واړوله نو کيم ته يې وويل، زما ارمان په زړه کی پاته شو چې هغه دهرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاله ته مې یوه روپۍ ورنکړه. پوځې ټوخې وکړو نو لامه د هغه د شته والي نه خبر شو. مخ یې واړووو او ورسره خبرې پیل کړې،

لامه. ته هم د سیند په لټون راوتلې یې؟

پوځي. دانوې ورځ ده. د سیند د اوبو اړتیا د لمر ډوبیدو نه وړاندې وي. زه راغلم چې تاسو ته لوې سړک ته ورتلونکې لنډه لاره در وښیم.

لامه. نودا توره دی ولې راوړې ده؟

پوځي. زه خبر یم چې په ټول هند کی د پولیسو په امر څوک وسله نشي گرځولی. خو د دی ځای حوالدار ما پیژني. زما یو ارمان دې چې د اړتیا پر وخت له دی تورې کار واخلم.

لامه (په افسوس) د یو سړي وژنه به درته څه گټه وکړي؟

پوځي. هیڅ هم نه، خو کله کله بد انسانان که وونه وژل شي نو نړۍ به د زما په شان ارماني کسانو لپاره تنگ شي. ما د ډیلي نه تر جنوب پورې زمکه په وینو سره لیدلی ده. څه لیونتوب و.

لامه. هغه خدایان به خبر وي چې دا وبا یې راالیږلې وه.

پوځي. د هند په پوځ کی لیونتوب ورگډ شو او عسکرو خپلو افسرانو ته د ټوپکو شپیلۍ واړولې. دا لیونتوب که هلته ودریدلې وې نو ښه به وې، خو دوي د افسرانو میرمنې او ماشومان هم ووژل. بیا له اوو سمندرونو نه اخوا نورکسان راغلل او هغوي لا ظلمونه وکړل.

لامه. داسی گنگوسی ډېر پخوا ما ته هم رارسیدلې وې. زما یادیږي، هغه کال یې د " تور کال " په نوم یادوو.

پوځي. نه پوهیږم، تا څنگه ژوند تیرکړی دی؟ گنگوسی؟...هن...ټوله نړۍ له دی پیښې په لړزان وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. زمونږ نږۍ تراوسه یو واری خوزیدلی ده، کله چې زمونږ سپیڅلې بودا رښا تر لاسه کړه.

پوځي (په سخته لهجه) زه خبر یم چې ډېلي په لړزان وه او ډېلي د نړۍ "کولمه" ګڼلې شي.

لامه. ښه نو دوي ښځې او ماشومان ووژل، دا ډېر بد کار واو باید سزا یې موندلې وې.

پوځي. ډېرو خلکو دا کار وکړو خو هیڅ ګټه یې نه وه. زه هغه وخت د سپارو په یوغونډ کی ووم. په دی کی شپږ سوه او اتیا تکړه ځوانان و. ته باور وکړه چې درې تری ژوندي پاتې شول. یو یکی زه وم. ما پخپل اس یو انګریز میم صاحب او د هغې ماشوم سپاره کړل او اویا میله لرې یو خوندي ځاې ته مې بوتلل. خو ما نولسو سختو جګړو کی برخه اخستې وه، د اسونو شپږ ځلویښت جګړې مې وکړې. د وړو جنګونو خو حساب نشته. په وجود می نهه ټپونه خوړلي دي. څومره میډالونه مې وګټل او دا د کلي زمکه یې هم راکړی ده. درې زامن لرم چې زما په غیاب کی راپسی ملنډی وهي.

لامه. اوس په دی زاړه عمر کی ته د څه شي ارمان لری؟

پوځي. نیغه ملا، نرم هډونه ، چابک لاس او تیز نظر . زه هغه طاقت بیا غواړم.

لامه. طاقت کمزوري وي.

دوي څو شیبې د ونې لاندی دمه وکړه. کیم د یو مړې سره لوبی پیل کړی. د کلي یو چاغ ماشوم چې په لاره روان و، د لامه په لیدو نږدې راغی او هغه ته په ادب ټیټ شو، خو د ټیټیدو پر وخت بی تولې شو او راپریوتو. کیم په زوره وخندل نو ماشوم په ژړا شو. پوځي زر ورنږدې شو او دی یې دلاسه کړو. "مه ژاړه، شهزاده خیردی ، خوږ شوې نه یې." لامه چې څو شیبو له یې سترګې ورغلې وې راویښ او تسبیح یې اړولې. ماشوم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا تسبیح ته لاس کړو چې زه دا غواړم. لامه د هغه سترګو ته وکتل ، تسبیح یې په واښو لکه د مار کینودې او یوه سندره یې وویله،

یو موتې لاچي...یوځمځی غوړي

وریژې دال او مالګه...ستا زما ډوډۍ

ماشوم له سندرې خوند ورکړو او په خندا شو. پوځي ترې پوښتنه وکړه، دا سندره دی له کومه وخته یاده ساتلي ده؟ لامه وویل، "دا مې په پټان کوټ کی زده کړی وه. ماشومانو سره مهرباني کول پکار دي." پوځي ماشوم ته یوه پیسه ورکړه چې ځان ته د کلي په هټۍ خواږه واخلي. له دمې وروسته دوي لږ مزل وکړو نو لوي سړک ته راووتل.

جرنیلي سړک

د دی لوې سړک چې انګریزانو ورته جي- ټي- روډ ویل، منځ برخه پخه (قیرشوی) وه او د لویو موټرو او لاریو لپاره وه. د دې دواړو غاړو ته د اس او خرګاډو لپاره بیله کچه لاره وه. پوځي ورته وویل، " د اورګاډي د راتلو نه وړاندې په دی سړک به هر وختې د انګریزانو موټری تلی راتلی خو اوس پرې ځوک نه تلل. دا خوندي سړک و، ځکه په هر ځو میله کی ورباندې د پولیسو ځوکۍ وه. خو پولیس پخپله غله دي او خلکو نه په زوره شیان اخلي".

په دی سړک پلي خلک روان و او پوځي وویل، " وګوره داسی ښکاري چې د خلکو یو سیند بهیږي" . دا جرنېلي سړک په دې زړه پوری و، چې تر پینځلسو سوو میلو نیغ جوړ شوې و او د هر نسل خلکو ورباندی سفر کوو. د دی په هر فرلانګ دواړو غاړو ته سپیني تیږې او ورباندې د فاصلو نښې لیکلې وې. دوي په سړک روان و چې د پولیسو ځوکۍ ته نږدې شول. هلته یو چار واکي د پوځي سره د توري په لیدو وویل،"ځوک دي چې د قانون پر ضد وسله یې رااخستی ده. آیا پولیس د ژغورنې لپاره بس نه دې؟" بیا یې وخندل. پوځي وویل، "د پولیسو نه د ژغورنی لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې دا توره اخستې ده، په هند کی هر څه ټیک ټاک دي؟" د پولیسو کس داړې چینګې کړې، " رسالدار صاحب هر څه ټیک دي. زه خو لکه د شمشتئ سر رابهر کړم او بیا وردننه کړم. هو دا د هندوستان سړک دی او ټوله دنیا ورباندې روانه ده."

ناڅاپه څوګامه وړاندې په بادیدونکي دوړه کې د چا له خلې ښکنځلې راووتلې، "د سپي زویه، د سړک نرمه برخه ستا د ملا ګرولو لپاره جوړه ده؟ د حیوان اولاده، کم عقل، سرکوزیه، د خره لکئ تا ته چا ویلي و چې د سړک منځ ته راوخیژه؟   اوس دا مات پل دې او خپل مات سر دواړه یو ځای کړه." کیم ولیدل چې پنځوس ګزه اخوا، یو ګاډې د سړک په منځ کی مات پروت و او یوه اسپه چې سترګې او پوزه یې له وینو سره و، د راپورته کیدو لپاره زور لګوو او بیا به راپریوته. هغه پولیس چې ښکنځلې یې کولې، په اس سپور او چابک په لاس د اسپې د وهلو هڅه کوله او د ګاډي خاوند ورته مخې مخې ته کیدو چې اسپه وونه وهي. هغه د انصاف لپاره زارئ کولې. خو پولیس اوس د ده په وهلو لاس پوری کړ. ګاډي وال په چغه وویل، "دا بی زبان مال دی." پوځي له خپل کچرې راښکته شو نو هم هغه وخت د پولیسو هغه کس هم د خپل اس نه را کوز شو چې ښکنځلی یې کولې. بیا دوي دواړه د یو بل سره داسی تر غاړه شول لکه چې په هند کی پلار او زوې یو بل ته غاړه ورکوي. هغه پولیس د دې پوځي زوې و.

دوي دجرنیلي سړک پر غاړه د یوې ونې لاندی کښیناستل. کیم سترړی و خو لامه د سپیځلي سیند په لټون وړاندی تګ غوښتو. کیم ورته وویل چې لږ صبر وکړه. پوځي وویل، "دا هلک د ستورو ملګرې دی، پرون یې راته د هغه چا خبر راکړو چې د جنګ امر ورکوي." د هغه زوې وویل، "دا هر څه به یې په بازار کی اوریدلي وي." پوځي وخندل، "هر څه چې وي، دا خو یې نه دی کړي چې په اس سپور راشي او پیسې رانه وغواړي." زوې ورته وویل، "پلاره دا د دې خبرو ځای نه دی، راځه زما کور ته به ولاړ شو." پوځي وویل، "دومره خو کولی شې چې دې هلک ته څه پیسې ورکړې، ده زما لپاره ښه خبر راوړی دی. د جنګ د امکان خبر." کیم وویل، "امکان نه...د حتمي جنګ خبر."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوځي زوې يوه سکه ورته وغورځوله او ځان سره د گدايانو او د مداريانو په اړه يې څه وويل. دا سکه څلور انيز (د روپۍ څلورمه برخه) و او دوي پرې ترډېرو ورځو ډوډۍ خوړې شوه. لامه د سکې په ليدو ورته يوه دعا وکړه. پوځي پخپلې کچرې لاس راښکلو او دوي ته يې وويل، "ورځئ، په مخه مو ښه شه، ما په ژوند کی په لومړي ځل يو ريښتونې پيغمبر وليدو چې پوځي نه و. پلار پخپلې کچرې او زوې په اس په يو وار سپاره شول او پخپله مخه ولاړل. کله چې کيم او لامه د پوليسوڅوکۍ نه ورتيريدل نو يو پوليس چې وړاندې يې د کيم څلورآنيز ليدلي و، وويل،

پوليس. په دی څوکۍ کی له هغې غاړی راتلونکي د هرسړي په سر دوه انې ټيکس (ماليه) دې. تاسو به څلورآنې راکړئ. دا د سرکار امر دی او دا پيسې د سړک پر غاړه د ونو لگولو او د سړک د ښکلی کولو لپاره کارېږي.

کيم. او د پوليسو د خيټې د ډکولو لپاره هم کارېږي. ته څه گڼې چې زمونږ سرونه د خټو جوړ دي؟ يا مونږ د ډنډ چيندخان يو؟ خسر بابا، ته د خپل ورورنه خبر يې، چې څوک و؟

د پوليسو مشر.(له برنډې) پريږده دا هلک. اې تا ته وايم ...څوک و د ده ورور ؟

کيم. هغه د يو ولايتي بوتل نه کاغذ ليرې کړې و او په پله يې نښلولې و. هر څوک چې به له پله تيريدل له هغوي به يې پيسې اخستې چې دا د سرکار امر دی. بيا يوه ورځ ورباندی انگريز راغی او د ده سر يې مات کړو. اې وروره، زه د ښار کارغه يم، د کلي نه.

پوليس وارخطا شو او دوي يې پريښودل. خو کيم ترډېره وخته شا ته به څت واړوو او د پوليسو هغه کس ته له خلې شپيلۍ غږوله چې بد بد يې ورته کتل. هغه لامه ته وويل، "داسی مريد لکه زما به بل نه وي. که ته يواځې راوتلی وې او زه درسره نه وې نواوس به يې د لاهور نه لس ميله ليرې ستا هډوکي راټولول." لامه وموسيدو او په وروغږ يې وويل،" زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپله هم چرت وهم چې ته پیرې یې او که وړوکی شیطان؟" کیم وویل، زه ستا مرید یم.

دوي دواړه تر ډېره وخته په خاموشۍ روان و او تش د لامه د تسبیح د دانو غږ راتلو چې پخپلو دعاگانو کی ډوب و خو کیم چارچاپیره نړۍ ته سترگې وازې نیولې وې. دی خوشاله وچې د لاهور د گڼي گوڼې پر ځای اوس پراخو، شنومیدانونو ته یې کتل. خو له هغې هم خونده ورته خلک و. تر اوسه یې په دې لاره ځومره نوي څیرې، نوي جامې او د کړو وړو عجیبه خلک لیدلي و. اوس یې هم په سړک یوه لویه ډله د سنیاسي درویشانو ولیده چې لوېي لوې ځڼې یې وې او پخپلو ټوکریو کی یې د څمڅرک په شان ځناوراوړل. بیا یوتکړه کس یې ولیدو چې پاکې جامې یې اغوستی وې خو په پښو کی یې د بیړۍ ښوځرگندول چې اوس اوس له بنده خوشی شوی و. یو اکالي سیک یې هم ولیدو چې د خپلې عقیدې نیلا لباس یې په ځان کی و. ده لوی ځڼې او سرې سترگې لرلې. د پگړۍ د پاسه یې هغه تیره د چاقو په څیر د اوسپنې حلقه وه چې د دوي وسلې کار یې ورکوو.

کله کله به یې د یوکلي ټول خلک ولیدل چې په رنگا رنگو جامو کی د کومې میلې لپاره راوتلي و. ښځو به ماشومان په ډوډه اخستي، خپل بنگړي یو بل ته ښودل، ماشومانو به گڼي ژوول. د یو پله د لاندی یې موسلیان ولیدل چې د ډول او باجې په ساز سندرې یې ویلې. بل ځای د چا ناوې ډولۍ روانه وه. د لامه سترگی پټې وې خو کیم هر څه لیدل. اخر یې سکوت مات کړو.

کیم. دا د جنوب سیمه ډېره ښه ده. اوبه او هوا یې ښه دي.

لامه. هو خو ټول د ژوند د پل سره تړلي دي.

کیم. اوس مو ډېرمزل وکړو، لمر هم په ډوبیدو دې، یوه دمه به وکړو.

لامه. نن به مو څوک کوربه وي؟

کیم. دا ملک د ښو خلکو ډک دی، (په ورو غږ) او مونږ پیسې هم لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې دوي د دمی یو ځای ته نږدی شول نو د خلکو ګڼه هم زیاته شوه. هلته په یو قطار کی د توکو پلورونکي ګاډي ولاړ و چې تمبکو، پان او ارزان خواړه پکی بار و. د لرګو یو ټال او د پولیسو یوه تاڼه هم وه. یو کوهې، ورته نږدې څو ونې او د ونو لاندی د پخوانیو بل شویو اورونو نښې وې چې ښودله یې، په جرنیلي سړک دا د کاروانونو د پړاو ځای و. بره په اسمان په سوونو د کارغانو، کفترو او د طوطیانو جوپې خپلو زالو ته روانې وې. په تنورونو د ګرمې ډوډۍ او د کبابونو او د پکوړو خوشبوي هرې خوا ته خپور و. کیم ته دا هر څه د کشمیر سراې په شان ښکاره شو خو البته دا ځای تریډېر لوې و.

د دوي دواړو اړتیاوېډېرې نه وې. لامه د ډوډۍ په اړه څه خاص بندیز نه لرلو او کیم د هری غرفې نه په خیرات کې د خواړو څه نا څه اخستې شول. هغه د اورد بلولو لپاره یو څو لرګي په بیه واخستل. خلک د ډوډۍ او د خواړو لپاره اخوا دیخوا تلل راتلل، خو دوي دواړه د کوهي پر غاړه ناست و. مخامخ د اس یوګاډې ولاړ و چې اسونه تری بیل شوي او دوي په واښو شوندې وهلې او یا اوبو ته یې خله ټیټه وه. په څو ګاډو کی د ناستو ښځو غږونه اوریدل کیده. په هند کې اوس که څه همډېرو خلکو خپلې میرمنې په اورګاډو(ریل) کی بوتلې چې زرخپل منزل ته ورسیږي خو ځینو خلکو اوس هم په پخواني ډول په اس ګاډي یا د غوایي په ګاډي کی د کور ښځې ورلیږلې. په دی ګاډو به پردې ځړلې وې چې بیګانه سړي یې وونه ګوري.

کیم د غواي یو ګاډې په نښه کړو چې ډېر ښکلې کړې شوې و او ورباندې دوه ګومبدي خیمې لګیدلی وی. دا ګاډې لږه شیبه وړاندې د پړاو ځای ته راغلی و او ورسره اته سړي بدرګه و چې د دوو کسانو سره زنګ وهلې تورې هم وې. له ورایه ښکاریدل چې دا د یو مهم کس کورنۍ وه ځکه د هند عام اولس وسله نه ګرځوله. د ګاډي د پردې شا نه یوی میرمنې د بیلا بیلو کارونو لپاره حکمونه کول چې ښکاریده هغی به تل دا کار کړې وي. کیم د ګاډي سره د بدرګه کسانو جاج واخستو چې نیم نه زیات پکې نري نروچکي د جنوبي سیمو سپین ږیري و. نیم نور د شمال تکړه غرني و چې وړینې خولۍ او هم هغسې جامې یې اغوستې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم اندازه ولګوله چې میرمنه د پاخه عمراو شته منه وه او جنوب کی د خپلو خپلوانوکره روانه وه. ښاي لورکره تله او زوم ورپسې د بدرګۍ لپاره خپل کسان وراستولي و. غرني کسان به ورسره د کوهلو یا کانګړې نه راغلي و. دا هم څرګنده وه چې د میرمنې لور په دی ګاډي کی نه وه، که نه هلته به سخته پرده کیده او ساتندویانو به هیڅوک ورته نږدې نه پریښودلې. کیم سوچ وکړو، دا میرمنه خوشاله ښکاري او هغی سره لیدل پکاردي. دی خبر و چې لامه به دا خبره وونه مني، خو د مرید په توګه هغه دا خپل فرض ګڼلو چې د دواړو لپاره تری خیرات وغواړي. هغه چې څومره یې امکان کیدې شو، هغه ښکلي ګاډي ته نږدی اور بل کړو چې په ساتندویانو کی یې څوک وشړي. لامه اوس پر زمکه ناست و او تسبیح یې اړولې. یو غرني ورته په ماته ګوډه هندوستاني ژبه کی وویل، " او...ګدایانو، له دی ځایه لیرې لاړ شئ. کیم په غرور وویل، " ده ته ګوره! دا د غرونو خره کله نه د هندوستان د زمکې خاوندان شول؟ هغه یو لرګی په اور کیښودو او ورو یې وویل، "مونږ دی ته د مینې خبری وایو." له پردی شاته نه میرمنې هغه غرني ته څه امر ووکړو نو کیم په زوره وویل، " وروره،ډېر تیز مه غږیږه، دا نه وي چې ښیرې درته وکړو. زمونږه ژبه توره ده." سپین ږیرو ساتندویانو وخندل او یوغرنې په ګواښنو سترګو ورته رانږدی شو.

لامه سر راپورته کړو او وی ویل، څه چل دی؟ غرنې پخپل ځاې ودریدو او ژبه یې چاړه شوه، نو په ماتو ټکو یې وویل، " شکر خدایه چې د یو ګناه نه دی وژغورم" په سپین ږیروکی یو دی بل ته په غوږ کی وویل، "خارجیانو اخرخپل ملا پیدا کړو" د پردی شا ته نه میرمنې په چغه وویل، " تاسو دا ګداي ګر هلک تر اوسه ولې نه دی وهلې؟ " غرنې، پردی ته نږدی شو او په ورو غږ یې ورته څه وویل. هلته یوه شیبه خاموشي وه، بیا د میرمنې غږ اوریدل کیدو خو څوک پرې نه پوهیدل چې څه یې ویل. کیم ځان داسی ناغرضه ښکاره کړو لکه چې هیڅ نه ویني. هغه غرنې کیم ته نږدې شو او په غوږ کی یې ورته وویل، "کله چې ستا ملا ډوډۍ وخوړه نو د بیګم صاحبې خواست دی چې له هغې سره ووینې." کیم په بی پرواي وویل، "دی چې ډوډۍ وخوري نو ویدیږي." خو بیا یې په لوړ غږ وویل،" زه به اوس سپیڅلي ته ډوډۍ ورکړم او د خپلو خلکو نه اجازه هم واخلم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې لامه ته وویل، "حضور اجازه درکړې شوه، دا خلک به راته ډوډۍ راکوي." لامه په خوبولي غږ وویل، "د جنوب خلکډېر ښه دي " او هم هلته ویده شو. کیم بیا په زوره وویل، "پرېږده چې دی لږ ارام وکړي، خو کله چې سپیڅلي صیب راویښ شو نو ښه ډوډۍ ورته راوړئ." په سپین ږیروکی یو چا سنګ زنه خبره وکړه نو کیم په قهر وویل. " دی خیرات خور نه دی، د باندې ګداګر هم نه دی، دی تر ټولو سپیڅلې جوګي دې، تر ټولو طبقو لوړجوګي او زه د ده مرید یم. "

د ګاډي له پردې شا ته نه په یونرم غږ کی بیګم صاحبې هغه ته د راتلو وویل. کیم پردی ته ورنږدی شو او پوهیدو چې د دی شا ته نه دوه سترګې ورته ګوري. په تخته یوه لاس چې په ګوتو کی یې غټې انګشترې وې، ایښې و.

میرمن. دی څوک دی؟

کیم. یوه لوړه سپیڅلې څټه چې له ډېره لری راغلې، دی د تبت دې.

میرمن. تبت چرته دی؟

کیم. هغه د واورو نه اخواډېر لری دی. دی د ستورونه خبر دی او زایچې جوړوي. خو دی دا هر څه د پیسو لپاره نه کوي. د مهربانۍ له کبله یې کوي. زه د ده مرید یم او ماته هم د ستورو ملګرې وایي.

میرمن. ته خو غرنې نه یې؟

کیم. له هغه پوښتنه وکړه، زه ورته له ستورو رالیږل شوی یم چې د ده د سپیڅلې سفر تر پایې به ورسره پاتې کیږم.

میرمن. هلکه. ګوره ښه، زه سپین سری یم او بی عقله نه یم. زه خبره یم چې لامه څوک وي او ورته درناوې کووم. خو ته د ده قانوني مرید نه یې ، هم هغسې لکه چې زما ګوته د دی ګاډي ډنډه نشي کیدې. ته یو بې طبقې هندو یې، یو بی شرمه ګداي ګر، چې ځان یې د خپلی ګټې لپاره دې لامه پوری تړلې دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. (په ورو غږ) نو مونږ ټول د خپلو ګټو لپاره نه یو لګیا؟ ما اوریدلي دي...ما اوریدلي دي چې...

میرمن. څه دی اوریدلي دي؟

کیم. هر څه خو راته یاد نه دي خو په بازار کی چا ویل، خو کیدیشي چې دروغ وي، داسی یې ویل چې راجه ګان ...هغه چې د ښه لوړې کورنۍ او د پاکی وینې اود غرونو واړه راجګان وي، ښاي داسی ونکړي، خو په جنوب کی، کله کله دوي د خپلو ګټو لپاره خپلې میرمنې په زمکه والوخرڅې کړي. په اودهه کی دا کار ډېر کیږي. خو د غرونو راجګان دا خبره نه مني. د بازار په خبره څوک باور نشي کولې، خو د وینځو(مینځو) تجارت په ټول هند کې روان دې.

میرمن. (په سخته لهجه) ته خو ډېر لوې دروغجن یې.

کیم. (په ویره) موری. ته ریښتیا وایې، ستا سترګې ښایسته دی چې انسان پیژني .

میرمن. (په خندا) که څلویښت کاله پخوا راته چا دا خبره کړی وې، او زه ریښتیا همدغسې ووم، ډېرش کاله پخوا هم که چا راته ویلې وې نو...ارمان...چې په دی ټول هند کی څوک نه و، بی له دی خیرن ګداي ګر نه چې د یوې باچا د کونډې صیفت یې وکړو.

کیم. درنې ملکې...زه هم هغه څه یم چې ملکې حضور فرمایلي دي. خو په دی کی شک نشته چې زما جوګي ریښتونی دې. دی تر اوسه خبر نه دی چې محترمې ملکې د ده د لیدو امرکړې دې.

میرمن. امر..زه به یو سپیڅلي ته، مذهبي معلم ته، څنګه امر وکړم چې راشي او له ما سره... یوې ښځې سره دی خبری وکړي؟ هیچری نه.

کیم. ښه دا زما بی عقلي وه، ما فکر کوو تاسو امرکړې دې.

میرمن. هغه امر نه و، یو خواست و. وپوهیدې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګاډي په تخته يوه سکه وکړنګيده چې کيم را واخسته او د بودايانو په شان يې په دواړو لاسونو بيګم صاحبې ته سلام وکړو. بيا يې وويل

کيم. زه د هغه سپيڅلي مريد يم، کله چې راپاڅيدو او ډوډئ يې وخوړه نو تاسو ته به يې راولم.

ميرمن. (په خندا)ډېر بی شرمه او بدمعاش يې.

کيم. (په ورو غږ) ملکې صاحبی ، په کورنئ کی خو څه ستونزه به نه لرې. د ماشوم زوې اړتيا يا داسی نور...د زړه خبره وکړه، مونږ جوګيان ډېر کرامت لرو.

ميرمن. مونږ جوګيان ....ته دومره لوې نه يې (خندا) باور وکړه...او جوګي..(خندا) کله کله زمونږ د ښځو اړتيا زامن نه وي. بله دا چې زما لور شکر دی زوې لري.

کيم. په لينده کی د يو غشي نه دوه ښه وي، او دری خو لا ښه وي.

کيم دا ټولې خبری د لاهور د ټکسالي د فقيرانو له خلي اوريدلې وې او د خبرو کولو پر وخت يې سترګی زمکی ته نيولې وې.

ميرمن. دا خبره ريښتيا ده. او د دی وخت به هم راشي. خو دا د ښار برهمنان په هيڅ نه دی خبر. زه ورته پيسې او ډالئ ورليږم او دوي راته وړاند ويېنې (پيش بيني) کوي چې ټولې دروغ وي.

کيم. ښه...ښه دوي درته وړاند ويېنې کوي.

ميرمن. بيا ما پخپله خپل خداې راياد کړو، دعاګانې مې وکړې او هر څه مې هغه ته پريښودل. په بوده ګيا کی سپيڅلې زيارت ته هم ولاړم او هلته مې نذرورکړو. اوس له خيره دويم ماشوم يې کيږي، او که زوې وشو نو دا به ډېره لويه خوشالي وي.

لامه د خپل خوب نه راويښ شو او کيم ته يې نارې کړې. کيم ورته منډه کړه او وی ليدل چې د اورچاپيره غرنيو نوکرانو ورته ډوډئ اوډلې وه. يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسان لاس په نامه ورته ولاړ و. کیم په چغه وویل، "زه ورشئ، ورک شئ، تاسو څه فکر کوئ چې مونږ به لکه د سپو په میدان کی د ټولو د سترګو مخی ته ډوډۍ خورو؟" ټول کسان تیت شول او کیم د لامه سره په ارام ډوډۍ وخوړه. بیا ده ورو غونډۍ لامه ته وویل، "ما درته نه وویلي چې د جنوب خلک ښه دي. دا هر څه یوی ډېرې درنې د راجه کونډې رااستولي دي. هغه بوده ګیا ته هم تللې وه. کله چې تا ارام وکړو نو ورسره به ووینې."

لامه د خپلو نسوارو د ډبلي په لټه و، "دا ستا کارونه دي؟" کیم وویل، "نور به دی څوک غم وخوري، اوس وایه چې ستا په خدمت کی پاتې خو نه یم راغلی." لامه ورته دعا وکړه. کیم د هغه ګونځې مخ ته وکتل چې ایله دری ورځې د مخه یې په لومړي ځل لیدلې و. اوس دا ځیره ورته څومره خپله او مهربانه ښکاریده. ورته یې وویل، "هغه ګاډي کی ناسته میرمنه دویم لمسي غواړي." لامه یو سوړاسویلې وکړو ، "دا د دین لاره نه ده. خوهغه له غرونو راغلی ده نو وربه شم." کیم غوښتل چې ورسره ولاړ شي خو لامه ورته نه و ویلي اود دوي خبری په تبتي ژبه کی کیدې چې کیم وربانديې نه پوهیدو نو دې هم هلته ایسارشو.

په پړاو کی شورکم شوې و، ټولو خلکو ډوډۍ خوړلې او خوبولي و. لرې یو ځای د بنګالي سندرې او ستار غږ اوریدل کیدو. کله کله د چیلم ګوړګوړ به پکی ګډ شو چې کیم ته د چیندخانو دغږ په شان ایسیدو. لامه چې بیرته خپل اور ته راوګرځیدو نو کیم سترګې پټې کړې او ملاست و، هغه خپله کمبله وربانډی هواره کړه نو کیم مخ واړو، "څه یې ویل؟" لامه ورو ویل، "هغه واي چې ما سره مله شئ، ورته مې وویل چې زما لټون تر هر څه مهم دې. خو اوس چې زمونږ لاره یوه ده نو ورسره به لاړشو او په لاره به د دی لپاره دعا هم کووم. ما نه د ښار نوم هیردی خو هلته به له دی بېل شو." کیم یو څو ګزه لرې پروت سپین ږیري نه په ورو غږ پوښتنه وکړه چې د دوي د بادارصاحب کور په کوم ښار کی و. هغه ورته د سهارن پور شا ته د یو وړوکي کلي نوم واخستو چې د امونو باغونه یې لرل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سره غويي کنډک

سهار د سپيدې سره په پړاو کی ژوند راويښ شو. کيم راپاسيدو او اخوا ديخوا يې کتل. بيا د "نييم" د يوې ونې نه يې يو ډنډر را وشوکوو او مسواک يې ترې جوړ کړل. د مسواک پر وخت ده د ټولو خلکو جاج اخستو. دی اوس د ډوډۍ نه بې غمه و، ځکه د هغې ميرمنې خدمت گارانو ورته هر څه برابرکړل. له سبا نارۍ وروسته دوي د ميرمنې د گاډۍ سره روان شول. هغې لامه ته وويل چې په لاره دی ورسره خبرې کوي او هم دغسې په خبرو خبرو ټوله لاره تيره شوه.

د غرمې دوي دمه وکړه او د ونو په تازه پاڼو اوډلې ښه ډوډۍ يې وخوړه. هغې ميرمنې اوس د غرونو يخه او تازه هوا يادوله او د گرمۍ او د لارې د خاورونه يې شکايت کوو. کله چې په لاره د يو سيند نه تيريدل نو لامه به په تلوسه شو. خو بيا به يې سر وخوځوو چې دا هغه سيند نه دی. کيم ته يې وويل، د دی ښځې د خبرو د لاسه زه خپل عبادت نشم کولې. کيم لرې شنو پټو ته کتل چې څو نوي کورونه پکې ښکاريدل او ده غوښتل چې هلته ورشي او له نږدې يې وگوري. دی او لامه يو ځاې هغو ونو ته روان شول. کله چې نږدې ورسيدل نو کيم په دی حيرانه و چې هلته يوعبادت ځاې هم نه و، يو څو د امونو ونې وې.

ډېر ليرې ده څلور سړي وليدل چې د يو بل سره څنگ تر څنگ روان و. هغه پخپل لاس کی نيولې د برونزو سيکې ته وکتل او لامه ته يې وويل، " پوځيان، سپين پوځيان، راځه چې وې گورو. مونږ چې کله هم يواځې تگ کوو، د پوځيانو سره مخ کيږو." لامه وويل، "ما سپين پوځيان پخوا چرې نه دی ليدلي." کيم وويل، دوي چې د شرابو په نشه کی نه وي نو ضرر نه در رسوي." بيا دواړه د ام د يوی ونې شا ته پټ کښيناستل. پوځيان رانږدی شول او يوځاې ودريدل. دا د يو رجمنټ (کنډک) هراول ډله وه او د خپل کيمپ لپاره يې ځاې په نښه کوو. دوي په لاسونو کی پينځه فټه لوړې ډنډې نيولې وې چې ورباندی بيرغونه ځړيدل. کله چې دوي په زمکه خپاره شول نو يو بل سره يې په زوره زوره خبرې کولې. دوه کسان د امونو باغ ته ورننوتل نو يوپکې وويل، "د افسرانو لپاره به د دی ونو لاندی خيمې ودروو." بيا يې ليری خپلو ملگرو ته په چغه وويل چې "د سامان د گاډو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره مو ځاې په نښه کړی دی که نه." له لیری یوکمزوری غږ کی ځواب وویل شوچې کیم پرې پوهه نشو. لامه ورو وویل، دوي د څه شي لپاره تیاري کوي؟ دا عجیبه نړۍ ده او دا د بیرغ د پاڅه څه جوړ دي؟ یو پوځي خپل بیرغ له دوي څو گامه اخوا پر زمکه وغورځوو، څه یې وویل او بیا یې راپورته کړو. د کیم خله وازه وه او ده په زوره زوره ساه اخسته. بیا لامه ته یې په غوږ کی وویل،

کیم. سپیڅلي صاحب، زما زایچه...هغه پیشگوي...په یاد دی دي؟ په امباله کی چې هغه ملا په خاوره زما د ستورو نقش جوړکړی و او ویل یې چې لومړې به دوه پیرنگیان راځي او په یو تیاره ځاې کی به تیاري نیسي. هم هغسی لکه چې په خوب کی وي.

لامه. خو دا خوب نه دی.

کیم.. بیا یې ویلی و چې ورپسې به سور غویې په شین میدان کی ښکاره شي. وگوره سور غویې...

هغه بیرغ ته اشاره وکړه چې له دوي لږ لیرې په هوا کی رپیدو. د بیرغ د پاسه د هغه کنډک نشان سور غویې په شین میدان کی جوړ و.

لامه. اوس زما رایاد شو. دا خو ارو مرو ستا سور غویې دې او هغه دوو کسانو هم تیاري کوله.

کیم. (په جوش) دوي پوځیان دي، سپین پوځیان.

لامه. دا د جنگ نښه ده

کیم. محترم ، دا زما د لټون یوه برخه ده.

لامه. ته ریښتیا واې. د امبالې ملا ویلي و چې ستا ستورې د جنگ نښه ده. اوس څه وکړو؟

کیم. دلته به انتظار وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيبه وروسته د پوځي بينډ غږ يې واوريدو. لامه داسې موسيقي چرې نه وه اوريدلې. دا د دې کنډک موسيقي وه چې د مارچ پر وخت به يې غږوله. د پوځيانو ډلې په ليکو کې راغلې او شيبه وروسته دوي په ميدان کې په لږه لږه فاصله خپلې کيږدۍ ودرولې. د پوځيانو يوې ډلګۍ په چټک د آم د ونو لاندې يوه لويه کيږدۍ ټک وهله. يو څو نورو د ګاډو نه لوښي لرګي راښکته کړل او هندي ملازمانو ته يې وسپارل. په څو شيبو کې هغه ځاې لکه د يو وړوکي ښارپه بڼه واوختو. لامه د تلو لپاره د خپل ځاې نه پاسيدو خو کيم ورته وويل، د اورد رڼا نه ليرې ودريږه نو څوک دې نه ويني. د هغه سترګې په بيرغ خښې وې. ده د پوځ د کيمپ ننداره پخوا چرې نه وه کړې او هر څه ورته په زړه پورې و.

د لامه لپاره د مسيحيانود پادري راتګ په زړه پورې و. د هغه توراوړد کميس په غاړه و او د سرو زرو زنځير ترې ځړيدو چې د صليب نښې ورسره تالې وهلې. دې د لنګر د خيمې مخې ته پروت په کرسۍ کښيناستو او څلورو افسرانو ورسره ټوکې ټکالې پيل کړې. د لامه دا خبره خوښه نشوه چې مسيحي ملا په زوره خندل، خو هغه پوهه سړې ښکاريدو او غوښتل يې چې ورسره خبرې وکړي. کيم وويل چې لږه شيبه کې به دوي ډوډۍ خوري، خو دوي دومره ښه نه دي چې مونږ ترې ډوډۍ وغواړو نو لاړ به شو.

دوي چې د پوځي کيمپ د نندارې نه وروسته بيرته پړاوته راغلل نو د ميرمنې ملازمانو ډوډۍ ورته کيښوده . هغوي وليدل چې لامه او د ده مريد دواړه خاموشه و خو پوښتنه يې ونکړه چې بې ادبي وه. له ډوډۍ خوړو وروسته دوي يو وارې بيا د انګريز پوځي کيمپ ته روان شول. کيم د آم ونو سره يوځاې په نښه کړې و او لامه ته يې وويل چې هلته د ده انتظاردې وکړي ترڅو ده ورته غږ نه وي کړې. لامه په دې امر يو څه احتجاج وکړو خو کيم ورته وويل چې دا د هغه خپل لټون و... د سره غويي لټون. لامه په يوې کندې کې کښيناستو چې د امونو د باغ نه لږ ليرې و او کيم ترينه په تياره کې ورک شو.

هغه پوځيان چې د افسرانو خيمې ته په پهره (څوکۍ) ولاړ و، کيم د هغوي له پښو لکه د مار تير شو او د لنګر د خيمې څنګ ته کښيناستو. هغه د سور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غويي په اړه نور معلومات غوښتل، د خپل پلار خبره ورته په زړه شوه
چې نهه سوه شيطانان به ستا ژغورنی ته راشي. هغه په دی معامله کی د
مسيحي ملا سره هم مشوره کول غوښتل. خو په دی ويرېدو چې هسی نه د
لاهور د پادريانو په شان هغه ورته د زدکړی او د تعليم په اړه نصيحتونه
پيل کړي.

کيم د افسرانو د ډوډۍ د خيمې يو سوري نه وليدل چې گوراگان د لوی ميز
چاپيره ناست و. د ميز په سر د هر څه په منځ کی يو طلاي غويې ولاړ و.
کيم پخپل دې اندازه خوشاله و چې انگريزان د غواي منونکي و او اوس له
ډوډۍ وړاندی يې د دی غواي عبادت کوو. هغه وليدل چې ټول افسران
ودريدل اوغواي ته د يوې دعا نه وروسته د شرابو جامونه يې وکړنگول.
پادری "آرتهر بينيټ" نوميدو چې د دعا نه وروسته ايسارنشو او له خيمې
را ووتلو. خو په تياره کی د ده پښه د کيم د اوږی سره وجنگيده او
راپريوتو. کيم ورته يوه لته ورکړه او نږدې وه چې ترې تښتيدلی وې، خو
هغه کيم د څټ نه ونيولو اوپه زوره يې خپلې خيمې ته راوستلو. کيم ورله
لتې ورکولې خو ځان يې نشو خلاصولی. د خيمې په لالټين کی پادري د
کيم مخ وليدو او په حيرانتيا يې ويل، " دا خو ماشوم دی." هغه تری په
هندوستاني ژبی پوښتنې پيل کړی،" ته څوک يې؟ غلا لپاره راغلې وې؟
"کيم ساه صورت په ځاې کړو نو يوه کيسه يې ورته تيره کړه. په دی ټول
وخت کی پادري هغه د خپل ترخ لاندې د څټ نه کلک نيولې و خو هغه
ستړی شو او لږ يې لاس سست شو نو کيم موقع پيدا کړه. يو ټوپ يې
ووهلو او له خيمې نه د وتلو لپاره يې منډه کړه.

د پادري يو لاس اوږد شو او د ده د نيولو په هڅه کی د ده له غاړې تعويذ
يې ترې وشکولو. کيم بيرته تاو شو او په بی خبری کی يې په انگريزي
ژبې وويل، "راکړه، ما ته بيرته راکړه، په دی کی کاغذ دی، هغه
راکړه."پادري حيرانه شو، "ته انگريزي ولې وايې؟ واړه هلکان چې غلا
کوي، وهل خوري. ته خبر يې؟ " کيم لکه د زېل شوي ځاروي په ټوپونو
و، چې د پادري له لاسه خپل تعويذ واخلي، "ما غلا نه ده کړی، دا زما خپل
تعويذ دې، دا رانه مه اخله." خو پادري د خيمې پردی ته ولاړو او بهر يې
يو چا سره خبری پيل کړی. دا کس پادري "وکټور" نوميدو او هغه ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لنډو دا کیسه تیره کړه چې هلک په انگریزي ژبه خبری کوي او یو تعویذ ورسره دی.

وکټور د مسیحیت د کیتهولک مسلک منونکې و او د راتلو سره یې د تعویذ په پرانستو پیل وکړ. کیم وویل، "تاسو ما ته وهل راکړي دي، اوس راته خپل تعویذ راکړئ چې ځم" وکټور پادري د کیم د پلار د لاس لیکلې هغه کاغذ پرانستو. دا د کیم د زیږیدو سند و او د دی په اخره کی د هغه پلار ځوواري پخپل خط لیکلي و، د دی هلک خیال وساتئ ، مهرباني وکړئ، د هلک ساتنه وکړئ. پادري هک پک پاتې و او د بل نه یې وپوښتل، " ته پوهیږې چې دا څه دي؟ دا د کیمبل او هارا د لاس لیکنه ده، ما پخپله د ده واده کړی و" بیا یې کیم ته وویل، "دا له کله نه تا سره دې؟" کیم وویل، "کله چې زه ډېر وړوکي ووم." هغه ورته نږدې شو او د ده د کمیس گریوان یې خلاص کړو. بل پادري ته یې وویل، ته وگوره دا هلک تور نه دی. هغه ته یې وویل، ستا نوم څه دی؟

کیم. کیم، کیمبل ، دوي به راته کیم رشتیکا ویل.

پادري. رشتیکا څه وي؟

کیم. آییریش تیکا. دا زما د پلار د کنډک نوم و.

پادري. ښه ښه . آیریش. یاني د ایر لینډ!

کیم. دا راته پلار ویلي و.هغه اوس مړ دی.

بل پادري وویل، ښاي ما د هلک سره زیاتې کړې دې. ځکه دی ریښتیا وای. هغه بل ورته وویل، "ده ته یو څه شیدې ورکړه او د ویده کیدو لپاره کټ. "کیم ته یې ویل، "مه ویریږه. ته به اوس دلته اوسیږې. "

هغه ورله تسلي ورکړه چې هیڅوک به ورته څه نه واي. بیا یې له کیم د هغه د موراو پلار او د لاهور د ژوند حال واوریدو. کیم د لامه سره د لیدو او د هغه د مرید کیدو کیسه هم وکړه او دا چې هغه ورته بهر په انتظار و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه د هیڅ نه خبر نه و او د آم د ونو سره په یوی تیارۍ کندی کی ورته ناست و.

وکټورد کیم سره بهر دونو لوري ته ولاړو. کیم ورته په هندوستاني ژبه کی وویل، "زما لټون اوس پای ته رسیدونکی دی. ما سورغویې ومونډلو خواوس نه پوهیږم چې نور به څه راپیښیږي. دا ټول خره دي." لامه ورته وویل، "دا ښه خبره نه ده چې ته د دوي په ناپوهۍ ملنډې وهې. که ته خوشاله یې نو زه هم خوښ یم. " دوي بیرته خیمې ته ورغلل او لامه دواړو پادریانو ته خپل سلام وکړو. دوي د یو بخارۍ چاپیره کښیناستل. د خبرو پروخت وکټور په انګریزي کې بینیټ ته وویل، "مونږ یو سپین پوستې هلک د بوداي راهب سره نشو پریښودې، ښه به دا وي چې دی زمونږ د مسلک په یتیم خانه کی داخل شي." بینیټ ورته وویل، بوداي ملا هم خبرول پکار دي، دی بد سړی نه ښکاري."

کیم د پادریانو او د لامه خبری یو بل ته ژباړلی خو ځینې خبری یې د ځان نه پکی ورزیاتولې. لکه، لامه ته یې ویل، هغه چې اوښ په څیر مخ لري واي ، زه د پیرنګي زوې یم. یا ...دا غټ خیټې کم عقل واي چې زه دی یتیم خانې کی داخل شم چې سبق ووایم. لامه خواشینې وچې دی به د مرید نه بغیرخپل لټون څنګه کوي. کیم پادریانو ته د لامه د سیند د لټون خبره وکړه نو هغوي وویل چې دا خو کفر دی. ډېر زر دوي دواړه د خپلو خپلو مسلکونو په تبلیغ شول او ناندرۍ یې پیل کړې. یو پادري ویل چې کیم به کېتولک فرقې ښوونځي کی داخلیږي او بل ویل چې نه دې به د انګلستان د پروټستېنټ کلیسا په سیوري کی زدکړی وکړي.

کیم او لامه د دوي په ډېرو خبرو نه پوهیدل خو اخر د کیم په دماغو کی یو حل راغلو. لامه ته یې وویل. دوي دواړه غواړي چې زه دی په یوه مدرسه کی زدکړی وکړم . نو د اوس وخت لپاره زه به دا ورسره وومنم. یو څو ورځې به تا نه بیله ډوډۍ وخورم، خو هر وختې چې مې موقع پیدا کړه، وو به تښتم او بیا به تا ته درشم. ته په سهارن پورکی اوسه، د هغې میرمنې په کلي کی، زه به دی پیدا کړم. لامه خپلو تسبو په اړولو بوخت شو او مخ یې په خولۍ کی پټ کړو. دواړه پادریان په خبرو ستړي شول او په دی یې یو بل سره وومنل چې کیم به په غرونو کی د پوځ هغه یتیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانې ته وروا‌ستول شي چې بې سرپرسته انګریز ماشومانو لپاره جوړ شوې و.

لامه اوس له خپلې مراقبی راوتلې او له دوي یې پوښتنې کولې چې کیم ته به څه ډول درس ورکړی کیږي او دا چې د ده د درس پیسې به څوک ورکوي. هغوي ورته وویل، چې د بریطانیې پوځ د یتیمانو لپاره پیسې بیلې کړي دي او په ښوونځي کې درسونه او په لیلیه کی ژوند مفت و. لامه تری وپوښتل چې تر ټولو ښه درسونه په کوم ځای کی ورکول کیږي. دوي وویل، که څوک په پیسو سبق ویل غواړي نو په لکهنئو کی نامتو او لوی شخصي ښوونځی، "سینټ سیویېر" نومیږي. هلته تر ټولو شته من او هوښیار ماشومان سبق ویلي شي. لامه پوښتنه وکړه چې په دی شخصي ښوونځي کی د یو زده کوونکي لګښت به څومره وي. پادري وویل، دوه درې سوه روپۍ د کال.

لامه وکټور ته وویل، دا لګښت او د ښوونځي نوم راته په یو کاغذ ولیکه او ښکته خپل نوم هم ولیکه. بیا یې وویل چې دی به په یو څو ورځو کی ورته لیک راولیږي. لامه دا هم وویل چې دی ښه سړې دې او راپاڅیدو. بیا د خپل لټون خبره یې وکړه او ټولو ته د سر ټیټولو نه ورسته له خیمې ووتلو. وکټور ورپسې مندې کړې چې هسې نه ساتندویان یې ونیسي خو بهر هیڅ غږ نه و او لامه په تیاره کی ورک و. کیم د پادري په خیمه کی په کټ سملاستو او هوسا ښکاریدو. لامه ورسره ژمنه کړی وه چې دی به د کوهلو د میرمنې سره پاتې کیږي. دواړو پادریانو تر ناوخته د ده په اړه خبرې کولې خو کیم ویده و.

په بله ورځ کیم د پیرنګي د پوځ په یوغونډ کی چې د امبالې په لاره یې کیمپ لګولی و، د مسیحي پادري په خیمه کی ناست و او سوچونه یې کول چې له دوي څنګه ځان خلاص کړي. دی د شپې په ارام ویده شو خوسهار یو ډګروال له کیم پوښتنې وکړې او کیم ورله هر څه ریښتیا وویل ځکه د ده پلار د ډګروال په اړه ورته ویلي و. له دی وروسته کیم یو سرپرک مشر ته وسپارل شو او هغه ته په سخته ویل شوی و چې په کیم دې نظر ووساتي چې تری ونه تښتي. دا کنډک امبالې ته او بیا له هغه ځایه "سناور" ته وراستول کیدو. کیم د سرپرک مشر نه پوښتنه وکړه چې دوي ولې سناور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځي، دوي خو جنګ ته روان و. په دی خبره ټولو وخندل او هغه ورته وويل، د دوي غونډ د جنګ لپاره نه و روان. کيم سوچ وکړو چې که دوي جنګ ته نه دی روان نو بيا خبر هم نه دي چې ده په امباله کی څه اوريدلي و. هغه ټولو ته وويل، " تاسو خبرنه يئ، کله چې امبالې ته ورسيدئ نو تاسو به جنګ ته وراستول کيږئ." پادري چې دا واوريدل نو ورته يې وويل، "وړاند ويېني مه کوه، د راتلونکي په اړه هڅوک خبر نه وي او دروغ ويل ګناه ده." هغه سرپرک مشر ته امر وکړو چې کيم دی بوځي او انګريزي جامې دې ورته وګنډل شي.

خپل او پردي

يو ساعت وروسته د کيمپ په بل سرکی، کيم پاک ووينځل شو او اوس د هلکانو لپاره ځانګړی پوځي دريشي (کوټ پتلون) يې په غاړه وه. هغه په دی جامو کی سخت ناارامه و، داسی لکه چې کميس ورباندې چکونه لګول. دی د يو وحشي په څير اخوا ديخوا تاويدو راتاويدو. سرپرک مشر ورته حيرانه و. څو شيبې وړاندې يو هندو هلک اوس ورک و او د هغه پرځاې لږ نسواري شوې انګريز هلک ناست و چې د جنګ په اړه يې وړاند ويېنه کوله. هغه غوښتل چې دې د کيږدی په منځ کې د لوې ډنډې سره وتړي چې وونه تښتي. خو بيا يې تری وپوښتل. "تا څه ويل څومره کسان به جنګ کوي؟ اته زره؟ او توپې به هم ورسره وي!" کيم په ارام وويل. "ته به ډېر زر وګورې." سرپرک مشر ورته يوه ښکنځله وکړه او وې ويل، ته دلته د ډرمونو څنګ ته په ارام کښينه او دا دوه هلکان به ستا څارنه کوي.

په بل سهار وختي د کيمپ کيږدی راونغښتل شوې او ټول د امبالې په لاره روان شول. دوی په لاره د هغه پړاو نه تيرنشول چې کيم تری راغلي و. دی اوس د سامان د ګاډو څنګ ته روان و او دواړو خواو ته يې دواړه پادريان و چې دی يې د نظر لاندی ساتلی و. ماسپښين چې دوي دمې ته ايسار شول نو په اوښ سپور يو ډاکي (نامه بر) له امبالې خبر راوړو چې دوي به سرحد ته ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم شور او لوړ غږونه واوریدل او لږه شیبه وروستو ټولو ته دا خبر ورسیدو. پادري کیم ته وویل،" د شیطان لکی، ته د دې نه څنګه خبر وې؟" دې یې له ځان سره په یوې کچرې سپور کړو او ورته د تازه خبر په اړه وویل چې امر شوی دې مونږ د امبالې نه نیغ محاز ته ورشو. د کیم لپاره د "محاز" تورې نوې و. له پادري یې وپوښتل چې محاز څه وي؟

پادري.. محاز مانا، جنګ ته ...ستا جنګ ته.

کیم. ما خو تاسو ته بیګا شپه ویلي و چې تاسو جنګ ته روان یئ.

پادري. تا ویلي وخو ته څنګه خبر شوې؟

کیم موسکی شو، سترګی یې پټې کړې او لکه د درویشانو په شونډوکی یې مرموز خبری پیل کړی، داسی لکه دعا چې یې کوله. ټولو ورته حیرانه کتل.

پادري. په هند کی ستا په شان نور خلک هم شته؟

کیم. ما تاسو ته هر څه وویل خواوس راته اجازه راکړئ چې زه هغه سپین ږیري ته ورشم. که زه ورسره نه ووم، دی به مړ شي.

پادري. ما چې څه ولیدل نو دومره پوهیږم چې هغه د خپل ځان خیال ساتلی شي، هم هغسې چې ته یې ساتی. اوس به دا جنګ له تا سرې جوړکړي. زه تا د سامان ګاډو ته اوړم او نن ماښام به له ما سره بیا ووینې.

پاتې ټوله ورځ د کیمپ خلکو ده ته په درناوي کتل ځکه تر اوسه هر څوک د ده د کیسې او ورسره د ده د وړاندوېینې نه خبر شوي و. په ګاډو کی انګریز میرمنو یو بل ته د هغه خبری کولې او یوې چاغې میرمنې تری وپوښتل، "ما ته ووایه چې میره به مې له جنګ بیرته راشي او که نه؟" کیم څو شیبې سترګې پټې کړې او بیا یې وویل، "هو دی به بیرته راشي." میرمنه خوشاله شوه او ده له یې ښه ډوډۍ ورکړه. کیم ته دا لویه قافله چې کله کله به یې خپل بینډ هم غږوو د لاهور د یوې میلې په شان ښکاره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام د امبالې د ريل ګاډي د سټيشن سره محلي سازندو ورته خپلې سندرې ويلې او د خواړو شيان يې پرې خرڅول. داسې نه ايسيده چې دا غونډ به جنګ ته روان وي. د هغه لپاره د صاحب په توګه ژوند کولو کې يو څه نا څه خوند و، ولې ډېر حساب يې پرې نه کوو.

په بله ورځ دى د امبالې بارک ته يې ور واستوو او هلته د بينډ غړوونکو هلکانو د ده څارنه او ساتنه کوله. دوي هغه ځاې پخپله پاک کړو او کيم نه يې ښه کار واخستو. کله چې دى سترى ستومانه پخپل کټ پريوتو نو يو سړې راغې او ورته يې وويل چې دى معلم و او درسونو ته دى راشي. کيم په لاهور کې د ډوډۍ په بدل کې يوې الماني انځورګرې نه د انګريزي يو څو توري زده کړى و خو اوس يې زړه نه و چې څه زده کړى. هغه سړي ته يې وويل، "ورشه زه نه درځم، زه سترى يم." معلم دى له ګريوانه ونيولو او له کټ يې نيغ ودروو. بيا يې په راښکلو راښکلود بارک په بل سر کې يوى کوټې ته بوتلو چې لس دولس هلکان پکې سبق ته ناست و. معلم ورته په يوې کرسۍ د کښيناستو وويل او امر يې وکړوچې ښوريږي به نه.

کيم په دى کارکې ډېر ښه و. معلم په تورې دړى (بورډ) د سپين تباشير (چاک) سره څه ليکل او دوي يې پوهيول. خو کيم ويده و. د هغه لپاره زدکړه يوه سزا وه چې تر اوسه يې ترى ځان ساتلى و. ناڅاپه د ده په زهن کې يو پلان سر پورته کړو. معلم هلکانو ته د تلو وويل نو له هر چا وړاندى کيم له هغه کوټې راووتلو. يو چا ورپسي ناره کړه نو کيم مخ واړوو. دا هغه څوارلس کلن چاغ هلک و چې مخ يې خال دار او لوې ډول يې غړوو.

هلک. ودريږه. زه ستا ساتونکې يم. ما ته امر شوى دى چې ته به زما له سترګو پناه کيږې نه. ته چرته روان يې؟

کيم. بازار ته ځم چې خواږه واخلم.

هلک. ته بازار ته نشې تلې. که مونږ هلته ولاړو نو وهل به خورو، بيرته راوګرځه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. مونږ څومره لیرې پورې تلې شو؟

هلک. د لیرې او نږدې نه دې څه مطلب دی؟ مونږ هغه ونې پورې تلې شو.

کیم. نو زه بیا هغې ونې پورې ځم.

هلک. سمه ده، زه نه ځم زما ګرمې کیږي. خو زه له دې ځاې نه تا ته ګورم. د تېښتیدو هڅه ونکړې، که داسې دې وکړل، سمدلاسه به دې ونیسي، دا لباس چې تا اغوستې دې زمونږ د غونډ یونیفارم دی. په امباله ښار کې د هر چا لاس ته چې ورغلې نو وو به دې نیسي او هم دلته به دې بیا راولي.

کیم په دې معلوماتو دومره نه و حیرانه څومره چې په دې خبره چې داغونډ به ورپسې لټون وکړي. دې د هغې ونې سره جوخت ودریدو او بهر بازار ته تلونکې تش سړک ته یې وکتل. ده هغو خلکو ته کتل چې په دې لاره روان و، په دوي کې زیات د کنډک بیراګان او نور د ټیټې طبقې هندو ملازمان و. هغه یو خاکروب ته هرکلې وویلو نو هغه ورته پخپله ژبه کې یوه ښکنځله وکړه، په دې اند چې اروپاي هلک به پرې پوهه نشي. کیم ورته په هندې کې وویل، "ورشه بازار ته او یو منشي له ځانه سره راوله، مونږ یو لیک وراستول غواړو." خاکروب په حیرانۍ وویل، " ته څنګه ګورا صاحب یې چې د لیک لپاره د بازار نه منشي راغواړې." کیم ورته څو نرمې ښکنځلې وکړې او بیا یې په سخته لهجه وویل،" منډه کړه زما تادي ده."

خاکروب له ویرې منډه کړه او په بازار کې لومړې منشي چې د ده سترګې پرې ولګیدې نو ورته یې د راتلو وویل. دا یې زیاته کړه چې ګورا هلک په هندې ژبه کې خبرې کولې شي. منشي د کاتبانو وړوکې میز، قلم او کاغذ راواخستل او پوښتنه یې وکړه، "پیسې به راکوي؟" خاکروب ورته وویل، "زه نه یم خبر، خو هغه د نورو ګورا هلکانو په شان نه دی. پخپله به یې وګورې." کیم د منشي په انتظار کې هم هلته د ونې سره تاویدو راتاویدو اود هغه په لیدو یې ورته په زوره څو ښکنځلې وکړې. منشي له لیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وویل، " زه خپل حق الزحمه پیشکي اخلم او ستا د بدو ردو له کبله اوس مې معاوضه زیاته شوی ده. خو ته څوک یې چې په دی جامه کی او په دی ژبه خبری کوی؟" کیم ورته وویل " دا خبری به په لیک کی ولیکې، خو امباله ښار د منشیانونه ډک دی، زه به بل څوک راوغواړم ، زما هیڅ تادي نشته." منشي پر زمکه کښیناستو او وې ویل، "څلورآنی به راکوې." هغه یو څادر په زمکه وغوړوو او کیم هم ورسره کښیناستو. بیا یې وویل، "د پیسو خبره راته سمه وکړه، چل ول به نه کوې." منشي وویل، " ښه ده یوه نیمه آنه راکړه، خو زه څه خبر یم چې د لیک نه وروسته ته به رانه نه تښتې." کیم وویل، زه له دی ونې اخوا نشم تلې او د پوستې(ډاک) د ټکټ اړتیا هم په نظر کی وساته." منشي وویل، ما ته د پوستې د ټکټ کمیشن څوک نه راکوي." کیم وویل. " دا به په لیک کی ولیکې چې محبوب علي ته به ورلیږې. دی د اسونو تجار او د لاهور په کشمیر سراې کی ایسار دی. هغه زما ملګری دی." منشي وویل، "عجیبه ده عجیبه." بیا یې د نیچې (لرګي) قلم د روښناي په مشوانۍ کی ډوب کړواو وي پوښتل، " په هندي کی ولیکم؟" کیم وویل، "ضرور" د لیک متن داسی و،

" زه د سپین ږیري سره تر امبالې په اورګاډي کی راغلم. امباله کی مې د خړی اسپی د نسل خبره ورسوله. مونږ بیا په پښو بنارس ته روان شو. خو په دریمه ورځ مو یو پوځي غونډ ولیدو. زه د دوي کیمپ ته ولاړم نو وې نیولم. زما تعویذ یې هم کتلی دی او لکه چې زما په قسمت کی د سره غویي لیدل و. نو هغه مې ولیدو. اوس پادریانو راته نوي جامې او نوې نوم راکړی دی خو دوي ناپوهه دي. دا جامې راته درنې ښکاري. دوي مې ښوونځي ته لیږي او وهل راکوي. زما د دی ځاې اوبه او هوا نه خوښیږي. راشه او زما مرسته وکړه او یا څه پیسې راواستوه چې دې منشي ته یې ورکړم ځکه ما سره ده ته د ورکولو لپاره هیڅ نشته."

منشي وروستۍ جملې په لیکلو ورته بد رد وویل چې پیسې نه لري او ده سره یې چل کړی و. کیم ورته وویل، که دا لیک محبوب علي ته دی ورسوو نو هغه به درله ډیرې پیسې درکړي. منشي وبونګیدو خو د خپل میز د یوی خانې نه یې د پوستې ټکټ راوویستو، لیک یې پکې بند کړو او دا یې ورباندې سلیخ کړو. کله چې لیک یې کیم ته وسپارلو نو کاتب په

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانیدو کی وویل،" لیک دې ورسیدو نوډاکي به د ټاکل شویو پیسو نه غبرګې ترینه اخلي.

چاغ هلک د کیم شا ته ولاړ و او وې ویل،" تا هغه تورسړي ته څه وویل؟ ما د برنډې نه درته کتل. ته د دوي ژبه وایې؟" کیم وویل، نه نه زه معمولي هندي ویلې شم." دغرمی د ډوډۍ وخت شوی و. کیم ترې پوښتنه وکړه،" ته انګلستان ته تللې یې؟" هلک وویل. " زه خو څو میاشتې د مخه هلته نه د خپلی مور سره راغلې یم. ته لکه چې د دې ځاې په لارو کوڅو کی لوې شوې یې، سم دم فقیرښکارې." کیم وویل. " ما ته د انګلستان کیسه وکړه، زما پلار د هغه ځاې و." هلک ورته داسی خبری وکړې چې د کیم پرې باور نه کیدو. بیا دوي د لوی میز پر سر ډوډۍ ته کښیناستل، خو کیم ناهیلې شو ځکه داسی بی خونده خواړه ده په ژوند کی چری نه و خوړلي. که هغه محبوب علي ته لیک نه وې وراستولې نو اوس به ډېر خفه وې. هغه دلته ځان یواځې احساسوو.

له ډوډۍ وروسته یو لوړ دنګ پوځي دی پادري وکټور ته بوتلو. هغه د یو لیک په ولوستلو بوخت و او د ده په لیدو یې تری حال احوال وپوښتلو. ورته یې وویل چې د لامه له خوا یو لیک یې تر لاسه کړې دې. کیم خوشاله شو خوپادري وویل، ته د ده د پیسو د معاملې نه خبر یې؟ کیم په انکار کی سر وخوځوو. هغه ورته د لیک متن ولوستلو چې په ماته ګوډه انګریزي ژبه کی د ده لپاره یو کاتب لیکلی و ځکه لامه په انګریزي نه پوهیدو. لیک داسې و.

" تعلیم او زدکړه د خدای رحمت دی خو هله چې دا ښه زدکړه وي. که نه دا هیڅ دنیاوي ګټه نه لري. که تاسو په شان مهربانه کس دې هلک ته په سینټ سېوېېر کی د زدکړو موقع برابره کړه، چې ژمنه یې تاسو پخپل لیک کی راته راکړی وه نو په دی به د هلک دری څلور نسلونو ته ګټه ورسیږي. دا خاکسار دومره پیسې لري چې د کال دری سوه روپۍ په لکهنو کی هغه ښوونځي ته ورواستوي. خو د خداې لپاره د دی هلک د سبق غم وخورئ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک په پای کی لامه د بنارس د یو بوداي خانقاه پته لیکلې وه. پادري کیم ته وویل، " زما باورنه کیږي، مونږ خو پلان جوړ کړی و چې نن به تا د سناور پوځي یتیم خانې ته ورواستوو. سینټ سیویېر د تعلیم لپاره لوې نوم لري او هلته مذهبي زدکړی هم کولې شې. خو د سپین ږیري سره به دومره پیسې له کومه شوي وي؟ هغه یوملنگ دې. یو واری ته په ښوونځي کی داخل شوې او بیا په میاشتینو پیسو کی ناغه وشوه نو زه به دی سمدلاسه پوځي یتیم خانې ته وراستوم. لامه ډېره لویه ژمنه کړې ده خو خیر زه په هره میاشت کی د پیسو د را رسیدو لپاره ده ته د دریو ورځو مهلت ورکولی شم." کیم چرت وهلو چې محبوب علي به ورته یوه روپۍ راواستوي او که نه؟ په دی به هغه کاتب ته پیسې ورکړي اوهم بنارس کی لامه ته لیک ورواستوي. پادري ورته وویل،" تر څو چې نور خبر راځي، ته ورشه د هلکانو سره لوبې وکړه او له دوي څه زده کړه. "

څو ورځې نوری هم تیرې شوې چې د کیم لپاره سختې وې. کله چې ده خوب غوښتو نو ورته به امر ووشو چې جامې دی قات کړې او بوټان دی پاک کړي. سهار د سپیده چاودې نه وړاندی به دوي د بیگل (صرنا) په غږ راپاڅیدل. سبا ناری به یې لا نه وه خوړلې چې معلم به ورپسې شو او د بی مفهومو تورو د لیکلو امر به یې وکړو. په نه څه خبره به په سوټۍ ووهل شو. کیم به پلانونه جوړول چې کاشکه د بارک د خاکروب نه ښه ډېر اپیم واخلي او د معلم په ډوډۍ کی یې گډ کړي چې دی مړ شي. خو بیا به یې فکر وکړو چې دوي ټول یو ځای ډوډۍ خوري او دا کار به خطرناک وي.

د هغه د میز په سر د قاشوغې او پنجې سره د ډوډۍ خوراک کول هم نه خوښیدل. کله به یې غوښتل چې هغه کلي ته وتښتي چې سپین ږیرې پوځي پکی اوسیدو. خو د بارک په هره لاره محافظان ولاړ و. هغه د هلکانو نه د انگریزي ژبی د نویو ښکنځلو نه علاوه څه نه و اوریدلي. دی به زیات وخت خاموشه و او د نورو هلکانو د ده دا عادت نه خوښیدو، په تیره بیا د هغه چاغ هلک چې د ده د وهلو نه به یې خوند اخستو. په څلورمه ورځ دوي د امبالې د اسونو د ځغاستي میدان ته ولاړل خو څو شیبې وروسته چاغ هلک په ژړاژړا بارک ته راغلو چې اوهارا (کیم) د یو ږیره ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي له خوا تښتول شوې دي او دا چې د هغه ږیره سره وه. پادري وکټور په دی خبر خواشینې شو. هغه نن سهار د بنارس د یو خانقاه له خوا لیک او د یو بانک د دریو سوو روپو رسید تر لاسه کړی و. چرت یې وهلو چې د هلک ورکیدل ښه و او که د ده بیا موندل به ښه وي.

د امبالې د اسونو د ځغاستي د میدان په بل سر کی، درې میله ور اخوا محبوب علي د خپل کابلي اس واګې راښکلې او کیم ته، چې د ده مخې ته ناست و، وویل، " دا زما د غیرت او د عزت خبره ده. د امبالې خلک ما پیژني او په میدان کی ټولو ولیدل چې ما هغه هلک ووهلو او ته مې راوتښتولې. زه څنګه تا له دی بارک نه وباسم؟ دوي به مې بندي کړي. ته صبر وکړه، ته اوس صاحب یې، قسمت به پخپله درته لاره وښاي." کیم شونډې بوسې نیولې وې او د محبوب علي نه یې پیسې غوښتې چې بنارس ته به ولاړ شي او لامه سره به ووینې. هغه په ځیل وویل، " زه صاحب جوړیدل نه غواړم او یاد دی نه دي، ما ستا پیغام امبالې ته رسولې و." خو محبوب علي د اسپې مخ بیرته تاو کړو.

کیم دا کار یوه دوکه وګڼله او محبوب علي سره په جنګ شو. خو بیا یې ورته نوې لومه واچوله. "دا یو معمولي خبره ده. بنارس د امبالې نه په نیغه لاره دی، ما ستا څومره لیکونه او پیغامونه پیرنګیانو ته اوړي دي چې هیڅ حساب یې نه کیږي. او هغه وروستې پیغام دی پیټر صاحب ته د خړی اسپې دنسل په اړه چې لیږلې و." د محبوب علي رنګ واوختو نو کیم وویل، " نه نه ما نه پیغام نه و هیر، هغه خړه اسپه نه وه، سپین اس و." محبوب علي وویل، " تا په لیک کی هم د خړی اسپې نوم یاد کړی و. " کیم وویل، زه د بازار کاتبانو ته ټول معلومات په لاس نه ورکووم. " محبوب علي د کیم په سینه لاس کیښودو، خو په دی وخت کی یو چا پری چغه کړه، " اې محبوب علي، زوره وره، ودریږه." بیا یو انګریز خپل د پولو د لوبی اس د دوي د اس سره یو ځاې وځغلوو.

سپور. زه له ډیره وخته درپسې ځغلم. فکر کووم چې دا کابلي اس به وپلورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب. په يو ځو ورځو کی ځوان اسونه راروان دي چې ستاسو د لوبې لپاره به ښه وي.

سپور. دا څوک له ځانه سره ووړې؟

محبوب. دا هلک چې راسره دې؟ د ځغاستي د ميدان په سر کې می وليدلو چې هغه بل هلک ډېر سخت وهلو. د ده پلار پوځي و او په لاهور کی اوسيدو. هلته چې دی ماشوم و نو کله کله به يې زما د اسونو سره لوبې کولې. اوس مې چکر ته راوستو. هلکه ! راته ووايه چې په کوم بارک کی اوسيږې چې هلته دې ورښکته کړم؟

کيم. ما هم دلته ښکته کړه، زه پخپله تلې شم.

محبوب. او که ته وتښتيدې نو هر څوک به واي چې دا زما گناه وه.

سپور. دی به ډوډۍ ته ورشي. بل چرته تښتيدې شي؟

محبوب. هو، خو په دی خاوره زيږيدلی دی او ملگري لري، هر چيرې چې وغواړي تلې شي. ډېر هوښيار هلک دې. هر وختې چې يې جامې بدلې کړې د سترگو په رپ کی به تری هندو هلک جوړ وي.

سپور انگريز د کيم جاج اخستو او هغه محبوب علي ته غاښونه چيچل. داسی احساس ورته کيدو لکه چې محبوب علي ورباندی ملنډې وهي. دوي بارک ته ورسيدل نو مخامخ ورته پادري ولاړ و. کيم له اس ښکته شو او غلې ودريدو. هغه سپور ډگر وال کرايټن و چې کيم د ده غږ په انباله کې د شپې اوريدلی و او نن يې په رڼا ورځ وليدو. خو ده داسی هيڅ څرگند نه کړل چې گوندی کرايټن پيژني. سپور پادري ته خپل ځان ور وپيژندلو چې " زه ډگروال کرايټن يم." پادري وويل، " د ټولن پوهنې د سروې مشر!" سرې سر وخوځوو. پادري ورته وويل، " ستا په ليدو خوشاله شوم او مننه چې دا هلک دی راته بيرته راوستلو." ډگروال وويل، " زما د مننې اړتيا نشته، هلک چرته نه و تللې، ته محبوب علي پيژنې. خود دې هلک په اړه راته ووايه. پادري وويل، " زه به درته هر څه ووايم. هم ته يې چې زما دا معمه به راته حل کړې."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی وخت کی یو سایس ښکاره شو او ډګروال په زوره وویل، " محبوب علي، د دریو نیمو سوو نه یوه روپۍ زیاته نشم درکولې." محبوب علي د اس مخ تاو کړو او وې ویل، " صاحب ستړې دې نو ځکه په قهر دی. تر څو دی پادري صیب سره خبری کوي، زه به د هغه ونې لاندی ورته انتظار وکړم." پادري او ډګروال په برنډه کی په کرسیو کښیناستل نو کیم محبوب علي ته ورغلو او ورته په قهر لګیا شو چې له ده سره یې دوکه کړی وه. هغه ده ته تسلي ورکوله او ډګروال چې په اردو ژبه پوهیدو د دواړو خبرو ته غوږ نیولې و. پادري د کیم د اسنادو لپاره دننه ولاړو نوکرایټن ځان سره وویل. " د دی هلک نه پوځي نشي جوړیدې." پادري چې د لامه لیک راوړو نو محبوب علي کیم ته وویل،" چاغ پادرې ډګروال ته څه وربښی؟" کیم وویل، " د لامه لیک. هغه زما د زدکړو لپاره پسې رالیږلي دي. هغه له تا ډیر ښه دی، دروغ خو نه واي، ته خو دروغجن یې. " محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې لږ صبر وکړي نو هر څه به سم شي.

پادري او ډګروال تر ډیره وخته د کیم په اړه غږیدل او اخر دی نتیجې ته ورسیدل چې کیم به لکهنو ته ورواستوي چې هلته په سینټ سیویر ښوونځي کی زدکړی وکړي. ډګروال وویل چې دی راتلونکې اونۍ پخپله هم لکهنئو ته روان و نو کولې شي چې هلک له ځانه سره بوځي. دا د هغه لپاره د ټولن پوهنې یوه په زړه پوری بیلګه وه. هغه پادري ته سپارختنه وکړه چې د کیم د هندي ژوند په اړه دی چا ته خبره ونکړي ځکه ده غوښتل چې پخپله په دی اړه یو څه لیکنې وکړي. اخوا محبوب علي اوس کیم ته د اسونو د نسل او د دوی د خسمانې په اړه معلومات ورکول او ده ورته غوږ نیولی و. محبوب علي ولیدل چې د پادري او د ډګروال خبری پاې ته رسیدلی وی، نو کیم ته یې یوه روپۍ په لاس کینښوده او وي ویل، زه بچو ستا ستونزه حل شوه، ګورو چې کرایټن څه واي؟

ډګروال له برنډې کیم ته وویل، " دری ورځې وروسته به ته له ما سره لکهنو ته ځې. وونه تښتې." کیم په ژړغوني غږ کې وویل، " زه به سپین ږیرې ووینم که نه؟" کرایټن وویل، " لکهنئو د بنارس سره نږدې دې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ممکن هلته د لامه سره ووينې." کيم وويل، " زه به انتظار وکړم خو هلکان به مې و هي."

ماسپښين محال کيم د بارک د معلم مخې ته ولاړ و چې سخت په قهر و. ده ورته وويل چې له درسونو يې خارج کړې دي. د کيم لپاره دا يوه بې مانا خبره وه. هغه له صنف ووتلو او بازار ته ولاړو. هم هغه کاتب يې وموندلو او پيسې يې ورله ورکړې. بيا يې وويل، اوس زه يو بل ليک وراستول غواړم. دا ليک په بنارس کې يوسپين ږيري ته مخاطب و. متن يې داسې و.

" د هغه سپيځلي لپاره چې د سيند په لټون گرځي او اوس د بنارس په خانقاه کې دی. په دريو ورځو کې زه به لکهنئو ته روانيږم. د ښوونځي نوم سيويردی خو نه پوهيږم چې د ښار په کومه برخه کې دی." کاتب وويل. " زه خبر يم." کيم ورته وويل، " نو وې ليکه او زه به درته يوه آنه زياته درکړم." کاتب چې د ليکلو نه وروسته سر پورته کړو نو وې ويل " دا مونږ ته څوک گوري؟" کيم مخ واړوو نو وې ليدل چې ډگروال کرايټن په ساده جامو کې د سړک نه اخوا ولاړ و. هغه کيم ته اشاره وکړه او چې دی ولاړو نو وې پوښتل.

کرايټن. دلته دی څه کول؟

کيم. (په ويره) ما بنارس کې سپين ږيري ته ليک ورليږلو.

کرايټن. دا خو دی ورته نه دي ليکلي چې ما سره به ځې؟

کيم. نه. داسې مې نه دی ورته ليکلي، که باور دی نه کيږي، ورشه ليک ولوله.

کرايټن. (خندا) نو ولې دی ورته وونه ليکل چې زه دی لکهنو ته بيايم؟

کيم. (په جرات) ما ته ويل شوي دي چې د بيگانه خلکو نومونه مه يادوه. ډېر ښه ښه پلانونه د نومونو په يادولو د خاورو سره خاورې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرایټن. هر چا چې درته ویلي دي ښه درس یې درکړی دی. ما خپل د تمبکو ډبلې د پادري په کور کی پریښي دې ماښام هغه راته راوړه.

کیم. ستاکور چرته دی؟

کرایټن. په بازار کی له چا پوښتنه وکړه.

ډگروال پخپله لاره ولاړو او کیم بیرته کاتب سره کښیناستو خوسوچ یې کوو. د تمبکو ډبلې یوه بانه ده. ډگروال معلومول غواړي چې زه د ده د کور په اړه خبر یم که نه. دوي فکر کوي چې زه ماشوم یم، ما به تیر کړي. هغه له کاتب د ډگروال په اړه وپوښتل. ده ورته وویل، چې کرایټن داسی کم عقل ډگروال دې چې کنډک نه لري. هر وختې اسونه اخلي او د خداې د مخلوق په اړه پوښتنې کوي. دا د بوټو او کاڼو او د خلکو د رواجونو په اړه له هر چا پوښتنی کوي. محبوب علي واي دې د نورو ټولو گوراگانو نه زیات لیونې دی. کیم د ډگروال په اړه په فکر کی شو. ده د هند عادي خلکو ته چې ډېر هوښیار نه و درناوي کوو، خو هغه څوک چې چالاکي یې کوله دې ورسره ډېر نه غږیدو. کیم بارک ته چې ولاړو نو د وکټور نه یې د تمبکو د ډبلې پوښتنه وکړه. هغه د پادري سره خپل د ټمبکو ډبلی نه و پریښې او غوښتل یې چې معلوم کړي، کیم د ده په اړه څومره معلومات لري.

د علم دروازه

پادري وکټور د سهار له دعا او سبا ناری نه وروسته کیم ځان سره بازار ته بوتلو او د جامو او بوټانو سربیره، نور شیان یې ورته واخیستل. د سینټ سیویر په شان ځانگړي او معتبر ښوونځي لپاره دا هر څه ضرور و. د سفر په ورځ د پادري په بدرگه او د سامان د بکس سره کیم د اور گاډي سټیشن ته ولاړو. وکټور ورله د دویمې درجې د اورگاډي ټیکټ واخیستو او د ډگر وال کرایټن د لومړي درجې سره جوخته ډبه کی یې کښینولو. بیا یې ورته دعا وکړه او وې ویل، " په ښوونځي کی هغوي ستا د راتلو نه خبر دي، ډگر وال به په لاره ستا خیال وساتي چې ورک نشې." اور گاډې روان شو خو کیم د دویمې درجی په دی خونه کی یواځی ناست و او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړکۍ کی د لامه سره د لاهور نه تر امبالی سفر يې يادولو. په کړکۍ کې يې د هغه سفر خبرې په تصور کې ليدې.

يوځای ډګروال کرايټن کيم خپلی ډبې ته راوبللو او ورسره يې په انګريزي ژبی خبری پيل کړې. ده ته يې وويل چې په ټول هند کی انګريزان د خپلو خلکو يو زنځير لري. کيم کولی شي چې د دی زنځير يوه کړۍ شي او که په ازموينو کی بريالې شو نو د اوولسو کالو په عمر کی د مياشتې دېرش روپۍ تنخاه ګټلې شي. کيم ورته سر خوځوو خو داسی لکه چې د ډګروال په نيمو خبرو نه پوهيدو. اخر هغه په اردو ژبه خبری پيل کړی نوکيم ورته غوږ ونيولو. ورته يې وويل، ته چې هر ځای ته ورځې نو هغه په حافظه کې ياد ووساته او بيا چې دی موقع پيدا کړه نو په کاغذ يې انځور جوړکړه. کيديشي يوه ورځ چې ته پوخ زنځيري شې نومونږ دواړه يو ځاې کار وکړو.

کيم سوچ کوو چې د ډګروال خبرو ته ځواب ورکول به ښه وي او که نه. کرايټن وويل، که تا د دی غرونو نه وراخوا د يو سيند يا د يو کلي معلومات راته راکړل نو زه به درته سل روپۍ درکړم. ته خبر يې د دی غرونو شا ته څه دي؟ کيم وويل، " زه څه خبر يم؟ زه خو ماشوم يم." ډګروال يوه روپۍ له جيبه راوويسته اووي ويل، " زه اوس ووايه." کيم د روپۍ د اخيستو لپاره لاس وړاندی کړی و خو بيا يې شا ته کړو. ورته يې وويل، " نه صاحب. زه خبر يم چې د ځواب لپاره به ته پيسې راکوې خو ته ولې له ما پوښتنه کوی؟" ډګروال روپۍ ورته ورکړه چې دا د هغه له خوا يوه تحفه ده. بيا يې وويل." ته يوه ځانګړې روحيه لرې چې په سينټ سيويرکی يې ورک نه کړی. هلته ډېر هلکان د تور پوستو نه کرکه کوي خو ته د يو صاحب او د يو ريښتوني صاحب زوې يې. نو هيچرې به د تور پوستو نه کرکه نه کوې. زه داسی کسان پيژنم چې نوي نوي د حکومت په ملازمت کی شامل شول او د ځاي خلکو په دود دستور نه پوهيدل. په دې خبره د دوي نه يې معاش وګرځوو. دا ياد لره چې د ناپوهۍ نه لويه ګناه بله نشي کيدې.

د هغو څليرويشتو ساعتونو په سفر کی ډګروال څو وارې کيم راوبللو او هر وارې يې ده ته نوي خبرې وکړی. کيم اوس پوه شوې و چې ده پخپله څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارکوو. کیم محبوب علي ته معلومات ورکول او محبوب علي ډګروال ته.
ده سوچ کوو، که د دی کار لپاره زه یو واری بیا له ټولو بندیزونو ووځم
نودا به ښه وي.

کله چې اور ګاډی د لکهنئو سټیشن ته ورسیدو نو کیم اخوا دیخوا وکتل. د
ده هیله وه چې لامه به ورته د هرکلی لپاره ولاړ وي، خو هلته هیڅوک نه
و. ډګروال دې په یو اس ګاډي کی د سامان سره کښینولو او سینټ سیویر
ښوونځي ته یې ورواستوو. ده ته یې د بیا لیدو وویل او د خلکو په ګڼه
ګوڼه کې ورک شو. د لکهنئو فضا کیم ته د لاهور نه ښه ښکاره شوه. د
خپل ګاډي کوچوان ته یې وویل، د ښار د بازارونو منځ نه مې بوځه.
کوچوان ورته مخ واړوو چې هغه ته د سینټ سیویر لپاره امر شوې دې.
کیم ولاړو د کوچوان سره په لوړه تخته کښیناستو او په اردو ژبې کی یې
ورسره خبری پیل کړی. راتلونکي دوه ساعته دوي د ښارټول بازارونه
ولیدل. هغه کوچوان ته وویل، " دا خو راته د افسانو ښار ښکاري".
کوچوان ورته د لکهنئو د نوابانو او د غدر د وختونو د انګریزانو د جنګ
کیسه وکړه . اخر ستړی شول نو کوچوان ښوونځي ته مخه کړه.

د ګومتي سیند پر غاړه د سینټ سیویر ښوونځې په ډېره لویه زمکه کی
جوړ و. د ودانۍ په لیدو کیم د څه خبری لپاره خله خلاصوله چې د چونه
شوي دیوال د یوی ستنې سره د ماښام په تیارې کی ناست څوک یې ولیدل.
هغه کوچوان ته په چیغه وویل،" ودریږه!"...کوچوان ګاډې ورو کړو اوکیم
ترې ټوپ وکړو او په منډه د ستنې لور ته ولاړو. په بله شیبه دی د ستنې
سره نږدې پرزمکه پروت د لامه د ژیړ لباس لاندې د هغه پښې ښکلولې.

لامه. زه د یوې نیمې ورځې نه دلته ستا په انتظار شیم. ما سره د خانقاه
یو راهب هم و چې لاره یې راته سمه کړه. کله چې ستا لیک را ورسیدو
نو زه په اورګاډي کی له بنارس روان شوم.

کیم . ته د هغه کوهلو میرمنې سره ولی پاتې نشوی؟ بنارس ته په کوم
حال وورسیدې؟ کله چې له تا بیل شوم، زړه مې خفه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. د هغې ښځې په خبرو زه ستړی شوم. هر وختی یې رانه تعویذونه غوښتل. هغه ډېره سخې میرمنه ده خو زه تری روان شوم چې دا پخپله د عبادت ثواب وګټي. بیا مې د بنارس ټکت وکړو او هغې خانقاه ته ولاړم چې خلک می پکی پیژندل.

کیم. او ستا سیند؟ ما نه خو هیر و.

لامه. ما نه سیند هیر نه دی. خانقاه ته ځکه راغلم چې دلته مشوره وکړم. هند ډېر لوې وطن دی او کیدېشي له مونږ وړاندی پوهو استادانو په دی اړه څه لیکنی پریښې وي. په خانقاه کی په دی اړه بحث روان دی، څوک یو څه واي او څوک بل څه. د سره غویي ملا راته لیکلي و چې هر څه زه غواړم هم هغسی به کیږي. ما ستا د سبق لپاره د یو کال پیسې دوي ته واستولی او بیا دلته کښیناستم چې د دی علم د دروازې نه په تیرېدو، تا وویښم. ددی لپاره نه چې ته په ما ګران یې بلکه د دی لپاره چې دومره پیسې مې درباندې ولګولې چې د دی نتیجه پخپلو سترګو وګورم. مینه دنیاوي خبره ده او زه دنیاوي شیان نه غواړم.

کیم. ای محترم. تا خو د سیند لټون کوو، تا سره په لاره تګ څومره خونده ور و! زه په دی نړۍ کی یواځې یم، یو محبوب علي مې پیژندلو خو هغه راسره درغلي وکړه. زه بی له تا څوک نلرم.

لامه. زه هم څوک نه لرم خو زه غواړم چې ته زدکړه وکړی. تا نه هغسې صاحب جوړ شي چې ما ته یې دا عینکې راکړې وې. زه به بیا هم ستا حال اخلم خو اوس ورشه. یوه ورځ به تا نه دا هر څه هیر وي.

کیم. (په ژړا) ما تا سره ډوډۍ خوړلی ده، زه به تا څنګه هیروم؟

لامه. مه ژاړه زویه، زه بنارس ته ځم او ته به ښونځې ته ولاړ شې. کله کله به راته لیکونه رالیږي. د هغه خانقاه پته یاده ساته. زه که هر چیرې یم ، لیکونه به راته رارسیږي.

د سینټ سیویر په ښوونځي کی دربو سوو هلکانو زدکړه کوله چې د یو سخت رژیم لاندی یې ژوند تیروو. دا ټول د هغو انګریزانو زامن و چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کی یې حکومتي یا پوځي خدمتونه سر ته رسول. خو کیم هر وختی چې موقع پیدا کړه، اصول به یې ماتول. په ښار کی د کولرا د وبا پر وخت دوي اجازه نه لرله چې بهر ووځي خو کیم د لیک استولو لپاره کاتب ته ولاړو. ډېر زر ده لیک ولوست زده کړل او پخپله به یې لیک لیکلې شو. هرهلک خپلی کیسې لرلې او کیم د دی ژوند سره څه نا څه عادت شو. بیا د اوړي لپاره د دریو میاشتو رخصتۍ پیل شوې.

کیم ته خپل معلم د پادري وکټور له خوا پیغام ورکړو چې په اورګاډي کی د امبالې نه وراخوا د غرونو یو سټېشن ته دی ورشي. خو کیم سر زوري کوله. د ده دلیل و چې د اوړي رخصتۍ د ده خپل وخت و، ولې د ده وخت حساب دی بل څوک وکړي. خو هغه د لامه له خوا لیک نه و تر لاسه کړی او زړه یې غوښتو چې هندي ډوډۍ وخوري، وریژې، کباب، دال، چټني. په لاس یې وخوري ځکه په ښوونځي کې به دوي پر میز د قاشوغو او چړو او پنجو سره ډوډۍ خوړه. هغه ته د ښوونځي ډوډۍ خوند نه ورکوو. بله لاره ورته دا وه چې محبوب علي ته ورشي خو دې له هغه مرور و. د ده هم صنفیان او ملګري خپلو خپلو کورونو ته ولاړل او اخر ټول ښوونځي تش شو. د کیم صندوق هم د نورو هلکانوپه شان د لوې دروازې سره کیښودل شو نو ده یو ګاډې راوغوښتو او د بازار د یو ملګري کور ته ولاړو. خپل صندوق یې له هغه سره امانت کیښودو، څوشیان یې ترې واخیستل او چې بیرته په اس ګاډي کی کښیناستو نو په مخ یې تور رنګ وهلې، هندو هلک ترې جوړ شوې و.

کیم په سټېشن د دریمې درجې ټکټ واخستو او په اورګاډي کی کښیناستو. مساپرو ته یې وویل چې دی د یو مداري شاګرد و. تر امبالې ده د خپل ځان په اړه نورو مسافرو ته رنګا رنګ کیسې کولې. اخوا په شمله کی ډګروال کرایټن ته په تار(ټیلیګرام) کی خبر ورسیدو چې کیم اوهارا ورک شوی و. ډګر وال یو سهار د اس د ځغاستي په میدان کی محبوب علي ته دا خبر ورکړو نوهغه ورته وویل، " انسان او په اس کی توپیر نشته. کله کله اس مالګه غواړي او که خاوند ورته مالګه ورنکړي نو بیا زمکه څټي. هغه هلک سرک ته وتلې دې، د ښوونځي نه به یې زړه سترې وي. پخپله به راشي. که نه زه به یې لټه وکړم." ډګروال پوښتنه وکړه، "اوکه دی مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي؟ محبوب علي وخندل. "که تبې وونه وژلو نودی به ژوندی وي. شادو له ونې نه غورځيږي، بی غمه اوسه." ډګروال وويل، " د ده سر زوري ورته تاوان رسولی شي."

محبوب علي امبالې ته په لاره د اسونو د يوې قافلې سره روان و چې يو سهار د کالکه سره نږدې ترې چا خير وغوښتو. هغه خيرات غوښتونکې وترټلو نو هغه په انګريزي کی ورته ځواب وويلو. محبوب علي د کيم غږ وپيژندلو او وي ويل، " ته چيرته ورک وې؟ انګريزان درپسی په لټون خوارشول." بيا دی کيم سره د يوې ونې لاندی کښيناستو او هغه ورته خپله کيسه تيره کړه چې څو ورځې يې په امباله کی د خپل يو ملګري کره واړولی. بيا د هغه سره ډېلي ته ولاړو، ورپسې څو ورځې يې د تيلو د ګانۍ غواې وګرځوو. بيا يې د پټيالې د ميلې په اړه واوريدل نو بيرته پنجاب ته ولاړو. هلته يې د پټاخو جوړولو په يوه کارخانه کی د اور لوبې شيان جوړکړل. راجه ګان يې په پيلانو سپاره وليدل چې د اور لوبی ټولو توکو ته يې په يوه مخه اور ورته کړو او يوولس کسان پکې مړه شول. د کارخانې مشر هم پکی مړ شو. کيم د بارودو د چودنې په زور له يو تمبو نه بلی خوا ته والوتو خو هيڅ زيان ورته ونه رسيدو. بيا يو سيک سره د سايس په توګه مله شو او هغه چې ورله کومې پيسې ورکړې وې، په هغی تر دی ستيشن را ورسيدو. محبوب علي تری پوښتنه وکړه، " نو ته اوس ما سره ځې؟" کيم سر وخوځوو نوهغه له ځان سره يو سراې ته بوتلو.

محبوب علي ورته د مسلمانانو جامې واخيستې . کيم په سراې کی ځان پاک کړو او نوي جامې په غاړه کړی. هغه ورته ښه ډوډۍ راوغوښته چې شيريني هم پکی وه. بيا د چيلم په سر دواړو خبرې پيل کړې.

کيم.. ډګروال صيب راته په قهر و؟

محبوب. هو خو ما دلاسه کړو. بيا هم دا تښتيدل او پټيدل ښه خبره نه ده.

کيم . حاجي صيب دا زما د رخصتيو ورځی دي. زه دری مياشتې د دوي غلام ووم، اوس سکول بند دی نو ولې پخپله خوښه وونه ګرځم. بله دا چې دوي زما د لګښت نه بې غمه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. د پیرنګي لپاره دا څو روپۍ هیڅ نه دی. دوي یې هم د یو هدف لپاره درباندی خرڅوي، ستا په غم کی نه دي.

کیم. زه ډېر پخوا له دی خبر ووم.

محبوب. تا ته چا وویل؟

کیم. ډګروال صیب پخپله راته وویل. په هم دی الفاظو کی به یې نه وي ویلي خود هوښیار لپاره اشاره کافي وي. دا خبره یې راته په ټرین کی وکړه کله چې مونږ لکهنئو ته تلو.

محبوب. که داسی ده نو زه به درته یو څه نورې خبرې وکړم. تا چری ما ته دروغ نه دی ویلي نو زه دی قدر کووم. ته دا ښوونځې جدي وګڼه ځکه سبق ښه شې دې .

کیم. سمه ده، زه به ښوونځي ته ولاړ شم او ټول سبق به ووایم. خو له سبق وروسته به دوي ما پرېږدي چې په خپلو خلکو کی پاتې شم او که نه وي نو ګورا صاحب به رانه جوړ کړي.

محبوب. ستا خپل خلک څوک دي؟

کیم. د دی لوې او ښکلې وطن خلک زما خلک دي. بله دا چې زه به خپل لامه ووینم، او دریمه دا چې زما پیسې پکارې دي.

محبوب. پیسې خو د هرچا پکارې وي. زه به درته اته انې درکړم. دا ځلې مې په اسونو کی ډېره ګټه نه ده کړی. خو ته زر زر سبق ووایه، درې کاله به دی تیر شي. بیا ممکن زما هم پکار شې.

کیم. (خندا) تر اوسه مې درته کارونه نه دی کړي؟

محبوب. ځوابونه مه راکوه. د نن نه ته زما د اسونو نوې سایس یې. زه ورشه او زما د سړو سره د شپې لپاره خپل ځاې جوړ کړه. دوي د سټیشن شمالي څنډو کی ډېره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. که ستا له خوا راسره څه نښه نه وي نو ستا سړي به مې په وهلو د سټیشن جنوبي څنډو ته وشړي.

د طلاي غشي سیند

محبوب علي د خپل کمر بند نه د چیناي رنګ یوه چکۍ راوویسته، خپله کټه ګوته یې ورباندې کېښوده او بیا په یو ژیړ کاغذ یې د دې ګوتې نښه ولګوله. د بلخ نه تر بمبۍ پورې سوداګرو د محبوب علي د ګوتې نښه پیژندله چې پکې د یو زخم لیکه واضح ښکاریده. هغه کاغذ کیم ته ورکړو چې د ده قافلې مشرته ښکاره کړي. محبوب علي راپاسیدو او په بهر تلو کې یې وویل،" تر سهار به بیرته راشم." کیم تری پوښتنه وکړه، "د کوم لوري سړک نه به راځې؟" هغه ورو وویل، د ښار له خوا سړک نه، هم دا یو سړک دی. کیم د شپې په تیاره کې بهر ولاړو او د سراې د دېوال سره سره راتاو شو. دی د سټیشن مخالف لوري ته روان شو او د یو میل نه هم زیات مزل یې ووهلو. بیا یې له جیبه یو قطب نما راوویستلو او په ارام قدم بیرته وګرځیدو. هغه پخپل زهن کې د محبوب علي د کسانو لپاره یوه کیسه هم تیاره کړه چې د اورګاډي د سټیشن سره نږدې په یوه تش میدان کې ډېره و. هلته دوه لارۍ هم ولاړې وې چې پکې د محبوب علي اسونه و. د کیم په لیدو د قافلې مشر ورباندې غږ وکړو نو ده ورته کاغذ وښودلو او وې ویل، " زه د حاجي صیب خدمت ګار یم، سهار چې راشي پخپله ترې وپوښتۍ خو اوس د اور سره نزدې د شپې تیرولو ځاې راکړئ."

څو شیبې وروسته دوي ټول د اور چاپیره خوب ته وغځیدل. کیم ته یې یوه کمبله ورکړه او دې هم په داسې ځاې کې سملاستو چې پښې یې د لارۍ د یوې پاې لاندې وې. هغه په دې حال خوشاله و او بیا د ضرب او د تقسیم د سوالونو په حلولو ورو ورو خوبولې شو. خو نابېره د ده غوږونو کې د پس پس غږ راغلو. یو سړي د لارۍ شا ته د بل سره پټې خبرې کولې. "دی تر اوسه نه دی راغلی؟ چې کوم خوا تللې دې؟" بل سړي هم هغسې په ورو غږ وویل، "دا ځلې چې د غرونو نه اخوا درنه ولاړ نشي. د دې امر شوې دې. خبر یې د ده په سر څومره پیسې دې؟ بل غږ وویل، هو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو مونږ د سرحد نه ډېر لیرې یو. که پیښور وې نو هلته دا کاراسانه و. لومړي وویل، هو...پیښور چې پکی د ده خپلوان پراته دي. زمونږ لپاره هغه ځاې او دوزخ یو دې. دویم وویل، نو بیا څه وکړو؟ لومړې بې صبره شو،

" او بې عقل، ما درته ویلي دي چې انتظار وکړه چې دې راغلو او ځملاستو نو بیا یوه ګولۍ ورته بس ده. دا لارۍ به زمونږ تر منځ شي او مونږ به د اورګاډي په پاټلۍ ولاړ شو او ځان به ورک کړو. دوي به نه خبریږي چې ډز له کومې خوا ووشو. لږه شیبه خاموشي وه بیا یو کس وویل، یاره زما خوډېر ساړه کیږي. بل په سخته وویل، ته څنګه فقیر یې چې لږ ساړه نشی زغملې." د کیم سترګی پټی وې خو هغه سوچ کوو،" ښاي محبوب علي ته هغه سپین اس ګران تمام شو، یا کیدیشي کوم بل خبر یې خرڅ کړي وي. خو اوس څه وکړم؟"

شیبه وروسته، ده کمبله د ځان نه لری کړه او لکه چې څوک په خوب کی ویریږي، ناره یې کړه، " ویَ بلا مې خوري... مورې... بلا ده هله نیسئ... بده بلا ده... ټول خلک راویښ شول او ده ته په بدو ردو وئیلو بیا ویده شول. کیم په دی شور ماشور کی د خپل ځاې نه څو ګامه لیرې د اورګاډي د پاټلۍ سره نږدې سملاستو او څو شیبې د پوزې او غوږونو نه د خرړیدو غږونه یې ایستل، داسی چې هغو غلو ته وښاي چې دې ویده شوې و. بیا ورو غوندې لکه د مار په زمکه ورغړیدو اوپه تیاره کی د تور سړک یوه برخه شو. ترډېره وخته دې روان و تر څو داسې یو ځاې ته ورسیدو چې د سړک یوې غاړې ته زمکه ښکته شوې وه. دی هلته د یوې تیږې شا ته کښیناستو. بره په سړک ده ته هر څه ښکاریدل.

یو څود غوایانو ګاډي تیر شول. یو پولېس او څو لاروي چې د بلا ګانو نه د ساتنې لپاره یې مناجات ویل، پخپله لاره ولاړل. څو شیبې وروسته هغه د اس د ټکاري غږ واوریدو نو پوه شو چې دا به محبوب علي وي. هغه په ټیټ غږ د ده نوم واخیستو، "پام کوه وړاندی مه ځه." اس سمدلاسه ودریدو او محبوب علي په زوره وویل، " داسی سست اس به بیا چرې نه اوړم. د ښار ټول میخونه او هډوکي یې په پښو کی راټول کړی دی. " دی له اس راښکته شو او د دی وړاندینی پښه یې راپورته کړه. بیا یې ورو وویل، "

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ښکته کړه څوک به دی وګوري." کیم وویل، ستا د اسونو لارۍ شا ته دوه کسان درته په انتظار ناست دي. کله چې ته سملاستلې، دوي به درباندی ډزکوي چې ستا د وژلو لپاره پیسې واخلي. " محبوب علي په وروغږ کې وویل، " تا ولیدل؟ یو تن پکی د فقیر جامې خو نه وې اغوستې؟" کیم وویل، " ما نه دي لیدلي خو یو کس بل ته ویل چې ته څنګه فقیر یې چې ساړه نشې زغملې." محبوب علي وویل،" شابسې، ورشه پخپل ځاې ویده شه، زه نن شپه نه مرم."

کیم بیرته هم هغه ځاې ته ځان ورسوو او په کمبله کی ویده شو. کله کله به یو اورګاډې د ده څنګ کی تیر شو خو دی نه ویښیدو. محبوب علي خپل اس د سټیشن سره نزدې وتړلو او پخپله دننه ورغلو. هلته د ټریفک یو مشر یې ولیدو او ورته یې د دوو فقیرانو حال ورکړو چې د ده د لاریو سره نزدې لیدل شوي و او وېره یې څرګنده کړه چې هغوي د غلا لپاره هلته ایسار و. مشر ورته ډاډ ورکړو او یوتکړه پولیس سره د ګاډي انجن ته وختلو.

محبوب علي سهار خپلو کسانو ته ولاړو نو هیچا ورته د دوو فقیرانو کیسه ونکړه چې د اورګاډی پولیسو نیولي و. خو کیم د محبوب علي سره د بارد ښکته پورته کولو پر وخت ورته د دوي د نیولوکیسه تیره کړه. د ورځې په پېل کی د دوي قافله په سړک روانه شوه. کیم به کله په لارۍ او کله اس سپور و او د لارۍ خوند یې اخستو. دوي شمله ته ورسیدل نو محبوب علي د خپلو اسونو د پلورلو نه وروسته کیم ته د یوځاې پته ورکړه چې هلته د لورګن نومی سړي سره ووینې. د ده کور د لرغونو توکو او د مداریانو له شیانو ډک و. کیم څو ورځی د ده میلمه شو او رنګا رنګ شیان یې ولیدل چې د پلورلو لپاره به یې هر ډول خلک راتلل.

هلته د کیم د عمر یو هندو هلک اوسیدو او دوي دواړو به د لورګن واړه کارونه کول او د پیسو حساب به یې هم زده کوو. کیم لس ورځې په خندا او خوشالۍ تیرې کړې. اخر د ده لپاره د کالکه نه د اورګاډي ټکټ واخستل شو او دی له شملې روان شو. لورګن ورته پینځه روپۍ ورکړې وې چې هغه وخت د کیم لپاره یوه خزانه وه. د اوړي رخصتۍ خلاصې شوې اود لکهنئو په ښوونځي کی د هغه زدکړی بیا پېل شوې. وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتو شو او راتلونکي درې کاله دی هم هغه ښوونځي کې و. کله به په رخصتیو کی دی د بنارس خانقاه ته ولاړو او لیدل یې چې لامه نور هم ضعیف شوې و خو ده خپل سیند تر اوسه نه و موندلې. کیم ته یې وویل، ما څو واری خوب لیدلې دې چې تر څو راسره خپل مرید نه وي زه دا سیند نشم موندلی.

کیم اوس زیات وخت د کتابونو په ولوستلو تیروو او هغه هومره سر زوري پکی نه وه پاتې. په یو اوړي کی ده د محبوب علي سره لومړې بمبئ او له هغه ځایه په بیړۍ کی کراچي ته سفر وکړو. په بل کال، دی کویټې ته ولاړو او دغرونو قبایل یې ولیدل. په دریم کال دی پیښور ته ولاړواو هلته د یو پښتون په جامه کی وګرځیدو. کرایټن ده ته یو وړوکې شین رنګه لرګین بکس وراستولی و. په دی کی رنګونه، برشونه او سپین کاغذونه و. ورسره د نقشې جوړولو سامان هم و. کیم به کله نا کله په هغو کاغذونو انځورونه جوړول. د لامه سره د سیند لټون د ده هم یو ارمان و چې تر اوسه تری هیر نه و.

کیم اوس د شپاړسوکالو و او دواړه کرایټن او محبوب علي د ده له ارمان خبر و. د ښوونځي د سبق په پورا کیدو، په وروستي ورځ هغوي کیم ته اجازه ورکړه چې د لامه سره تلې شي خو دې به په هغه سفر کې د دوي لپاره کار هم کوي او د هغی په بدل کی ورته د میاشتې شل روپۍ ورکول کیږي. کیم خپل ځان د بودایانو په جامه کی پټ کړو او د یوې غوټې سره بنارس ته ولاړو. لامه ته په ښنو پریوتو او د سفر پلان یې ورسره جوړکړو. هغه ته یې وویل چې حکومت له خوا ورته د کاتب دنده ورکړې شوې ده. لامه تری پوښتنه وکړه، " پوځي خو یې درنه جوړ نکړو؟" کیم وویل، " نه زه جنګ نشم کولې." په خانقاه کی نورو راهبانو، کیم ته یوه لرغوني نقشه وروښودله چې وربانذی څرخ جوړ و. لامه ورته وویل، زه به درته د دې څرخ د جوړولو چل وښایم چې یو پخوانې چیناي هنر و.

په بل سهار دوي په خانقاه کی د شپې پاتې وریژې د ترخو چایو سره وخوړې او بهر راووتل. کیم تر سهارن پور د اورګادي ټکټونه واخستل او د دریو ورځو د سفر نه وروسته دوي هلته د کوهلو د میرمنې کره ورغلل. د هغې په کور کې یې دوه ورځې دمه وکړه اوهلته یو هندو هری بابوهم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي سره مله شو. هري بابو د کيم سره په شمله کی ليدلي و او د حکومت د زنځير يوه کړی و. دوي شيوالک د غرونو نه دون او بيا شمال کی د مسوري لوړو ته ورسيدل. هلته هري بابو دوه کاتبان چې يو يې کيدار ناته او بل بدري ناتهه نوميدو، ورسره کړل. کيم پوهيدو چې هغوي هم د زنځير وړې کړی وې، چې خپل خپل کارونه ورته سپارل شوي و. يو په روسي او بل په فرانسوي ژبی خبرې کولې شوې.

دوي په څو کچرو خپل سامان چې تمبوان او د خواړو شيان يې لرل بارکړي و. هر څومره چې دوي په لوړو ختل، د دی قافلی خلکو ته مزل گران ايسېدو. خوکيم ليدل چې د غرونو په سفرکی لامه يو واری بيا تازه شوی و. د صنوبر او د زالغوزي د ونو وږمې د هغه په وجود کی نوې توان پيدا کړی و. دلته ساړه هم ډېر و او کيم په لاره ورته د وړۍ يوه کمبله اخستې وه. خو لامه ورپوری وخاندل چې دا خو ټيټ غرونه دي، د دی هوا دومره سړه نه ده. کيم رينښتيا چې د غرونو د تگ سره اشنا نه و او په څو ځايونو کی يې پښه خطا شوه. خو دی خوشاله و چې لامه په ارام روان و. په وړو کليو کی خلکو به دوي ته د اوزې پنير، شيدې او د کاڼي په شان سخته ډوډۍ راوړه. کيم به ماښام د خپلو پښو پرهرونو ته کتل او د هند غوړي او مساله داره ډوډۍ به يې مخی ته ودريده چې اوس د ده له هډوکو نه هم وتلې وه. کيم د تسبيح د اړولو چل زده کړی و. خو ده به زيات وخت د تسبيح په دانو د خپلو گامونو حساب کوو. کله چې دوي د شپې اوده کيدل نو هغه به څو شيبې په کاغذ ليکنه وکړه. په ځينو ځايونو کی يې انځورونه هم جوړول. د دوي د دمې له ځايونو څو واری ليکلي پيغامونه ښکته په شمله کی ډگروال کرايټن ته وراستول شوي و.

يوه ورځ دوي له يوې تنگی درې تيرېدل چې واورې پکی شوې وې. لامه هم هلته پر زمکه په سجده پريوتو. خو د يو واورين طوفان نښې وې او د غرونو شپانه د خپلو ميږو او د اوزو رمې په چټکۍ خوندي ځايونو ته اوړل. هری بابو او د ده دواړه کاتبان وارخطا و. د لږ مزل نه وروسته دوي يوې هوارې شنې زمکی ته چې د غره په ډډه و راووتل. له دی غرونو کيم ته احساس ووشو چې دوي اوس يوې نوې نړۍ ته رارسيدلي و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې نور په لوړه د مزل نه وروسته د سپینو واورینوغرونو په لیدو کیم وویل، باور لرم چې خداې هم دلته اوسیږي. هلته په یوې هوارې کې دوي خپل پړاو جوړ کړو. د ده ملو کسانو په یو دوربین کې ولیدل چې دوه کسان له لوړو غرونود دوي په لوری را روان و.

دوي چې رانږدی شول نو کیم احساس وکړو چې دوي د بل وطن و. هغوي د پوستین جامې اغوستې او مخونه یې سره و، داسې لکه چې د اروپایانو وي. بدری نات او کیدار نات ورسره کله په روسي او کله په فرانسوي خبرې کولې او کیم دومره خبر شو چې معامله د هغو پینځو ریاستونو وه چې یو لوی ګاونډي ورته سترګې سرې کړې وې. د سپین اس د بچیانو خبره وروستي حد ته رسیدلې وه. دې کسانو ورسره ډوډۍ وخوړه خو دومره شراب یې وڅښل چې په ځان خبر نشول او یو غرنی بار اوړونکې یې ووهلو. د کیم لپاره دا کار د منلو نه و او دې د یو کس سره ونښتو. د داسې بدې ورځې لپاره ورته محبوب علي یوه طماچه ورکړې وه خو په پړاو کې دومره غوبل جوړ شو چې هغه کسان په تیښته شول. دوي خپلې کچرې په مخه کړل، خو د کیم وینه توده وه. ورتوپ یې کړل نو د یوې کچرې پښه خطا شوه او له غرونو ښکته وغورځیدو. په هغه یابو بار سامانونه هم ورسره ولاړل.

هرې بابو ، کیم ته په قهر و چې بې ځایه یې شخړه جوړه کړه. په بله ورځ دوي وړاندې ولاړل نو د وړو وړو کورګیو یوه جوپه کې د ژوند نښې لیدل کیدې. دوي چې ورننږدې شول نو یو کس ورته د خپل کور دروازه پرانسته لامه په یوه کمبل سملاستو او وې ویل، "دا زما غرونه دي". د شپې اسمان صفا او د څوارلسمې د سپوږمۍ رڼا له کړکۍ ټوله کوټه روښانه کړې وه. لامه کیم ته وویل، نن شپه عبادت راته مهم دې. بیا تر سهاره دې په عبادت بوخت و. کیم د ده په تندي لاس کیښودو نو پوهه شو چې د هغه تبه وه. دی د نور سفر جوګه نه و خو سهار کیم ته یې په ټینګار وویل چې د غرونو نه وراخوا د کوهلو خاوره ده او دی د خپل ټاټوبي لوې عبادت ځاې ته تلل غواړي. کیم ورله د ښکته غرونو نه یو حکیم راوبللو چې په راتګ یې څو ورځې تیرېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار کیم له کوره بهر ووتلو نو خبر شو چې د ده سره مله ټول خلک بیرته تللي و. د دوي کارونه سر ته رسیدلي و. کیم خپل غاښونه مسواکول چې یوه غرنۍ ښځه ورته رانزدې شوه. هغې په فیروزي سرپیچک سر تړلې و او ده ته یې یوه توبره وښودله چې یو بار اوړونکي ورته ښکته د غرونو له لمنو راوړی وه. دا توبره په هغه کچرې بار وه چې د خارجیانو سره وه او ښکته لویدلې و. کیم د هغې ښځې کور ته ورغلو او د توبرې ټول شیان یې پر زمکه واړول. د دې په تل کې څو کاغذونه و چې په ترکي ژبه وربانديې څه لیکلي و. کیم پوهیدو چې د کرایتن هم دا اسناد پکار و. ده د توبرې نه یو پرکار ځان ته وساتلو، څو د خواړو شیان یې ښځې ته ورکړل او پاتې توکي یې بیرته له غره ښکته ور واچول. ده یو غوز (جوز) په غاښونو مات کړو، یو لیک یې ولیکلو او په غوز کې یې بند کړو، بیا ښځې ته یې ورکړو چې شملې ته یې ورواستوي.

د هغه کلي خلکو ورله سبا نارې ورکړه. لامه کله تسبیح اړولې او کله به یې کیم ته د لارې نومونه ورښودل. بیا یې وویل، " د دې غرونو نه وراخوا د ونو لاندې به ما د خپلو همزولو سره لوبې او جنګونه کول. ما درې کاله په هند کې سفر وکړو خو خپله زمکه د مور په شان وي. اوس راته احساس کیږي چې زه بیرته د مور غیږې ته رانږدې شوم. خو هغه غشې په میدانونو کې پریوتې و، غرونو کې نه. ځکه خو زه هلته ورغلم. په دې دریو کالو کې د هند زمکې ما ته علم او ډیر درناوې راکړو. خو اوس د تګ وخت دی." کیم ورته وویل، ما یو حکیم درته رابللی دی چې علاج دی وکړي. لامه وویل، " زه خبر یم چې زما روح به نور څومره وخت په دې وجود کې پاتې وي، وګوره زما د ازاد کیدو وخت رانږدې دې."

کیم هغې ښځې ته وویل، چې دوي به دوه درې ورځې پلې سفر کوي او د لارې لپاره ورته ډوډۍ پکار وه. وروسته کیم د ډوډۍ توبره په اوږه واړوله، د لامه لاس یې ونیولو او له غرونو بلې خوا، ښکته لوري ته یې مزل پیل کړو. لامه د خپل پورا توان سره روان و خو کیم پوهیدو چې دی ناروغه و. کله کله به یې د هغه لاس پخپله اوږه کیښودو او لکه د امسا به یې د هغه کمزورې وجود په لاره وړلو. د شپې به یې په یوځاې کې اور بل کړو او دی به یې په کمبلو کې تاو کړو. زارۍ یې ورته وکړې چې بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار به یو کلي کی ایساریږي. خو لامه د ده خبره نه منله. کیم ورته پښې چاپي کولې او د ټولو اړتیاو خیال یې ساتلو. هغه اوس د پېټي او د لامه د وړلو نه سترې و خو زیار یې ایستلو چې لامه خپل منزل ته ورسوي. په بله ورځ دوي د واورې په یو داسې طوفان کی راګیر شول چې لاره یې نه شوه لیدې. اخر په یو ځاې کیم راپریوتو او داسی احساس یې وکړو لکه چې په هواکی الوځي. بیا د ده زهن په تیارو کی ډوب شو.

څو ورځی وروسته کیم چې سترګې وغړولې نو په یوه توده کوټه کی په کټ پروت و. د ده سر ته محبوب علي او لامه دواړه ناست وو. د دوي په لیدو کیم د پاڅیدو هڅه وکړه خو بی شیمې و. د کړکی نه بهر هوا ورته بدله ښکاریده. دوي په یوه ګرمه سیمه کی وو. کیم وویل، "زه لکه چې سل کاله اوده ووم." محبوب علی وویل، ښه ده چې اوده وې او په هغه واورو کی مړ نشوې. هری بابو شمله کې راته ټول حال تیرکړو. کله چې کرایتن ته په غوز کی ستا لیک راورسیدو، نو مونږ پوه شو چې ستاسو وړاندی تګ به درته خطرناک وي. هم هغه وخت مو تاسو پسې خلک ورواستول او قسمت مو ښه و چې دواړو ته پر وخت کومک ورسیدو.

کیم لامه ته وکتل چې خپلې تسبې یې اړولې. د ده باور نه کیدو چې دی به ژوندی وي. هغه راپاسیدو د ده پښو ته یې لاس یوړو نو ده ورته په سر لاس کیښودو. بیا یې وویل، " زمونږ لټون پاې ته رسیدلې دې. هلته په غرونو کی زه ناروغه ووم او نږدې وه چې خپل ځان می مرګ ته وړاندی کړی وې. خو بیا یو غږ راته وویل، " چې ته نه وې، نو دا ماشوم به څه کوي؟ " د دی پوښتنې ځواب راسره نه و. ته بې هوشه پروت وې او زه خبر ووم چې تا د بیرته تګ لاره نشوه موندلی.

بیا راکی دومره زور پیدا شو چې ته مې له هغه ځایه راوویستې لکه چې څوک مهې له اوبو راباسي. یو غږ راته وویل، سیند ته ورشه. ما چې ښکته وکتل نو هغه سیند چې ما لټوو راته مخکی بهیدو. ما د سیند په اوبو کی ټوپ کړ او چې تری راوتلم نو ځان می بیا د انسان په وجود کی ولیدو. هغه وخت مې احساس وکړو چې زه د ټولو ګناهونو نه پاک شوم." کیم د هغه په شونډو یوه موسکا ولیده. داسې موسکا چې یواځې خپل منزل ته رسیدلي کس په شونډو ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library